

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto VIII.

Ljubljana, 24. decembra 1936

Štev. 51.

Izhaja vsak četrtek. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta št. 29/1. Poštni predal št. 346. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — Rokopisov ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo.

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. — Naročnino je treba plačati vnaprej.

Tudi letos bomo praznovali Božič pri jaslicah ali ob zeleno okrašenih božičnih drevescih; prižgali bomo svečke in če bomo mogli, bomo pod drevesce položili skromen ali manj skromen dar za svoje drage.

Toda v naših srcih letos ne bo tišega miru kakor prejšnja leta. Preveč je grmenja v Evropi, preveč črnogledov je okoli nas, da se ne bi vtihotapile mračne misli v naše duše.

A vendar: skušajmo vsaj enkrat v letu prepoditi to mračnost, vsi jo prepodimo! Vsaj ta dan, ko slavimo rojstvo Njega, ki je ušil ljubezen do bližnjih, imejmo tudi mi mir in ljubezen v srcu.

V vsaki družini, kjer slave rojstvo nebeškega deteta, je navada, da se na sveti večer sliši blaga pesem pri jaslicah ali drevescu; in kjer le morejo, prižgo svečke in obdare otroke in druge, ki so jim dragi.

Povejte, ali ste kateri drugi dan občutili v srcu tak mir kakor na sveti večer? In zavest, da nimate na svetu sovražnika?

Ali ste bili kdaj tako srečni kakor one daljnje svete dni, ko se vas je spomnil Božiček s še tako skromnim darilom?

Oh, kako daleč je že to, poročete... Kaj bi obujali spomine v teh hudih časih, polnih drugih težkih skrbi?

Ne, motite se: prav je, da obudite te spomine. Saj prihajajo za nami mladi ljudje, vaši otroci. In njim bo tako dobro dela vsa tista nedolžna romantika, ki se vam je v otroških letih nepozabno vtisnila v spomin.

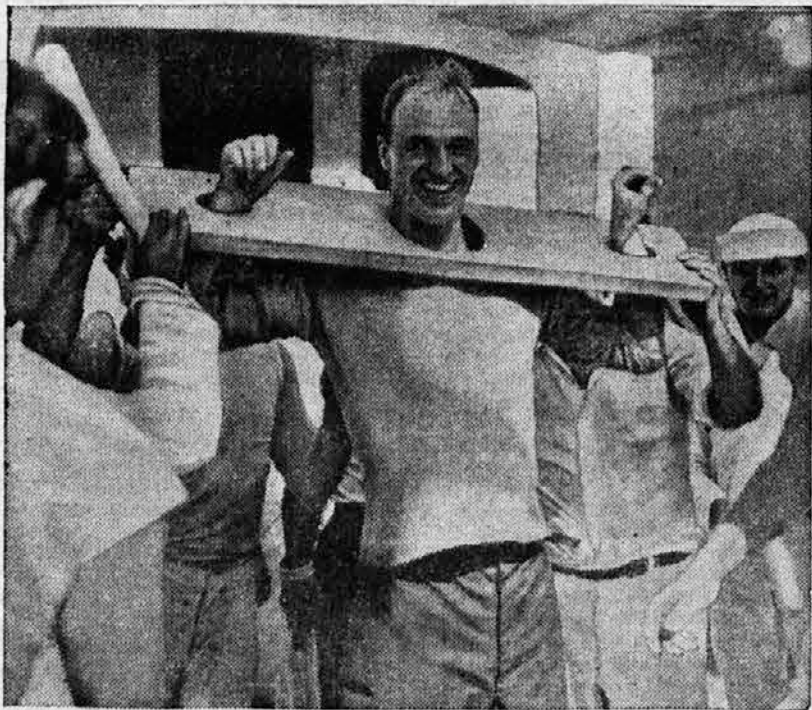
Da, dan današnji je drugače, kakor je bilo nekoč. V hudih časih živimo, kakor jih človeštvo ne pomeni. Zato mora tem bolj biti v srcu vsakogar izmed nas vsaj enkrat na leto praznik ljubezni do bližnjega, praznik obdarovanja malih in ubogih.

Ko boste torej pri jaslicah ali ob drevescu ob plapolajoči luči belih svečk ljubeče gledali svoje nedolžne otroke, ki še ne vedo, kaj je življenje, boste tudi vi deležni njihove neskaljene sreče.

Doživeli boste — morda edinkrat v letu — sveti trenutek toplote, ljubezni in mira. Doživeli boste, kar doživlja vsak človek blagega srca na božični dan, ko pojó pesem ljubezni, dobre volje in mira med ljudmi in narodi — doživeli boste vso nežno poezijo večno lepe pesmi:

»Sveta noč, blažena noč...«

Haka.

Rooseveltovega sina »krstijo«: takšna je namreč šaljiva navada pomorščakov, kadar njihovi gosti prvič v življenju prestopijo ravniki. To se je zgodilo te dni, ko se je predsednik USA peljal s svojim sinom na vseameriško konferenco v Južno Ameriko.

Razgled po svetu

Tragedija ali burka?

Dva Čanga, dva Iisjaka — oba proti Japoncem. Evropska vojna na španskih tleh se čedalje bolj zaostrojuje

Ljubljana, 21. decembra

Nevidni režiser svetovnih dogodkov zna dobro spreminjati kraje in čase: londonska senzacija je končana, na španskem se bodo za praznike menda le dogovorili za tri dni premirja — in tako ne bi bilo nemara dovolj tehtnih dogodkov za kronista, če ne bi po »dolgem« času spet Kitajci stopili v ospredje.

Poznavalci razmer na Daljnem vzhodu se zdaj prav ne vedo, ali gre za tragedijo ali za burko; pri Kitajcih je pač vse mogoče. Zgodilo se je namreč, da je general Čangsueliang — mladi maršal — mu pravijo na Kitajskem, saj mu je šele 38 let — zajel najmočnejšega sodobnega Kitajca, moža, ki ima v svojih rokah tolikšno pokrajino, kakor je vsa Evropa, maršala Čangkajška, predsednika nankinške vlade.

Ne bo odveč, če se malo približe ustavimo pri Kitajcih in njihovih večnih homatijah.

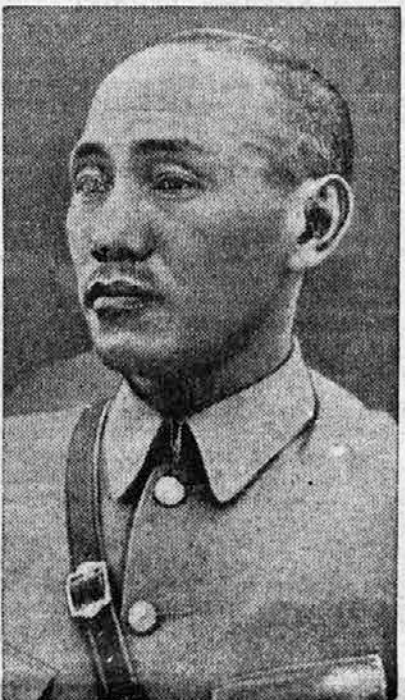
Prvo kar je dobro vedeti, je to, da je Kitajcev toliko, da je vsak četrti človek na svetu prebivalec države sredine; tako namreč Kitajci imenujejo svojo domovino. Velikansko obilje največje države na svetu (in vendar niti velesila ni — tako je slabotna naznotraj in navzven) si bomo najnazorneje predstavljali ob šaljivem vprašanju, ki ga baje radi zadajo tujci, ki pride prvič na Kitajsko: »Kako dolgo bi trajalo, preden bi vse kitajsko prebivalstvo defiliralo mimo vas?« Morda boste rekli, meseca, morda leta; z oboljim odgovorom bi ga polomili. Kajti defilé Kitajcev bi trajalo do konca dni; več se jih namreč sproti rodi, kakor jih pride mimo vas, in zato ne bi bilo njihove vrste ne konca ne kraja.

Teh 500 milijonov rumenokožcev prebiva na ozemlju, segajočem na jug tja dol v tropski Hongkong, na sever pa gor do mrzlotnega tečaja, t. j. v puščavo Gobi; kajpada ta narod ne pozna enega samega jezika, temveč najmanj pol tuceta. »Kitajščina« je namreč prav tako nemogoč jezikoven pojem, kakor če bi hoteli govoriti z jezikovnega stališča recimo o »evropsčini«; ne te ni ne one. Pač pa imajo Kitajci svojo pisavo, in to je ena izmed redkih velikih kulturnih prvin, ki družijo ta polmilijardni narod.

No, in kakšno mesto zavzema »mladi maršal« v tem narodu?

Čangsueliang je po svojem očetu Čangsolinu »podedoval« oblast nad Mandžurijo. Tam je mladi mož vladal neomejeno do pred tremi, štiri leti, ko so Japonci bogato deželo kratko in malo zasedli, »mladega maršala« in njegovo trško armado spodili in posadili na mandžurski prestol Pujija, sina poslednjega kitajskega cesarja. Čeprav še mlad, se je Čang-

sueliang že takrat vneto ukvarjal z zunanjo politiko; kot pristen Kitajec je vsem kazal prijazen obraz, i Japoncem i Rusom — in zraven vse po vrsti vlekel za nos... ali jih vsaj skušal. Ravno se je hotel zvezati z nankinško vlado proti Japoncem, ko so le-ti zasedli Mandžurijo, kronali Pujija za kralja, »mladega maršala« pa postavili na hladno. Takrat se je Čang-

Maršal Čangkajšek, ki ga je v Šianfuju ujel in zaprl njegov tekmeec, general Čangsueliang

General Čangsueliang, »mladi maršal«, hoče nankinško vlado prisiliti, da nastopi proti Japoncem; zato je ujel njegovega poglavarja

sueliang hočeš nočes zatekel pod okrilje svojega najboljšega sovražnika Čangkajška.

Tako smo prišli do drugega Čanga, do Čangkajška.

50letni maršal igra že od leta 1912, po proglavitvi kitajske republike, odlično vlogo pri preporodu petstomiljonskega naroda. Leta 1924 je šel v Rusijo, da je proučil sovjetsko vojaško organizacijo; leta 1926 je stopil na čelo nacionalnih čet proti severnim generalom; leta 1927 je pa storil svoje najpomembnejše državniško dejanje: ločil se je od sovjetov in komunistov in ustanovil tako imenovano nankinško vlado.

Od tistih dob — in tega bo že skoraj deset let — skuša maršal Čangkajšek graditi in ustvarjati na vseh področjih javnega delovanja, da bi postavil Kitajsko na noge. Njemu gre zasluga, da so pokrajine, ki so bile prej pod oblastjo pokrajinskih guvernerjev, druga za drugo prišle in izrekle pokorščino njegovi osrednji vladi. Letos v juliju je odžagal še politični svet za južno-zahodno pokrajino; tako je dokončal

delo narodnega zedinjenja in spravil pod oblast Nankinga ozemlje, ki po velikosti ne zaostaja za Evropo.

Čangkajšek pa ni samo znamenit vojak in državnik; njegovi rojaki ga slave tudi kot kulturnega in civiliziranega delavca. Njemu gre zasluga, da so na Kitajskem začeli graditi ceste in železnice, da so se začeli na evropski način ukvarjati z umnim kmetijstvom, da so začeli misliti na lastno industrijo, da jih je zaskrbelo usoda šolstva, higiena in narodno zdravje. In ne najmanjša njegova zasluga je, da je trgovanje z mamilami in njih uživanje vendarle začelo pojemati; maršalu je opij najhujše zlo kitajskega naroda in zato si je vtupil v glavo, da ga bo s smotnim delom najkasneje v šestih letih iztrebil s Kitajskega.

Kaj je Čangsueliangu šinilo v glavo, da je šel in ujel Čangkajška?

O tem moremo samo ugibati. Kajti novic je z Daljnega vzhoda sicer mnogo, a zanesljive nobene. Tako so prva poročila zatrjevala, da so Čangkajška ustrelili, kaj nato, da je živ in zdrav in da se že vrača v Nanking; potem spet, da je še zmerom zaprt.

Se najzanesljivejša se zdi Čangsueliangova izjava, ki jo je dal kot po ujetju svojega »prijatelja«. Rekel je, da »maršala ne bo izpuštil vse dotlej, dokler se uradna Kitajska ne odloči za politiko represalij proti Japoncem, politiko, ki naj domovini vrne ugrabljene pokrajine.

To bi kazalo, da se je Čangsueliang zvezal s komunisti. Voditelji kitajske rdeče armade si namreč že lep čas prizadevajo, da skujejo enotno protijaponsko fronto; v njej naj bi bili i nankinška vlada i komunistična protivlada.

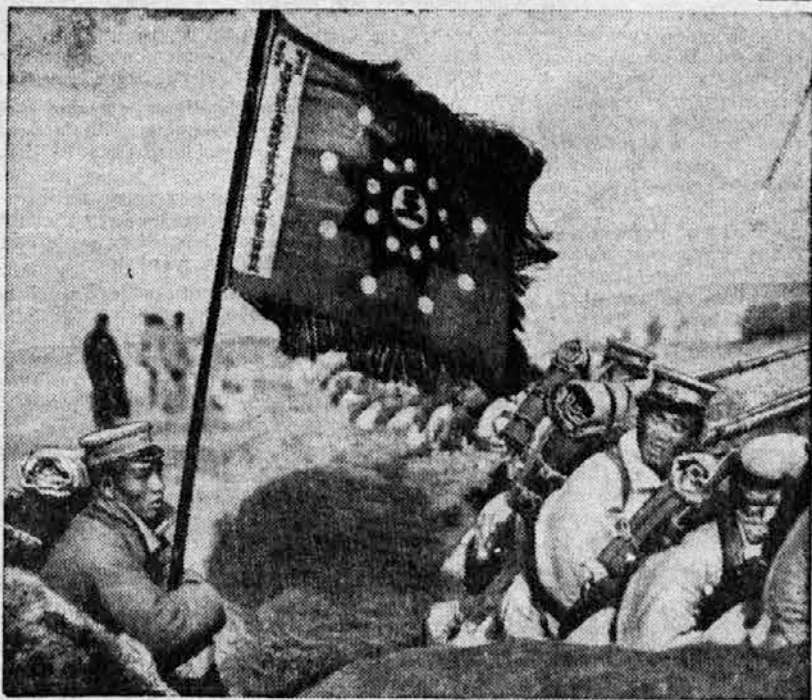
Res da je bil mladi maršal še pred kratkim hud nasprotnik komunistov, toda to je utegnili biti pri njem samo konjunkturalna politika. Drži namreč to, da njegove čete komunistov sicer ne ljubijo posebno, Japoncev pa ne morejo živih videti.

Kaže tedaj, da je Čangsueliangov nastop nekakšna izjema v kitajskih šegah in navadah — v tem smislu namreč, da ga ni narekovala samo osebna slavoohlepnost. Kitajske zadeve so neverjetno zapletene in še tako neverjetne stvari utegnijo biti možne. Tako na primer govore nekateri, da ni izključeno, da je general Čangsueliang celo sam zapleten v Čangsueliangove naklepe in da se je nalašč dal ujeti »malemu maršalu«. Vendar se zdi takšna domneva nekoliko preveč za lase privlečena.

Podatki po londonskem »Timesu«, praškem »Tagblattu« in ženevskem »Chekiaus«

Nemci na Španskem

Boji na Španskem so sicer zaradi zime nekoliko popustili, to pa na žalost še ne pomeni, da bi se bližali koncu bratomorne vojne. Edino, kar bi morda očakali, bi bilo tridnevno premirje za božične praznike, a še to ni gotovo.

Kitajske čete kantonske vlade pri letošnjih manevrih

Danes 12 strani

12 VSEBINE:

- Str. 1: **Tunikin Božič**, izvirna novela
- Str. 8: **Mikimoto, kralj biserja**
Napisala Pearl Buckova, pisateljica znamenitega romana »Mati« / S slikami
- Str. 5: **Kako si sam napraviš knjižno polico** / S slikami
- Str. 4: **Oj, ta šola!** / Spomini na čase, ki so le prezgodaj minili / S slikami
- Str. 7: **Ljubezen in zvezde**
Napisala Bébé Danielsova
- Str. 5: **Poglavje iz Dickensovih zgodb sv. pisma** za njegove otroke
- Str. 6: **Za naše malčke**
Povest o udavu, slonu in želvi / S slikami
- Str. 10: **Zakon na poskušnjo**
- Str. 7: **Na mrtvi straži**

Za bistro glave, križanka, gospodinjstvo, moda, zrcalo naših dni, radijski program, kronika tedna, filatelija, kratke zgodbe z vsega sveta, izpolnjevanja, anekdote, humor

Vojne na Španskem bi bilo pa najbrže že zdavnaj konec, če se ne bi nekaterim državam zdelo tako nujno potrebno, urejati svoje medsebojne račune na španskih tleh. Ni dvoma, da tu Nemcem ne zadene najmanjša kričava; zakaj že takrat, ko so si bili svetovni listi vseh političnih smeri edini, da nimajo republikanske čete ne orožja ne municije ne opreme ne letal ne pilotov — najzgovornejši dokaz, da so bile navezane samo nase in niso še nicesar dobivale od zunaj (in to je trajalo več mesecev, tja do začeta naskakovanja Madrida!) — že takrat so isti listi vseh političnih smeri pisali, da dobiva Franco dan za dnem pomoč čez Lizbono. Ta pomoč je prihajala iz Nemčije. Neizpodbitno je torej, da so Nemci prvi posegli v špansko državljansko vojno; neizpodbitno je prav tako, da so si s tem naprtli usodno odgovornost.

Zakaj, zadnje dni se njihova dejanska pomoč čedalje bolj stopnjuje: nemških čet je na Španskem baje že 20.000, po drugih verzijah celo še mnogo več. Po drugi strani prihaja pa tudi na madridsko stran čedalje več tujega vojaštva, prstovoljskega in rednega. Na španskih tleh se torej razvija pravcata evropska vojna.

Nevarnosti takega razvoja dogodkov sta si posebno v svesti Anglija in Francija. Zato si ti dve zahodni demokraciji zadnje dni čedalje krčeviteje prizadevata, da spravita španska zadevo s sveta. Doslej zama; največ zaradi nemške nepopustljivosti. Upajmo, da se bo čez praznike položaj vendarle popravil, drugače pojdemo v novo leto res zgolj v znamenju Marta.

Observer.

Kronika preteklega tedna

9000 dinarjev je eno noč zaigral

neki posestnik, zdaj bo pa še globo plačeval

Ljubljana, 18. dec.

Po deželi, še mnogo bolj pa v Ljubljani so precej razširjene hazardne igre. Nič nenavadnega ni, da mnogi igralci strasti poženo težko prisluženi denar po raznih »boljših« ali slabših lokalih. Posebno težko je pa priti na sled hazardistom, ki se z »mavšljenjem«, »ferblomom« ali »ajneom« (>21<) ukvarjajo doma in igrajo za prav velike denarje.

Tako je neki Gorenjec Miha nedavno na svojem domu zaigral kar 9000 dinarjev. Miha je sicer premožen samski posestnik, toda 9 jurčkov niso mače solze in globa, ki jo bo moral plačati, ker so ga ovadili, tudi ni od muh.

Miha je imel plačati 1200 dinarjev kazni, njegovi pajdaši pa po 600 do 900 dinarjev, zdaj jim je pa prizivni kazenski senat globo nekoliko znižal.

Hčerino čast opral s svojo krvjo

Na sodišču ustrelil zapeljivca svojega otroka

Beograd, 17. dec.

V Beogradu se je pred nekaj dnevi pripetila strašna tragedija.

Mlada, lepa Mila Dimitrijevićeva je spoznala, da je njen izvoljenec, inženir Svetozar Stojanović, nič več ne ljubi, in se je od obupa ustrelila.

Svetozar Stojanović je mlad beograjski bogataš, ki si je izbral dekleta po mili volji. Tako je naletel tudi na lepo Milo, hčerko šefa telefonsko-brzojavnega tehničnega oddelka v Beogradu. Morda je Milo kdaj resnično ljubil, gotovo je le to, da ji je pred kratkim povedal, da je nič več ne mara, in se tudi poročiti ne bi mogel z njo, ker je zanj preraven in kot uradniška hči ne spada v njegovo družino. (Zanimivo je, da so Stojanović šele med vojno obogateli; pred vojno so živeli v prav skromnih razmerah. Ga. Zorka, ki je sinu najbolj branila to poroko z Milo, je bila pa

v mladih letih ko cerkvena miš revna šivilja.)

Mila se je ustrelila v prsi brezvestnega ljubimca, toda on si njene smrti ni gnil posebno k srcu. Kar užaljenega se je pa čutil, ko so ga poklicali pred preiskovalnega sodnika. Ogorčeno se je zagovarjal, da ni nič kriv, in pri tem čisto menil, da je bila Mila poseben ženski tip, ki se ga je pač naveličal.

Medtem je pa nesrečni oče že storil usoden sklep. Vzel je revolver in odšel na sodišče, da mašuje svojega otroka. Ko se mu je ponudila priložnost in je Stojanović ostal sam v sobi preiskovalnega sodnika, je Dimitrijević odprl vrata, da s štirimi strelji konča življenje tistemu, ki mu je vzel hčer, nato je pa še sebe ustrelil. Nevarno obstreljenega Stojanovića so odpeljali v bolnišnico, očeta nesrečnega dekleta, Ziko Dimitrijevića, so pa 18. t. m. pokopali. Na poslednjo pot ga je spremljala ogromna množica ljudi.

V Angliji se zanimajo za naše narodno blago. Odkar je bil bivši angleški kralj, sedanji vojvoda Windsorski, v Dalmaciji na počitnicah, se angleški modni krogi zelo zanimajo za naše vezenine in narodne noše; pravijo, da bodo zelo vplivale na poletno modo prihodnje sezone. Zanimanje je toliko, da daje Osrednji zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani interesantom pojasnila in vzorce glede izdelave vseh mogočih vezenin in drugih izdelkov.

Drago plačana nepredvidnost. Pri gorenjski postaji v Ljubljani se je 10. t. m. na neki novi stavbi pripetila huda nesreča. Do drugega nadstropja stavbe se vzpenja dvigalo za gradbeni material. Dva mlada zidarja Bogomir Malovrh in Ludvik Goddec sta si hotela skrajšati strmo pot do vrha in sta stopila na dvigalo. V višini II. nadstropja pa se je veriga utrgala in nesrečnega sta zgrmela v globino. Goddec si je pretresel možgane, Malovrh pa je dobil dva kostoloma in več ran.

Doktorat tehnične vede si je pridobil 15. decembra 1936 na tehn. visoki šoli v Berlinu-Charlottenburgu, gospod dr. dipl. ing. Faganetj Grozdan iz Ljubljane. Mlademu znanstveniku, ki je že dve leti v službi v veliki strojni tovarni v Berlinu, iskreno čestitamo vsi njegovi prijatelji in znanec z željo, da bi svoje zmožnosti uporebil v prid svoji domovini.

Razstavo slovenskega časnikaarstva priredi spomladanski velesim od 5. do 14. junija 1937.

Tisočake sta ponarejala. Jernoj Rupnik in Mihael Medved v Radvanju pri Mariboru. Rupnik je bil pred desetimi leti sokrivce v veliki ponarejevalni aferi in je takrat s svojimi mojstri Francem Počnikom vred dobil 10 let ječe. Julija letošnjega leta je to kazen odsedel, strast do ponarejanja ga pa še ni minila. Tako je ki je spet zadobil svobodo; si je poiskal tovarišev, ki bi mu pri sleparskih poslih pomagali. V Radvanjih si je uredil svojo delavnico, kjer je skupno z mesarjem Medvedom iz Cirkovcev zelo spretno izdeloval ponarejene tisočake. Čeprav je v strahu pred policijo živel dvojni življenje, v Mariboru je imel še eno stanovanje, kjer je stanoval od časa do časa — ga je roka pravice vendar izsledila. Spraviti pa ni mogel niti svojih tisočakov v promet, ko je delavnico lepaga dne zastražila orožniška četa iz Cirkovcev, ki so se ji pridružili še studenjski orožniki. Le zamreženo okno delavnice je ostalo brez straže, saj je mreža jamčila, da zajeta ponarejevalca ne bosta ušla. Prevejanca pa sta se tudi za nenadejani obisk pripravila; železno okno je bilo namreč prepiljeno, in sta skozi okno ušla. Zadnje dni so aretirali več sokrivcev ponarejevalne afere in tudi Medveda so že ujele. Franc Rupnik se pa še skriva menda nekje na Pohorju.

Neznana Španija

Zanimivosti,

ki so nam bile še pred kratkim

„španska vas“

Madrid v 17. stoletju

Če smemo verjeti pripovedovanju gospe d'Aulnoyove (francoske grofice in pisateljice; † 1705), je bil Madrid v 17. stoletju vse prej ko mikavna prestolnica.

Hiše ne premorejo nekih diskretnih prostorov, piše ta dama, »in tako zlivajo prebivalci tega čudnega mesta vso noč skozi okna blagoslov, ki ga ne bom imenovala. Tako da je španski zaljubljenec, če stopa po ozkih ulicah, včasih iznenada moker ko miš in čeprav se je odlašil, ko je šel z doma, mu ne kaže drugega, kakor da jo jadrno ucvre nazaj domov in se preobleče...«

Toda ko je zavladal Karl III. (kralj od 1. 1759 do 1. 1788), se je Madrid tako rekoč čez noč spremenil v eno izmed največjih in najlepših evropskih prestolnic. Sam Bog ve, kako dolgo bo to še ostal?

Španski priimki

(n). Španska osebna imena, ki jih tudi ne prevedemo srečujemo v časopisih, imajo onkraj Pirenejev obliko, ki se prav malo ujema z našo rabo. Uradno ima namreč vsak Španec dve imeni, eno po očetu, drugo po materi. Obe imeni sta zvezani z »y« (po naše in).

Uradno se torej Španec podpisuje Antonio Gómez y González. Toda navadna raba pozna mnogo izjem. Tako Španec rad »y« izpusti, ne da bi ga nadomestil z vezajem, in prav to Nešpanci krivo razumejo: mislijo namreč, da je prvo ime krstno, drugo pa rodbinsko.

Zgled za to rabo nam je predsednik sedanje madridske vlade Largo Caballero. Ker je očetov priimek zmerom tehtnejši od materinega, ga lahko kratko imenujemo señor Largo, nikdar pa ne gospod Caballero — posebno zato ne, ker je »Caballero« (prav tako kakor n. pr. imena Gómez, González, Álvarez ali Pérez) na španskem prav tako razširjeno kakor pri Nemcih razni Meierji in Müllerji, in pri nas recimo Kavčiči, Kovarči ali Černeti. Iz tega vidimo, da sin v svojem celotnem imenu pove le polovico očetovega imena in da se potomec Gómez y González imenujejo n. pr. Gómez y Pérez.

Če je pa Gómez y González kakšen slaven mož, prevzame potomstvo rado kar celo očetovo ime.

Tako je bil diktator Miguel Primo de Rivera sin nekega znanega generala istega imena, čigar mati se je res imenovala de Rivera — medtem ko je bila diktatorjeva mati Orbaneja. Celotno diktatorjevo ime je bilo torej Primo de Rivera y Orbaneja; temu se je potem pridružil še očetov plemiški naslov de Estella.

Prav tako so nastala vsa neskončno dolga imena, ki jih srečujemo v španskem plemstvu: celi špalirji rodovnikov z vejami iz očetove in materine rodbine, rodovnikov, ki bi iz njih lahko brali cela stoletja viharne španske zgodovine. (Pr. Tagbl.)

Manzanares

Manzanares — skromna rečica, niti to ne: malo večji potok, ki teče skozi Madrid — je bil do letošnjih španskih bojev za Madridčana in Evropea bolj predmet posmeha kakor zemljepisni pojem.

Šele boji za Madrid so dali temu širokemu in plitvemu potoku tisti pomen, ki ga je imel nekoč Rubikon.

Do nedavnega so Manzanares cenile samo španske madrone, ki so na nizkih bregovih prale perilo, in kak tučat lastnikov kopalšč, ki so zgradili na krajih, kjer je voda nekoliko globlja, par lesenih lop. Plovba po Manzanaresu je docela nemogoča.

Prebivalci Madrida so se prejšnje čase radi norčevali iz svoje »reke«. Ko je pred nekaj leti zaradi hudega deževja potokček zelo narasel, je hitelo staro in mlado na njegov breg uživati nenavadni prizor.

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrš vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Den Haag; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 5967, Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Besede, ki nosijo milijone

Blago se ne prodaja samo

Krilatice ga prodajajo!

Za kulisami londonskega urada za zaščitne znamke

Statistično so ugotovili, da so v londonskem uradu za zaščitne znamke izumitelji v zadnjih mesecih priglasiili nič manj ko sto novih znamk, ki so danes še neznane, jutri pa bodo znane po vsem svetu.

(n.) London, dec.

V predalih londonskega patentnega urada bi našli nič manj ko 60.000 listin za zavarovanje zaščitnih znamk, čisto nepomembnih besed, in vendar so nekatere med njimi vredne več milijonov dolarjev in pomenijo večkrat največje premoženje tveganja. V zadnjih letih, ko so trdke spoznale veliko korist časopisne reklame za javnost in ko se blago nič več »samo« ne hvali, je vrednost zaščitnih znamk silno narasla. Moderna industrija ne verjame več nekdanji resnici, da je »zunanost samo lupina«, temveč vložijo precejšen del svoje glavnice v ime, ki mora s časom osvojiti ves svet in tako vrniti vložene denarce.

GLAS NJEGOVEGA GOSPODARJA

Mnoge take besede stanejo trdiko svojih 100.000 dolarjev na leto, nekatere še mnogo več; namen jim je ugotoviti zaščitno znamko z velikopotezno reklamo. Ime, ki ga javnost ne vidi vsak dan, v kakršni obliki že, hitro izumre. Reklama je življenjski eliksir varstvene znamke; zato bomo razumeli, da je vsaka taka znamka odvisna od smotne reklame. Ni čudno, da izdajo zanj težke denarje samo zato, da jo morejo čim bolj uvesti.

Nastanek take krilatice, ki so se je naša uspeša že kar navadila, ker jo slišimo: vsak dan, je čisto prav romantičen. Tako je na primer čudovita zgodba o sliki, predstavljajoči psa, ki sedi pred starim gramofonskim zvočnikom. To sliki si je izbrala kot zaščitno znamko ena največjih angleških gramofonskih družb.

Znani londonski slikar Francis Berra, sin slavnega slikarja živali, je podedoval po starejšem bratu enega prvih gramofonov in par voščenih plošč, ki je bil vanje »vtisnjen« glas njegovega brata. Vzel je k sebi tudi psa Nippra, ki je bil zvest tovariš svojemu umirlemu gospodarju. Nipper je rad poslušal godbo: kadar je pa iz zvočnika zadonel glas njegovega prejšnjega gospodarja, ga je zvesti pes neutrudno iskal v zvočniku, vohal okoli njega in slednjič začuden zastrmel v odprtino, odkoder je prihajal znani glas. Ta prizor je Francis večkrat opazoval: bil je tako ganljiv, da je nekoč zgrabil za čopič in paletu in ga ovekovečil na platno. To je bil leta 1898. Pod sliko je napisal: »Glas njegovega gospodarja, in je obesil sliko v svoji delavnici. Po mnogih slučajih je našla slika v roke zastopniku neke gramofonske družbe, kateremu jo je Francis dokaj dobro prodal. Ta slika visi še danes v pisarni glavnega ravnatelja velike gramofonske trdnice, ki je s to sliko in geslom čez noč zaslovela po vsem svetu. Slika so pa ponatiskali do danes že 500 milijonkrat. Nipper gotovo ni slutil, da bo postal najslavnejši pes na svetu. Seveda je že dolgo mrtve. Na njegovem grobu na slikarjevem vrtu stoji zapuščen kamen, spomenik psu, ki je bil še po smrti zvest svojemu gospodarju...

Z ENO SAMO SLIKO JE POSTAL MILIJONAR

Do danes smo mislili, da plačujejo le za klasične mojstre milijonske cene. Pa vendar žive tudi danes slikarji, ki dobe za svoje slike ogromne denarje. Toda brzokone ni noben drug umetnik dobil za svoje delo toliko denarja kakor neki slikar-amater, še skoraj otrok, ki se je udeležil nagradnega tekmovanja velike tovarne za izdelovanje whiskyja in je dobil za svoje sicer nekoliko okorno, a zelo učinkovito delo prvo nagrado. Nagrada je znašala 100 funtov, celo premoženje zanj! Kmalu nato so izšli prvi ponatiski njegove slike. Videli jih je v čakalnici za dvigalo, na vseh deskah za lepake, v časopisih, kratka povsod.

Tedaj se je slikar spomnil, da mu je družba pač odkupila sliko in jo pošteno plačala, ni mu pa plačala pravice za ponatis. Tožil je družbo in — tožbo dobil, kajti pri pogajanju za sliko res niso govorili o tem, ali ima družba do slike vse pravice. To je bilo pred štiridesetimi leti, ko na tem polju ljudje še niso bili tako izkušeni. Pogodili so se tako, da je ostal volk sit in koza cela. Še dan današnji živi tisti slikar, seveda je pa medtem že ostareel in osivel. Od dne ko je dobil tožbo, mu ni bilo treba več prijeti za delo, saj mu je družba plačevala do smrti rento 3.000 funtov na leto. Izplačali so mu pa tudi še posebej večjo vsoto kot odkupnino za sliko, ki je medtem postala varstvena znamka in je niso mogli več zamenjati s katero drugo.

ŽENSKÉ — V SLUŽBI REKLAME

Slikarji izdelujejo dandanes vse mogoče varstvene znamke. Najlepše

Londončanke zadovoljno stoje kot model za različna kozmetična sredstva in se tudi ne obotavljajo pod sliko, ki bo postala varstvena znamka, podpisati svoje ime.

Ako bi prelistavali velike kataloge varstvenih znamk, bi našli še na mnogo podobnih zgodb; razbrali bi jih med vrsticami suhoparnega uradniške jezika. Tu so za vedno shranjeni popisi različnih prigod, ki nas čisto spominjajo na pravljice. Tako n. pr. zgodbia o tujenju, ki je svojemu čuvaju izbil iz rok vrč piva in ga deset minut sukal na svojem gobcu, ne da bi bil le kapljico razlil. Brihtnega risarja reklame je ta prizor tako vzpodbudil, da je narisal izboren letak za neko pivovarno.

Znak za neko veliko gradbeno družbo, ki ima v rokah več ko deset tisoč stanovanj, je nastal tudi čisto slučajno. Reklamni slikar si je ravno belil glavo nad dobrim in pomembnim znakom, ki se ga nikakor ni mogel domisliti. Tedaj je prišel k njemu njegov štiriletni sinček in mu pokazal, kaj je našel na vrtu. Ta dragocena — zarjaveli ključ — mu je zdrknil iz ročice na beli risalni papir — in postal znana in spoštovana varstvena znamka velike gradbene družbe.

Premnogo besed je, ki so sprva pojmi, pozneje že krilatice. Otroci pri nas ne kupijo bonbonov, temveč zahtevajo »Ki-Ki«; gospodinje ne kupujejo pralni prašek, temveč »Radion« — in tako bi lahko našli še na stotine drugih stvari, ki jih milijoni in milijoni ljudi danes poznajo le še po zaščitni znamki.

Ukradene gosli so ga izdale

I. I. Budimpešta, dec. V Cluju so prijeli 27letnega pustolovca Fränkel-Franka, ki je dolgi dve leti sleparil po Madžarskem, Avstriji in Romuniji kot lažni operni pevec. Fränkel-Frank je začel svojo plodonosno obrt v madžarski prestolnici. Mladi mož imenitnih manir se je brž prisilnil v najodličnejše družbe, zakaj povsod se je izdal za sina nekega generalnega ravnatelja s Slovaškega.

Mladenič je imel kaj prikupen glas, zato je sodeloval na marsikaterem domačem koncertu. Celo filmski režiserji so se zanj zanimali; eden izmed njih mu je celo ponudil pogodbo za Hollywood. Fant je bil pa prebrisan in ni maral takoj podpisati pogodbe, temveč si je izprosil 14 dni premisleka. Med tem časom je s pogodbo v žepu spjel marsikatero banko na led, ker je na tako imenitno pogodbo kaj lahko dobil posojila. Tudi raznih ženitvenih sleparij se ni ustrašil; zaveda mu je šla srečno od rok, saj je bil čeden fant in postaven.

Kmalu potem se je prikazal na Dunaju. Tam se je včasih predstavil za Jana Kiepuro, včasih pa za kakšnega drugega znamenitega pevca. Dalje časa je gostoval tudi v nekem svetovnjem nočnem lokalu. Imel je kakopak svoj avto, ki se je z njim prevažal po lepi dunajski okolici — seveda zmerom v spremstvu lepe mlade dame, ki je veljala za njegovo tajnico. Lepega dne je pa naš David Fränkel-Frank izginil iz Avstrije; za svojo novo »bojno poljano« si je izbral Romunijo.

Tam je postal še predrznejši. Denar in dragotina ga niso več kdo ve kaj mikale, zato je pa pobral vse drugo, kar mu je prišlo pod roko. Ta njegova strast ga je naposled pokopala. Neki romunski goslaški umetnici je ukradel gosli, ki so med brati vredne svojih 80.000 lejev. Umetnica je kajpak brž prijavila tatvino, toda naš dični slepar je pobegnil k sorodnikom v Cluj. Tam ga je vendarle dosegla roka pravice in spravila za zamreženo okno.

Vprašanje iz zgodovine

Njegov oče ali njegov sin?

Pri zgodovinski uri vpraša profesor svoje učence:

»Povejte mi, kdo je bil njegov oče?«

»Franc I., gospod profesor.«

»Prav dobro, in vi gospodična, mi še povejte, kdo je bil njegov sin?«

»Franc I.«

»Odlično!«

Prečudna družina, kaj?

Kdo neki je torej vladar, ki je hkrati oče Francu I. in sin Francu I.?

Ta vladar je bil avstrijski cesar Leopold II. (1747—1792), sin nemškega cesarja Francu I. Njegov sin Franc (1762—1835) je postal kot nemški cesar Franc II. in kot avstrijski cesar Franc I.

n. m. d.

Kako postanem dober godbenik!

Popolnoma brezplačno dobi to knjizico vsakdo, najsi že zna gosti, najsi se hoče hitro in lahko naučiti gosti na kakršno koli glasbilo. Potrebno je samo, da jo zahteva od skladišča tiskarne glasbil MEINEL & HEROLD, Maribor 193 a.

SREČNE IN VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

želita svojim dragim naročnikom, čitateljem, inserentom in prodajalcem

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Neznani junaki

Nihče jim ne piše knjig,

le časopisna kronika se jih spomni —
in vendar bi bili vredni priti v zgodovino

*j. i. Filadelfija, dec.

V Ameriki živi mož, ki zbira... junštva ljudi. Mr. Samuel Peacock mu je ime in v Lincolnu v Nebraski je doma. Izbral si je kaj čuden življenjski cilj, namreč zbiranje popisov velikih dejanj. Zbirko teh junštev hrani v posebnem arhivu. V tem prečuden muzej najdeš znamenitega vojškodjov polet raziskovalca severnega tečaja, biologa poleg pionirja tehnike... Vsak ima svoj oddelek...

Posebno zanimiv je pa tisti oddelek Peacockovega arhiva, kjer je poštavljen spomenik junakom dneva. Tukaj ne najdeš velikih knjig, vezanih v svinčino, ne srečaš razkošnih posebnosti, ki bi v njih prebirali življenjske pisme; tukaj najdeš zgolj drobne izreke iz časnikov, marsikakega še ne tri vrstice dolgega... Slike in skode besede ti povedo stvari, bolj junaške od nekaterih opevanega junštva.

Iz množice teh »junakov dneva« lahko omenimo v naslednjih vrsticah samo drobce, samo tiste, ki so nosili svojo kožo v najhujših okoliščinah napredaj, da bi rešili svojega bližnjega.

Letalo nad poplavljenim ozemljem

Naslednje junaštvo, ki so se pri njem izkazali prav tako reševalci kakor rešenci, je shranjeno v arhivu mistra Peacocka na prav izbranem mestu.

Leta 1926, je Mississippi prestopil bregove. Mesto Vicksburg so ogražale ogromne vode, in nesrečni prebivalci so obupno klicali na pomoč. Billy Bonthrop, ki je bil v službi kanadskega letalstva, je bil doma iz nesrečne mesta; odločil se je, da bo šel bratu, ki je tam stanoval, na pomoč. Izprosil si je dopust in odletel nad ogroženo ozemlje. Pogled je bil strašen; voda je razdejala že skoraj vse mesto, samo tiste hiše, ki so stale na brežini, so se še za silo upirale rohnečim valovom. Na vsi sredi je stala bratova hiša na griču, vendar je bila že več dni odrezana od ostalega sveta in niso nesrečneži od nikoder mogli dobiti brane.

Da bi obvestil brata o svojem rešilnem prihodu, je letalec neprestano križaril nad njegovo hišo. In res so se kmalu prikazali na strehi njegov brat, žena in oba otroka. Toda kako naj jih reši? Nesrečneži so obupano mahali in vpili na ves glas...

Tedaj je Bonthrop spustil iz letala dolgo vrsto lestvice, in brat je takoj razumel, kaj mu je storiti. Zmehčano znova se je vračal Billy s svojim letalom tik nad bratovo hišo, toda obupanemu starejšemu bratu se ni hotelo posrečiti, da bi lestve ujel. Potem se je spustil Billy tako nizko, da se je starejši brat vendar lahko oprijel najnižje prečke; nekaj tesnobnih trenutkov — obvisel je! Trdno se je držal za rešilno lestvo — a tedaj se je pravo reševanje šele pričelo.

Oba brata in žena starejšega brata so se razumeli brez besed. Spet je priletelo letalo nad streho — tako počasi, da se je bilo bati, da utegne zdaj zdaj strmoglaviti v valove. Žena je prišla drobnega otročiča, dvignila ga je in stegnila roke možu nasproti, ki se je — stoječ na spodnji prečki — držal le z eno roko za lestvo. Letalec ni smel leteti prehitro, sicer bi z bratom treščil ob streho. Zdaj — posrečen prijem! — in Bonthrop je priletel otroka k sebi in splezal z njim po lestvici v letalo.

Prav takšna umetnija, ki bi bila marsikateremu proslavljenemu cirkuškemu umetniku v čast, se mu je posrečila še v drugo; ko je pa tretjič splezal nizdol, da bi potegnil še ženo na lestev, so ga zapustile moči; v trenutku, ko je segel po njej in jo je že držal v naročju, je omahnil z njo vred v globino. In Billy je moral na svoje oči gledati strašno dramo, ki je terjala življenje dveh junakov...

Eddy reši svojega gospodarja

Najzanimivejši rešitelj je pa prav gotovo Eddy. Štiri leta je bil takrat komaj star — pa je vendar rešil slav-

nega krotilec zveri Ši Longa iz krempeljev pobesnelega tigra!

Eddy je namreč lev, edini lev, ki ga ima Ši Long med svojimi zvermi. Sredi predstave v pariški športni palači pozimi 1934 je krotilec napadla podivjana zver, ko ji je slučajno za trenutek obrnil hrbet. Nič ni zaleglo; ne bikovka ne strel! Tiger ni izpuštil. Občinstvo se je tako preplašilo, da je glasno kričaje planilo k izhodu. Ta hrvač in truš je divje zveri še bolj vznemiril; še drugi tiger se je zagnal na Ši Longa!

V tem trenutku skrajne stiske je Eddy priskočil svojemu gospodarju na pomoč. Z grozotnim rovenjem je oplazil s šapo drugega tigra, da je odletel ob železno ograjo. Potlej se je zagrizel prvega v tilnik. Pobesnela zver je pri priči izpuštila še vsega okrvavljenega krotilec in se tisti mah lotila junaškega leva. Boj je bil grozen in usoda hrabrega leva bi bila nedvomno zapečaten, če bi se ne bilo strežnikom posrečilo z drogov in streljanjem odvrtiti druge tigre od Eddyja. Po četrtnem strahotnem ruvanju, ki je ob njem gledalcem ledenela kri v žilah, se je zmaga nagnila na Eddyjevo stran. Tedaj se je tudi že strežnikom posrečilo spraviti hudo ranjenega krotilec iz kletke.

Ši Long danes ta dan spet nastopa pred občinstvom s svojimi zvermi in samo nekaj pretek in brazgotin na Eddyjevem kožuhi pričča o njegovem junaštvu. Mister Peacock mu je postavil v svojem arhivu skromen, a zgovoren spomenik.

Petrčkova božična želja

»Peter,« vpraša mati, »kaj bi najraje dobil za Božič?«

»Boben,« vzklikle Peter.

»Lej, lej!« se začudi mati, kimaje z glavo. »Saj si vendar lani dobil boben. razen tega pa dobro veš, da očka bobnanja ne mara. Povej zdaj, pa pametno, kaj bi rad?«

»Boben,« de Peter spet.

Mati je obupana.

»Kaj boš počel z bobnom, ko pa ne smeš bobnati?« ga vpraša mati.

»Kupil si bom otroško kolo zanj,« odgovori nedolžno Peter.

»Otroško kolo?« se nasmehe mati. »za boben?«

Peter odkima z glavo.

»Ne za boben,« meni resno. »Za tisti denar, ki mi ga bo očka dal, če ne bom bobnal.«

Krogla roma po telesu

b.o.k. Pešta, dec. Kmeta Johana Osswaldia iz Osakturne je leta 1914, na ruskem bojišču zadel strel. Krogla mu je obtičala v glavi in mu je niso mogli z operacijo izrezati.

Leto dni je bil Osswald v bolnici. Mož je neprestano tožil, da ga glava boli. Pozneje je čutil bolečine na drugih delih žrta, zadnje čase ga je pa peta neznanka bolela. Ko jo je odpiral, je začutil pod kožo nekaj trdega. Ker ni mogel več prenašati bo-

lečin, je kratko in malo vzel britev in tako »izoperiral« iz pete isto kroglo, ki jo je leta 1914. dobil v glavo.

(»Prager Tagbl.«)

Kašelj in hripavost

ublažijo Mr. Bahovec »Smreka« bonboni, sestavljeni iz smrekovega ekstrakta in mentola. Radi tega zrahlijo katar, olajšajo izločevanje sluzi ter desinficirajo usta in grlo. »Smreka« bonboni v lekarnah in drogerijah zavitec din 4— in 6—. Apoteka Mr. I. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12.

Sprebrnjeni ljudožerec

Neki odposlanec angleške vlade se je vrnil z obika na otoku Novi Gvineji in je pripovedoval o zanimivem srečanju s poglavarjem nekega zamorskega plemena.

V mladih letih je bil ta zajetni in spoštovan vredni poglavar eden izmed največjih ljudožercev. Zdal živi samo od zelenjave. Možak je letos izpolnil 62. leto svoje starosti.

»Včasih ste jedli človeško meso, ne?« ga je vprašal Anglež.

»Da,« je pritrdil poglavar.

»Zdaj ga pa ne jeste več?«

»Ne, že 30 let ga nisem poskusil.«

Odposlanec, ves ponosen na blagodejni vpliv civilizacije svoje domovine na divjake, je za slovo se vprašal:

»Zakaj več ne jeste človeškega mesa?«

»Kaj hočem! Ko pa nimam več zob!« je vzdihnil stari poglavar.

INSTRUMENT OF ADOPTION

I, Edward the Eighth, of Great Britain, Ireland, and the British Dominions beyond the Seas, King, Emperor of India, do hereby declare My irrevocable determination to renounce the Throne for Myself and for My descendants, and My desire that effect should be given to this Instrument of Abdication immediately.

In token whereof I have hereunto set My hand this tenth day of December, nineteen hundred and thirty six, in the presence of the witnesses whose signatures are subscribed.

SIGNED AT FORT BELVEDERE IN THE PRESENCE OF

Albert

Henry

George

Listina o Edvardovem odstopu

Podpisali so jo odstopivši kralj in njegovi bratje Albert (sedanji kralj Jurij VI., prej yorški vojvoda), Henry, vojvoda Gloucestrski, in George, vojvoda Kentški.

Premeteni dolžnik

n. č. d. Varšava, dec. Neki varšavski trgovec je prišel skoraj ob vse svoje imetje, zraven je imel pa še kopico dolgov. Seveda so mu bili upniki neprestano na vratu, a kaj, ko jim ni mogel ustreči. Tedaj mu je šinila v glavo rešilna misel.

Lepega dne je legel in se je naredil nevarno bolnega. Svoji ženi je naročil, naj vsem upnikom sporoči po telefonu: »Moj mož umira in bi vas rad pred smrtjo še enkrat videl, da poravnava svoj dolg.«

Kajpak se je tisti dan pri trgovcih kar trlo ljudi. Namisljeni bolnik jim je s pojmajočim glasom dejal, da jim ne more plačati več ko 40% svojega dolga.

Upnikom se je moč zasmilil, še bolj so jih pa omehtale bridke soize mlade žene. Popustili so.

Drugo jutro so prišli po denar. Toda sprejela jih je objokana vdova, ki jim je ihté povedala: »Moj mož je ponoči umrl in je zapustil svojim upnikom samo 20%...«

Mrlič je ležal na mrtvaškem odru, pokrit z belim prtom. Okoli njega so pa otožno gorele mrtvaške sveče.

Upniki so po tišem odhajali drug za drugim iz sobe, da ne bi motili svete tišine. Kaj so hoteli: zadovoljili so se z 20%.

Štirinajst dni pozneje se je navihani dolžnik sprehajal po varšavskih ulicah, ves vesel, da se je tako lepo odkrižal nadležnih dolgov.

Toda stvar se vendarle ne bo tako poceni končala. Kajti osleparjeni upniki so proti dozdnevemu mrliču vložili tožbo in ni verjetno, da bi se pred sodiščem zadovoljili samo z 20%.

Odkod »restavracija«?

n. č. d. Pariz, dec. Kadar jo mahnete v restavracijo na okusno večerjo, si najbrže ne belite glave z raziskovanjem, odkod imamo to besedo. Če vas zanima njen izvor, pa pogledajte z nami 200 let nazaj v zgodovino.

Ime »restavracija« se je najprej udomačilo za gostilno na Francoskem, danes ga pa srečamo že v vseh deželah.

Prvotni pomen »restavracije« ni bil nič več in nič manj kakor posebno krepka goveja juha, kakršno so dajali bolnikom in mladim materam za okrepčilo. Šele leta 1765, je neki Boulanger odprl v Parizu gostilno z vablilim imenom »Restaurant«, spodaj je pa dodal tole latinsko vabilo:

»Venite ad me omnes, qui stomacho laboratis, et ego restaurabo vos!«

(To bi se reko po naše: Pridite k meni vsi, ki vam želodec nagaaja, in jaz vas bom okrepčal.)

Njegova ideja je tako užgala, da si je s svojim »restaurantom« napravil premoženje.

Reumatične bolečine

odstranimo z Nibol tabletami Bahovec, ki so se obnesle tudi pri išijas in gihtu. Nibol tablete kot domači in zato ceneni proizvod se uporabljajo tudi kot dobro sredstvo proti tiganju udov, zobo- in glavobolu in sličnim bolečinam pri hripi in boleznih vsled prehlajenja.

Zahtevajte v lekarnah izrecno prave Nibol tablete Bahovec v originalnih stekleničah 20 tablet din 20— ali 40 tablet din 34— z napisom proizvajalca: Apoteka Mr. I. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg. S. br. 17.818/65.

Zgubano čelo, lice velo...

Leta nam daljšajo nos, usta, ušesa...

...le postava se nam manjša in krči

Zakaj postanejo lepota z leti dostikrat grdi, nelepi ljudje pa prikupni

Pač vsi se predobro vemo, da se proti 30. letu starosti začne naš obraz spreminjati. Žalostno je, a ne moremo pomagati; starati se začnemo...

Toda le malo ljudi se zaveda, da tu ne gre za sivenje las, ne za pojemanje miša, temveč za vse kar resnejšega. Človeški obraz se spreminja, a ne zato, ker bi mu trpljenje ali razbrzdano življenje vtisnilo svoj pečat, nego zato, ker razni njegovi deli še zmerom rastejo in se razvijajo. Tako na primer ušesa nikdar ne prenehajo rasti, še v pozni starosti ne. Če bi kdo izmed nas mogel učitati Metuzalemovu leta, smemo biti prepričani, da bi njegova ušesa postala tolikšna, kakor jih imajo sloni. Do 50. leta starosti rast ušes ne vpliva na njihovo obliko, potem se pa začno daljšati.

Usta se najhitreje spreminjajo. Z govorjenjem, jedenjem, poljubljanjem jih od leta do leta bolj širimo.

Ker se usta razširjajo v vodoravni smeri, se tudi nos daljša. In ker ne more rasti lepo naravnost predse, se čedalje bolj približuje ustom, in to daje nekaterim starim ljudem značilno zunanost, spominjajočo na ptičjo glavo.

K dogodkom na Daljnem vzhodu Zaradi novih homatij na Kitajskem je odšel na rusko-kitajsko mejo vrhovni poveljnik sovjetske sibirske armade maršal Blucher.

pa imel še kot otrok tako velik nos, da se mu ni z leti še nič podaljšal v primeri z ostalim obrazom. Filmska igralka Mary Pickfordova si je znala še v zreli ženski starosti ohraniti tolikšno skladnost obraza, da je še kot 40letnica lahko igrala 12letna dekletca.

Tudi roke in noge neprestano rastejo. Docela naravno je torej, da mora človek v zrelejših letih kupiti za eno številko večje rokavice in obutev.

Postava rase pri človeku samo do tridesetega ali štiridesetega leta. V starosti se jame človek manjšati, ker hrbtnični hrustanec okosteni in se skrči. Tudi notranji organi — ne izvenzmi srca — neprestano rastejo.

To teorijo, temelječo na natančnih opazovanjih, zastopa dr. Hrdlicka, profesor na »Smithsonian Institutionu«. Z njo si na primer lahko pojasnimo, zakaj toliko moških in žensk, slovečih po svoji lepoti, izgube z leti svoj čar in postanejo celo grdi. In prav tako si lahko z njo pojasnimo, zakaj učitajo nekateri ljudje, hudo grdi v mladosti, v zrelejši starosti novo skladnost obraza in postanejo malone lepi.

(»American Weekly«, Detroit)

Naš pravi domači izdelek!

ZRCALO
naših dni

V tej rubriki lahko sodeluje vsakdo, kdor ima kaj pametnega povedati

Za prihodnji Božič

Neki naš naročnik nam piše: Šele iz vašega cenj. tednika sem izvedel, da so ljudje, ki so pred nekaj tedni pobirali po ljubljanskih ulicah, nabirali za zimsko pomoč.

Vaše izvajanje se mi zdi ne samo zdravo, temveč tudi potrebno. Le da bi mi bilo treba še nekaj dodati.

Kar koli so pobirali nabrali, so gotovo dobili od nepremožnih, da celo siromašnih ljudi nižjega sloja. Od kmetije, ki so prišle na trg prodajati, in od služkinj, ki so prišle kupovat, in od nas, ki smo ob takem času na cesti, a sami nič nimamo.

Kaj mislite, gospod urednik, kdaj bodo pa začeli nabirati pri takih, ki kaj imajo? — Morda za prihodnji Božič?

X. Y.

Enosmerna cesta

Dobili smo tale dopis: Zudnjati ste pisali o novih ljubljanskih prometnih tablicah. Dovolila mi, da še jaz povem, kakšnemu prizoru sem bil priča ondan.

Prihajal sem od pošte proti Frančiškanski ulici in gledal v lično tablico na oglu cestnega hodnika s puščico in napisom »Enosmerna cesta«. Smer, ki jo puščica kaže, gre s Tyrševa na Miklošičevo cesto.

Tako pridem do vogala, ko privozi iz Frančiškanske ulice lojtrski voz. E, tu pa nekaj ne bo v redu, si mislim in pogledam naokoli, ali ni okoli postavne v bližini. Pa ga ni bilo, ker tam nima prometni redar svojega stajališča. Zagledal sem pa nekaj drugega: od pošte je privozil neki avto in je hotel zaviti v Frančiškansko ulico. In da bo gneča še večja, je tudi neki kolesar kanil v to šmentano ozko ulico. Sicer se ni hudega pripetilo, a lahko bi se bilo.

Mislím, da so te nove tablice v Ljubljani zelo potrebne, a še bolj potrebno bi bilo poskrbeti, da se bodo ljudje po njih ravnali. A. U.

Tema na pošti

Kdor ima v teh mračnih meglenih dneh kaj opravkov na glavni pošti, bo dobro storil, če prinese s seboj električno svetilko, če ima kaj napisati.

V avli glavne pošte vlada namreč tak somrak kakor v cerkvi po maši. Sicer sta nad slehernim pisalnikom po dve električni luči — a kaj ko ni žarnice v njih!

Ali se ne bi vsaj te dni pred prazniki spodobilo, da bi nam glavna pošta privoščila nekaj več luči — zdaj ko imamo vsi toliko opravkov v tej neprijetni temi?

E. R.

Gospodje direktorji

so se po prevratu pri nas na Slovenskem neverjetno razpasli. Nobeden od njih ne bi bil več ravnatelj; menda je to preveč plebejsko in preveč po kmetskem diši, kajti?

Vse druge direktorje bi še za silo razumeli, le srednješolskih ne. Bili so časi — prejšnji rod jih še pomni — ko so slovenski dijaki morali ogovarjati svojega najvišjega starejšino s »Herr Direktore«; takrat si niso ničesar bolj želeli kakor časov, ko bi jim bil odgovor »gospod ravnatelj« simbol nove dobe, dobe osvoboditve izpod tuječevega gospostva.

Ta doba je prišla in z njo... spet direktorji, le iz drugega vetra; prejšnji so bili germanski, sedanji so francoski, to je vsa razlika. Mi pa mislimo, da ni v bistvu nikake razlike — prav tako kakor je ni v miselnosti ljudi, ki so nekdo rekali »Herr Direktore«, in tistih, ki se danes hlapčevsko klanjajo pred »gospodom direktorjem.« Quidam

TUNIKIN BOŽIČ

Napisala Ina Slokanova

— Koga boš vzela, Tunika, ti najzlaše dekle?

Zardela je, pogledala v tla in smolčala.

— Kaj ni še nikogar izbralo tvoje srce? Si se v večno devištvo zaobljubila?

Gromko se je zasmel Matjašič in drzno motril zardevajočo dekle.

Tunika je molčala. Ni hotela, da bi vedel ta človek za njeno najljubšo skrivnost. Tudi oče je molčal in jo mrko motril. Pa se je oglašil Pepek, njen desetletni brat:

— Saj ga ima, tistega Frančka z Vrha.

— Molči! je siknila sramežljivo in vsa rdeča odbežala.

Zunaj vrat pa je postala in prisluhnila. Burno ji je tolklo srce.

— Tistega bajtarja z Vrha da ima Tunika? se je čudil Matjašič.

— Eh, kaj, je odgovarjal oče, ljudje besedišjo marsikaj. Sploh je pa Franček zdaj daleč. V mestu dela. — Ti se pa spet poberi! je zarohnel na Pepeka. Kaj se boš tukaj pretegoval in vrtal v pogovor, ki ti nič mar!

Tunika je drhtela za vrat. V izbi pa je oče trdo pribil:

— Tistega bo vzela, ki bo meni prav, in konec!

Ječe se je dekle sesedlo ob ognjišču. Nekje daleč, daleč se je čul Matjašičev smeh in očev glas. Ni razumela, kaj sta govorila, in vendar je vedela predobro. Bilo ji je hudo, da bi bila najrajši umrla.

Tedaj se je splazil Pepek v kuhinjo. Sedel je kraj nje in ji začel važno razlagati:

— Ti, Matjašič je rekel, da bo tebe vzela za ženo in boš potem imenitna gospa. Oče pravi, da jim je prav.

Zdrnila se je, Pepek pa je dalje brbljal:

— Vidiš, pa ne boš Frančkova. Meni je to čisto prav. Matjašič ima konje, krave in ovce. Franček pa nima nič. Ko boš pri Matjašiču, bom prišel k tebi in bom jezdiš žrebčka Zivka, kajne?

Tunika je planila pokoncu.

— Molči! je kriknila in ga udarila po ustih.

Fant je od bolečine zajechal in začuden obmolnil. Le zakaj ga je Tunika udarila? Tega ni mogel razumeti.

•

Tunika je bdela v svoji tesni kamri in jokala v bele blazine.

Sama sebi se je zdela kakor obsojenec, ki ima vklepane roke in noge in ga bodo odvedli na morišče. Trd je oče, njegova volja je železna. Kar obljubi, izpolni. Posestvo je zadovoljeno. Matjašič pa ima denar. Posodi mu, za obresti bo pa hotel Tuniko. In ona bo morala ubogati očeta. Morala bo postati žena temu izžitemu starcu, ki ima tako živalsko pohotne oči. Hu! Njen Franček je pa tako daleč in ničesar ne ve. On dela in z žulji in trpljenjem gradi njuno srečo.

— Franček, moj Franček, je ihtela in z zobmi trgala blazine, pridi in odvedi svojo Tuniko, kamorkoli, samo odvedi jo, odvedi jo...

•

Odslej se je izogibala očeta in Matjašiča, ki je vse pogostje prihajal v hišo.

Bili so zadnji dnevi pred Božičem in Tunika, ki je nadomeščala umrlo

mater, je imela polne roke dela. Čistila in pospravljala je po hiši ter mesila in pekla potice.

Neko jutro je prejela Frančkovo pismo iz mesta. Pisal ji je, naj ne zameri, ker ob praznikih ne bo prišel domov. Vožnja da je tako draga in kar praznih rok tudi ne more priti, pa bo ostal kar v mestu in shranil tisti denar, da bo svoj dom čimprej rešil dolga in bo Tunika vsaj drugo leto lahko njegova ljuba ženka.

Bridko se je razjokala Tunika nad njegovim pismom in mu odpisala:

— Preljubi moj!

Najlepša ti hvala za pismo, ki sem ga z veseljem sprejela. Tudi jaz želim tebi prav veselo in blagoslovljeno praznike. Drugače ti pa nimam sporočiti nič vsega ko to, da sem zdrava in tebi zvesta. Nadalje ti sporočam, da je Matjašič prišel iz Amerike strašno bogat. Zdaj je skoraj zmerom pri nas. Očetu je rekel, da me vzame za ženo, in njemu je to prav, ker je bogat, naše posestvo pa zadolženo. Matjašič zdaj neprestano lazi za menoj, čeprav se mu umikam. Saj poznaš našega očeta, ki nikoli ne odstopi od svojega sklepa. Joj, dragi, kako se bojim! Najrajši bi zbežala, a kam? K tebi je tako daleč in za vožnjo nimam denarja. Ali naj grem v smrt? Tako sem žalostna in nesrečna, da bi res najrajši umrla.

Poljublja te tvoja do groba zvesta

Tunika.

•

Ves bel in svečano lep je bil dan pred božičnim večerom. Vaske bajte pokrite s snegom so ždele v tihem pričakovanju nečesa velikega in lepega. Umita stekla so se bleščala. Rdeči zastorci na oknih so bili azeve oprani in zlikani. Se celo gospodinje so bile tisti dan tihe, kar sicer nikakor ni njihova navada. V belih predpasnikih so se sukale po hišah. Glavno delo bilo sicer že storjeno. Na policah in mizah so vabile rumeno zapčene povitice.

Tudi Tunika je bila že gotova. Pepek je rezljal in sestavljal jasele. Prisleda je in mu pomagala. Mislija je pa na Frančka, ki je tako daleč in sam. Pet jih stanuje v tesni kletni sobi, nekje v umazanem predmestju. Pet kmetskih fantov v tesni podzemeljski luknji, ko pet sokolov v kletki. In štirje bodo šli nočjo domov k svojim dragim, le Franček bo ostal sam in nikogar ne bo, ki bi mu voščil vesel Božič in mu pri jaseleah lučko prižgal.

Zgodaj se je zmračilo. Drobne, bele zvezdice so pršele z neba. V domovih so zagorele luči. Dišalo je po kadilu.

Tudi Tunika je žgala kadilo. Vso hišo je pokadil oče. In se v klet je stopil in v kaščo, da bo ereta in zdravje v hiši in pri živini. Z glasno molitvijo mu je sledila družina: Tunika, Pepek in stari hlapec Matej.

Po večerji pa je prišel Matjašič.

— Sam sem, pa sem prišel k vam, je dejal.

— Prav, je prikimal oče, bova pa malo kvarte vrgla, saj do polnočnice je še dolgo. Tunika, gospodinja, postrzi!

Tuniki so se tresle roke, ko je rezala povitice in nalivala vina. Matjašič je kar pil njene kretnje.

•

— Gibka je, ljubka, ko veverička, je pripomnil.

Zardela je odhitela, toda ko je že bila pri vratih, jo je oče poklical nazaj. Strog in mrzel je bil njegov pogled.

— Prisedi, Tunika, nočjo ne boš postajala po kuhinji. Igraj z nami kvarte.

Sedla je. Matjašič se je primaknil tesno k njej in se smehljaj.

— Tako je prav, Tunika.

Vroče je bilo v izbi. Iz krušne peči je kar puhtelo. Še bolj vroče so pa postajale Matjašičeve oči, ki so pijane od vina in strasti vse drzneje bodle v Tuniko. Dekle se je plaho odmikalo in proseče pogledovalo očeta. Toda oče je mirno mešal kvarte in kakor da ni ničesar videl. Le če je hotela vstati, jo je zadel njegov dolgi, strogi pogled, da je preplašena sedla nazaj.

Steklenica na mizi je bila prazna, oče je vstal, da pojde po vino. Pepek mu je moral svetiti.

— Bom jaz svetila, se je plaho pomudila Tunika.

Oče je zamahnil z roko.

— Kar igrata naprej, mi bo že Pepek posvetil.

Komaj so se za njima vrata zaprla, je vrgel Matjašič kvarte proč in ne nadomna objel Tuniko. Zaman se mu je skušala izvit. Suvala ga je, praskala, grizla, toda on jo je vse tesneje prižemal k sebi. Njegova usta, porasla s sršečimi ščetinami, so iskala njenih. Neznosen smrad je prihajal iz njih, da je od studa skoraj omedlela. On se je pa grgrajoče smejal:

— Kaj se mi boš upirala, moja si in moja boš! Tunika, no, bodi pridna, Tunika!

Poljubljal ji je vrat in jo surovo grabil za prsi. Tunika je bila že na koncu svojih moči. Nič več se ni upirala, le tiho je jokala.

Tedaj so se zaelišali koraki na podstenu. Pepek in oče sta se vračala. Matjašič jo je izpustil in sedel za mizo.

Vsa v solzah, z raztrgano bluzo je stekla mimo začudenega očeta in se zaklenila v svojo kamrico.

V izbi se je pa v zadregi opravičeval Matjašič:

— Samo malo sem se poigral z njo, pa je precej vsa iz sebe.

— To ima po materi, je odgovarjal oče, tudi ona je bila taka. Včasih se ni dalo prestajati z njo.

Tunika pa je polblazna od togote in studa jokala v svoji kamrici. Ko ogenj so jo žgali na vratu Matjašičevi poljubi. Ni se upala prižgati luči in se pogledati v zrcalo. Gnusila se je sama sebi. Kar v temi si je nalila vode v skledo, slekla bluzo in se umila. Potem si je počesala lase in se pranje oblekla. Ko je bila narad, je šele prižgala luč in se ogledala v zrcalu. »Uboaga Tunika!« je rekla sama sebi, ko je videla svoje žalostne oči in od solz zardelo lice.

Utrnila je luč in tiho občemela na postelji.

Iz izbe se je zamolklo čul očevotv in Matjašičev smeh. O čem govorita? Čemu se smejeta? Naj se čemurkoli. Tunika ne pride več dol. Tu bo počakala, da bo začelo vabiti k polnočnici. Potem pojde v cerkev. In potem, da, potem? Potem stopi k tistemu tolmunu pri treh vrhah, kjer dekleta v božični noči vidijo svojega dragega. Vsako leto se je namerjala, da stopi tja, pa jo je vselej premagala groza. Toda letos pojde, prav gotovo, da vidi, kaj ji je namenila usoda. Da.

Mrzlo ji je zagomazelo po hrbtu. Vsa je vztrepetala.

Tedaj je začelo vabiti k polnočnici. Mogočno, slovesno je zadonel od svete Ane, visoko je pel šniklavski zvonček, drobno, mehko je vabilo od daljnega, sv. Andraža.

Zdrnila se je in prisluhnila. Tako dobrodejno je božala pesem zvonov njeno ubogo, izmučeno srce, da se je za nekaj hipov vsa predala tej dobrodejni slasti. Matjašič, oče in vse kar se je bilo zgodilo tisti večer, se je odmikalo nekam daleč, daleč in nazdanje so bile to le še hude sanje, ki jih je prešpala in se zbudila v solučno, lepo jutro.

Prižgala je luč. Namočila robeč v mrzli vodi in si se enkrat skrbno otrl oči, da ne bodo videli v cerkvi, da je jokala, potem je pa tiho odhitela iz hiše.

Nič več ni snežilo. Iz zaoblakov je pogledovala luna. Snežne strehe so se lesketale v mesečini. Mraz je rezal do kosti.

Hitela je po belj gazi. Razsvetljena okenca so ji prijazno mežikala. Iz dalje se je slišala božična pesem. Bilo je še zgodaj za k polnočnici, zato je bilo na vasi še malo ljudi. Tunika je hitela, da bi bila v cerkvi med prvimi. Na pol poti se ji je pridružila Lizika, prijateljica iz otroških let. Veselo je čebhala in ni opazila Tunikinih žalostnih, kratkih odgovorov. Čim bliže sta prihajali cerkvi, tem več ljudi ju je dohitelo in prebitevalo. Ko žive reke so se stekale množice od vseh strani in hitele proti razsvetljenemu božjemu hramu. Smeh je odmeval iz dekliskih vrst. Z vrieki so mu odgovarjali fantje. Z vrha pa je vabila, pela in vrikala pesem zvonov.

Ko sta dospeli, je bila cerkva že nabito polna. V gneči se je Tunika ločila od Lizike. Hotela je biti sama s svojimi mislimi in svojo molitvijo.

Stisnila se je k zidu pod korom in se ogledala na moško stran. Zapazila je Pepeka in starega hlapca, ki sta klečala spredaj. Očeta in Matjašiča ni bilo. Srce se ji je stisnilo. Vse kar je preživela zvečer, ji je spet tako jasno stopilo pred oči, da je zastokala. Zastrmela je v oltarno sliko. Med lučmi in rožami se je smehljala božja mati.

Tuniki se je zazdelo, da se smehlja prav njej. Le zakaj se ji smehlja? Ali ne ve za njeno bolečino? Ali pa ve in jo s smehljajem tolaži? In še sama se je drobno nasmešnila.

Molila in pela je z ljudmi, njene misli so pa bile pri treh vrhah, ob onem skrivnostnem tolmunu, kjer dekleta v božični noči vidijo svojo usodo. Tudi ona jo bo videla, kmalu, skoraj... Takoj po povzdigovanju pojde iz cerkve, da je katera ne prehit.

Nemirno v tesnobnem strahu ji je utripalo srce. Nič več ni mogla moliti ne peti. Le ustne je še pregibala, blede in suhe, ko da je vročična.

Po povzdigovanju se je še enkrat ozrla v oltarno sliko. Kakor prej se ji je smehljala nebeška Mati. Pokleknila je, se pokrivala in naglo odhitela iz cerkve.

Ko pijana se je opotekala po snežni gazi. Sprva je hitela, potem pa je postajal njen korak vse počasnejši. Ledena groza ji je stiskala srce. Najrajši bi se bila obrnila in pobegnila. Moram, moram, moram, si je neprestano dopovedovala. Izgubila je gaz in bredla sneg, segajoč ji do kolen. Smreke so molčale okoli nje. Kajor mrke, neme stražarke nečesa velikega, groznega so svače izlezale veje nad njo.

Iz cerkve je pa odmevalo:

»Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!«

»Franček, Franček!« je šepetala Tunika in se opotekala dalje.

Obstala je in prisluhnila. Iz dalje se je čulo rahlo žuborenje potoka, ki se je izlival v tolmun. Srce ji je ho-

telo prsi raznesti. »Moram, moram!« je kriknila in planila naprej.

Sele ob vrhah, ki so ko sključene stare čarovnice stražile tolmun, se je ustavila. Ves črn in preteč je ležal pred njo. Ni se upala pogledati vanj. Počasi, opotekajoče se je približala prvi vrbi in se je oklenila. Njene brezkrvne ustne so klicale:

— Franček! Franček! Franček...

Postalo jo je strah lastnega glasu, ki je tako hripavo in tuje zvenel v tem strahotnem kraju, in je umolknila. Oprijela se je mokre veje in stopila po spolzkem bregu. Moram, moram, si je dopovedovala. Opotekala se je in spodrsnila in da se ni držala veje, bi bila padla v vodo.

Ko je bila spodaj je počasi obrnila glavo in boječe pogledala v črno, rahlo trepetajočo gladino. Medlo se je svetlikala v njej mesečina. Ničesar ni videla. Sklonila se je. »Franček, Franček!« je šepetala. Zdajci je mesečina na gladini vztrepetala in se zgrnila. Bel obraz se je oblikoval iz nje, ves megličast, prozoren in trepetajoč. Tunika je gledala, gledala... Obraz v vodi se je smehljaj. Tunika je zagledala drobne, živalske oči, ščetinasto brado...

— Matjašič! je kriknila v grozi in si zakrila oči. Noge so ji klecnile, zdrnila je po strmim bregu.

Voda je pljusknila in kakor v začudenju zasumela. Potem je pa obmurovala. Le potok, ki se je izlival v tolmun, je žuborel...

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

telo prsi raznesti. »Moram, moram!« je kriknila in planila naprej.

Sele ob vrhah, ki so ko sključene stare čarovnice stražile tolmun, se je ustavila. Ves črn in preteč je ležal pred njo. Ni se upala pogledati vanj. Počasi, opotekajoče se je približala prvi vrbi in se je oklenila. Njene brezkrvne ustne so klicale:

— Franček! Franček! Franček...

Postalo jo je strah lastnega glasu, ki je tako hripavo in tuje zvenel v tem strahotnem kraju, in je umolknila. Oprijela se je mokre veje in stopila po spolzkem bregu. Moram, moram, si je dopovedovala. Opotekala se je in spodrsnila in da se ni držala veje, bi bila padla v vodo.

Ko je bila spodaj je počasi obrnila glavo in boječe pogledala v črno, rahlo trepetajočo gladino. Medlo se je svetlikala v njej mesečina. Ničesar ni videla. Sklonila se je. »Franček, Franček!« je šepetala. Zdajci je mesečina na gladini vztrepetala in se zgrnila. Bel obraz se je oblikoval iz nje, ves megličast, prozoren in trepetajoč. Tunika je gledala, gledala... Obraz v vodi se je smehljaj. Tunika je zagledala drobne, živalske oči, ščetinasto brado...

— Matjašič! je kriknila v grozi in si zakrila oči. Noge so ji klecnile, zdrnila je po strmim bregu.

Voda je pljusknila in kakor v začudenju zasumela. Potem je pa obmurovala. Le potok, ki se je izlival v tolmun, je žuborel...

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

Kako si sam napraviš

knjižno polico

Stanovanja so zvečine tesna, še tesnejše je marsikomu v žepu — toda želja vsakega kulturnega človeka je in ostane, da ima svoje stanovanje ali svojo skromno fantovsko sobico urejeno udobno, čeprav preprosto.

Knjige! Da, s knjigami je po navadi največji križ! Po mizah so v napoto, na omarah se prase, če jih imaš pa v zaprtem zaboju, zadarjajo po plesnobi — in še jezis se zmerom, kadar hočeš brž kaj najti... Vse moraš zložiti na tla poleg sebe, zakaj zlomek, ki ga iščeš, je — grom in strela — zmerom na dnu!

Jeza škoduje, zato stopi k mizarju in si naroči knjižno omaro! Da, da, lahko je reči: naroči! — kdo bo pa plačal? Nu, in če ti je res tako tesno v žepu, za deske pa morda vendar zmoreš... In če zmoreš, imaš tako rekoč že knjižno polico. Z omare moraš pač presedlati na polico, saj ta tudi ni od muh! Pripravna je, poceni in kar je najvažnejše: sam si jo lahko napraviš!

Torej na delo! Izračunaj, kolikošno polico potrebuješ, to se pravi, koliko knjig imaš in koliko jih utegneš v doglednem času imeti. 200 do 300 knjig spraviš v polico, ki meri na dolžino 1-70 m, na višino pa 1-50 m. Deske kupiš tridesentimetrske (da ne bo pomote: 3 cm debele!), dolge po potrebi, širje pa ne ko 32 cm. Les izbereš poljuben, mehak ali trd. Najlejša bo polica, če ji ne boš sile delal z oljnato barvo in z lakom, temveč jo boš polžil s svetlobarnim lužilom, ali pa namazal s firnežem in potlej dvakrat navoščil. Na ta način vsaj ne pokriješ včasih zelo slikovite vitrovitosti lesa; če les namažeš s firnežem in ga zložiš z voskom, dosežeš povrhu še malo moten blesk; celo pri navadnem boru se ti to posreči.

Za delo potrebuješ: hladni klej (Kaltleim), firnež ali lužilo, žeblice, vijake in kajpak potrebne deske. Deske kupiš že po meri pripragane v večjih skladiščih mizarstva, a tudi strojni mizar ti jih bo za malenkostno odškodnino pripravil po tvoji želji (glej sliko št. 1). Ako si izračunal po svojih potrebah višino in dolžino knjižne police, veš, da potrebuješ: za obod dve za dolžino dolgi, in dve za višino dolgi 3 cm debeli in 32 cm široki deski. Dve deski morata imeti žlebiče (utore), dve pa nasadke, ker zlepiš obe pokončnici — denimo — z nasadki v utore obeh vodoravnih; tako dobiš obod knjižne police. Razen teh štirih desk potrebuješ še deske za police, hrbtno desko in za vsako polico po 2 prečnici.

Delo pričneš takole:

1. Na notranjih straneh pokončnic pritrdiš z vijaki (glej sliko št. 2) prečnice, ki bodo na njih počivale police. Prečnice razvrstiš enakomerno ali po potrebi, sicer jih pa kdaj pozneje z lahkoto prestaviš.

Hranilne knjižice

vseh zavodov kupite ali prodaste najboljše potom moje pisarne.

Posojila,

vezana na študno in večletno mesečno odplačevanje, dobi kreditno zmožnost osebe. RUDOLF ZORE, LJUBLJANA, Gledališka 12/a. Pismeni odgovor 3 dni znanaka. Telef. 39-10.

2. Potlej namažeš utore vodoravnih in nasadke pokončnih z mrzlim klejem (glej sliko št. 3), pritisneš nasadke tesno v utore in pustiš tako dolgo pri miru,

dokler se klej pošteno ne osuši in sprime.

3. Ko je obod knjižne police čvrsto sprijet, pritrdiš nanj z vijaki hrbtno desko (ta je lahko tanjša,

primerna je celo vezana plošča) a ta deska mora biti tako velika, da pokrije vso hrbtno odprtino čez vnanje robove oboda. Zdaj se obod police, privit na hrbtno desko, ne more več majati.

4. Vsa hrapava mesta na deskah, zlasti pa robove desk, dobro zdrgneš s steklitim papirjem (Glasali Sandpapier).

5. Ako hočeš polico samo lužiti, jo najprej z mokro krpo dobro natri, ker se ti potlej lužilo enakomerno razleže, sicer ti pa utegne pustiti madeže. Lužilo razmažeš s srednjevelikim čopičem; ne lužiš s premokrim čopičem! Ako je osušeno lužilo presvetlo, luži še v drugo, ali če je potrebno, še v tretje. Lužila dobiš v vseh barvah.

6. Ako hočeš imeti polico bleščečo, jo namaži dvakrat ali trikrat s

firnežem, potlej jo pa natri z voskom in jo zložiš s krtačo in cunjko kakor parketna tla.

7. Lužene ali s firnežem in z voskom zloščene police položi na prečnice knjižne police.

8. Na spodnjo desko (vodoravnico) pritrdi z zgornje strani skozi desko z dolgimi vijaki 10 cm visoke noge. Pritrdi jih kakšnih 10 cm od zunanjega roba navznoter.

Nov kos pohištva je gotov!

Taka knjižna polica je pripravna zlasti zategadelj, ker lahko zmerom napraviš enako ali slično novo polico, jo postaviš ob prejšnjo ali pa na njo, kakor ti pač prostor dopušča.

Da je knjižna polica lepa in pripravna, ti pokaže slika št. 4.

Z. P.

Dickensove zgodbe sv. pisma za njegove otroke

Jezus ozdravlja bolne in obuja mrtve

V poveličevanje Njega, ki praznujemo o Božiču njegovo rojstvo, smo spet izbrali odlomek iz knjige »Zivljenje našega Odrašenika Jezusa Kristusa«, ki jo je napisal za svoje otroke slavni angleški pisatelj Charles Dickens (* 1812, † 1870) v letih 1846 do 1849. Ta knjiga je pisana s tako prisrčnostjo, da ji zlepa ne najdemo primere. Šele pred dvema letoma, ko je umrl poslednji Dickensov sin, sir Henry, so smeli napisati njegovo skoraj osem in osemdeset let staro delo. Izbrali smo si iz tega nalašč tretje poglavje, poveličujoče dobroto in ljubezen našega Zvečičarja.

Da bi imel okrog sebe nekaj dobrih ljudi, ki bi ljudstvo lahko učili, si je izbral Jezus dvanaest ubogih mož za svoje spremljevalce. Tem dvanaestim pravimo »apostoli« ali »učenci«, in izbral si je samo revne može, da bi ubožci od tistih dob za vekomaj vedeli, da so nebesa namenjena prav tako njim kakor bogatim, in da Bog ne dela razlike med takimi, ki se oblačijo v dragocena oblačila, in takimi, ki hodijo bosopeti in v cunjeh ogrnjeni. Se tako hedna, ostudna, iznakažena in nizkotna bitja bodo v nebesih bleščeči angeli, če bodo dobra tu na zemlji. Tega nikoli ne pozabite, ko boste postali veliki. Nikoli, dragi moji, ne smete biti naduti in neprijazni s kakšnim ubogim možem, z ženo ali z otrokom. Ako so izprijeni, pomislite, da bi bili boljši, če bi bili imeli ljubeznive prijatelje in prijazen dom, in bi jih bil kdo o dobrem poučil. Skušajte jih torej zmerom z dobrimi besedami pregovoriti in opleniniti, in skušajte jih zmerom poučiti in jim olajšati usodo, če le morete. In kadar slišite, da govori kdo zaničljivo o ubožcih in revežih, se spomnite, da je šel nekoč sam Jezus k njim in jih je učil in jih je smatral vredne svoje skrbi. In bodite zmerom usmiljeni z njimi in mislite o njih tako dobro, kakor le morete.

Imena teh dvanaestih apostolov so bila: Simon Peter, Andrej, Jakob sin Cebedejev, Janez, Filip, Jernej, Tomaž, Matevž, Jakob sin Alfejev, Simon Gorečnik, Juda Jakobov in Juda Iskarijot. Ta poslednji je izdal Jezusa Kristusa. Prvi štirje so bili siromašni ribiči, ki so sedeli v čolnih na obrežju in krpali svoje mreže, ko je šel Kristus mimo. In on je obstal in stopil v čoln Simona Petra in ga vprašal, ali je nalovil mnogo rib. Peter je odgovoril, da ne; ničesar niso ujeli, čeprav so vso noč ribarili s svojimi mrežami. Tedaj je Kristus dejal: »Vrzi mre-

žo znova v morje.« Storili so tako in kakor bi trenili, je bila tako polna rib, da je moralo prijeti mnogo mož, priseljsih na pomoč, da bi potegnili mrežo iz vode; in še celo tedaj je šlo težko. To je bil spet nov čudež Jezusa Kristusa.

Tedaj je dejal Jezus: »Pojdite z menoj.« In takoj so mu sledili, in od tistih dob je bila dvanaestica učencev in apostolov zmerom pri njem.

Ko so mu sledile velike množice ljudstva z željo, da bi jih poučil, je odšel na neki hrib in jim tam pridigoval in s svojimi usti je izgovoril takrat besede molitve, ki se začne: »Oče naš, ki si v nebesih, in ki jo vsi sleherni večer molite. Imenuje se molitev Gospodova, ker jo je Jezus prvi molil, in ukazal je tudi svojim učencem, da molijo s temi besedami.

Ko je stopal s hriba nizdol, je stopil preden neki mož z ostudno boleznijo, ki ji pravijo gobavost. Tiste čase je bila zelo razširjena, in tistemu, ki ga je napadla, so pravili gobavec. Tak gobavec je padel pred Jezusa na kolena in je rekel: »Gospod, če hočeš, me lahko ozdraviš!« Jezus, ki je bil zmerom usmiljen, je stegnil roko in je rekel: »Hočem, da ozdraviš!« In nesrečnejša bolezen je pri prči izginila, in bil je ozdravljen.

Ker so mu, kamor koli je prišel, sledile velike množice ljudstva, je šel Jezus s svojimi učenci v neko hišo, da bi se tam odpočil. Medtem ko je notri sedel, je nekaj mož prineslo na postelji moža, ki je bil hudo bolan in ga je tako dajala hromost, da je drgetal od nog do glave in ni mogel ne hoditi ne stati. Ker je množica oblegala vrata in okna in ni bilo moči priti v Jezusovo bližino, so splezali možje na streho hiše, ki je bila prav nizka; in skozi streho so spustili potlej posteljo z bolnim možem v izbo, ki je v njej Jezus sedel. Ko ga je Jezus zagledal, je poln usmiljenja dejal: »Vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi domov.« In mož je vstal in odšel popolnoma zdrav. Poveličeval je Jezusa in hvalil Boga.

Nekega dne je prišel k njemu neki stotnik, poveljnik bojnih hlapcev, in je rekel: »Gospod, moj hlapec leži hudo bolan doma v moji hiši.« Jezus mu je odgovoril: »Prišel bom in ga bom ozdravil.« Toda stotnik je dejal: »Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho. Reci le besedo, in videl bom, da bo ozdravljen.« Ko je Jezus videl, da stotnik tako trdno ravna veruje, je bil vesel in je dejal: »Tako naj bo!« In hlapec je še tisto uro ozdravel.

Toda nikomur iz množice, ki je prihajala k njemu, nista žalost in bolečina tako presunila srca kakor tistemu možu, ki je bil »načelnik shodnice« in je načeloval mnogim ljudem, in je vil roke in jadikoval in dejal: »O, gospod, moja hči, moja lepa, dobra, nedolžna deklica je mrtva. O, pridi k njej in položi nanjo svojo blagoslovljeno desnico, ker vem, da bo spet vstala in oživila in bo mene in mater njeno osrečila. O, Gospod, tako jo ljubiva, tako zelo jo ljubiva, pa je mrtva!«

Jezus je odšel z njim, in prav tako njegovi učenci, in prišli so v njegovo hišo, kjer so prijatelji in sosedi turnali v sobi, ki je v njej ležalo uboga, mrtvo dekletce in kjer je svrtača načelna godba, kakor je bilo v tistih časih navada, kadar je kdo umrl. Jezus je žalostno pogledal daleč in je dejal, da bi potolažil njene uboge starše: »Saj ni mrtva, samo zaspala je.« Potlej je ukazal navzočim, naj odidejo iz sobe, sam je pa stopil k mrtvemu otroku in ga je prijel za roko. In deklica je vstala, tako zdrava, kakor da bi se bila prebudila iz sna. O, kakšen pogled je moral to biti, ko so jo starši priželi vase in poljubljali, in hvalili pri tem Boga in Jezusa Kristusa, sina njegovega, za tako veliko milost!

Bil je pa tudi sicer zmerom usmiljen in dobrotljiv, in ker je storil toliko dobrega in je ljudstvo učil, kako naj ljubi Boga in kako naj zaupa da bo prišlo po smrti v nebesa, so ga imenovali »našega Odrašenika«.

PRAV TAKO
KAKOR
PROMETNI
REDAR PROMET

USTAVLJA

BONBON KASELJ

PROIZVOD: UNION, ZAGREB

Za bistro glave

Premisli in ugani!

Prerokošni nočni čuvaj

»Tako, gospod Čolnik,« je dejal tovarnar kasno zvečer čuvaju, ki je moral ponoči stražiti tovarno, »zdaj moram pošteno hiteti, če hočem še dobiti vlak proti Beogradu. Tukajle imam še 20.000 dinarjev, ki jih ne bom potreboval. Kar v predal pisalne mize jih bom položil, vi jih pa dobro stražite; saj ste že pet let pri meni in se menda lahko zanesem na vas!«

»Gospod tovarnar,« je dejal nočni čuvaj, »studi na denar bom dobro pazil; nič ne skrbite! Vendar, če hočete poslušati starega moža, se nikar ne peljite nocoj v Beograd. Preteklo noč se mi je namreč sanjalo, da se je beograjski brzi vlak iztril — in da je bilo mnogo mrtvih!«

»Prazne marnje,« je dejal tovarnar in zaprl predal pisalne mize. »Takim sanjam ne verjamem, to pripoveduje rajši starim tetam. Zdaj pa moram teči, sicer bom res vlak zamudil. Lahko noč, in na denar mi pazite!«

Ko je pritekel tovarnar na ljubljansko postajo, je vlak pravkar odpeljal. Zoper svojo voljo je moral torej preložiti potovanje na drugi dan. Zjutraj pri zajtrku je bral že v jutranjiku, da se je beograjski brzi vlak res iztril in da se je smrtno ponesrečilo več potnikov. Naknadno je šilil tovarnarju tak strah v kosti, da se sploh ni upal več na pot v Beograd in je zato brzojavno odpovedal svoj prihod. Že pred osmo uro je stekel v tovarno in srečal pri vratih čuvaja Čolnika, ko se je pravkar odpravil domov.

»Gospod Čolnik, imenitno ste mi prerokovali in skoraj bi rekel, da ste mi življenje rešili. Ker ste povrhu še denar dobro čuvali — saj sem pustil predal nalašč nezaklenjen, da preskusim vašo zanesljivost — vam dam tukajle polovico, t. j. 10.000 dinarjev v zahvalo. Zdaj pa poberite šila in kopita in izginite. Odpušeni ste!«

Tukajle se zgodba neha. Vi pa, ki ste odprte glave, uganite, zakaj je tovarnar prerokovega nočnega čuvaja kar tako na lepem odpustil?

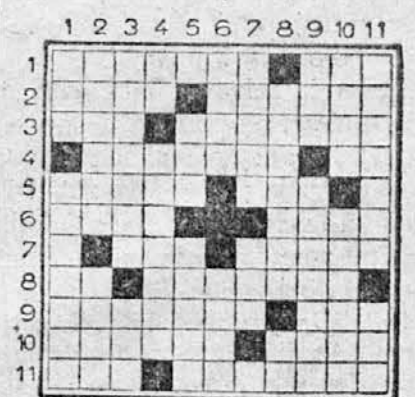
Pojasnilo

»Čolnik« je bil pravi nočni čuvaj, ki je bil v Beogradu, kjer je bil tovarnar. Čolnik je bil pravi nočni čuvaj, ki je bil v Beogradu, kjer je bil tovarnar.

Križanka št. 5

Pomen besed

Vodoravno: 1. grška vas, znana iz vojne med Grki in Perzijci leta 490. pr. Kr.; kratka za ljubljanski športni klub; 2. vokal; nečestita; 3. je v pregovoru zlato; puščava v Trans-

kaspji; 4. moško ime, piemiška čelena; 5. rimski prokurator v Judeji (26-36 po Kr.); kesanje; 6. mesto na Španskem; naplavina v Benetkah; 7. moško ime; morski razbojnik; 8. italijanski spolnik; z vodo obdan del zemlje; 9. napačna oblika glagola »nakupiti«; holandski slikar (1512 do 1578); 10. veslo (fr.); južnoameriški čaj; 11. pijača; papeška država.

Navpično: 1. sila; riž (srbhrv.); 2. pristanšče v Maroku; eruptivna kamena; 3. odločen (po lat.); lijak; 4. kemijski znak za aluminij; mesto v Indiji; 5. vodna žival severnih in južnih morij; potepuh; 6. mesto v Alžiru; žensko ime; 7. stara nekdanja rimska provinca v Alpah; ozka cesta; 8. izolirni material; osebni zaimek; 9. ohranjalno sredstvo; revež; 10. gnu; država v USA; 11. poulični prodajalec (tujka); slovensko ime za nemško reko.

Modno pismo iz Pariza

Muhe Marlene Dietrichove so prinesle revolucijo v pariško modo

Pariz, v začetku decembra. O obisku Marlene Dietrich v Parizu ni bilo dosti govorjenja. Po krivem, saj je pustilo bivanje te velike zvezde v naši prestolnici globoko sled: muhavost slavne hollywoodske igralkice je namreč postavila na glavo vso damsko modo za letošnjo zimo.

Do tega časa je vodilo pariško modo gledališče, pred vsem pariško gledališče. Le spomnimo se: pred petimi ali šestimi leti je zadostovala repriza »Pariškega življenja« v Mogadorju, da so pričele vse ženske nositi klobuke, kakršne so videle na odru — namreč

klobuke, kakor so jih nosile dame v času drugega cesarstva, t. j. pred osemdesetimi leti!

Tudi film ima tak vpliv. Še pred nekaj leti so črpale dame svoje navdihnjenje s filmskega platna. Mar ni bila pred dvema letoma najmodernejša visoka pričeska filmske zvezdnice Katarine Hepburnove?

To pot je pa drugače. Ne gre več za splošni vpliv filma na modo. Ne, slavna filmska zvezda Marlene Dietrichova je osebno prišla v Pariz in si je naročila svoje originalne toalete in klobuke po svoji zamisli — in zdaj hočejo imeti vse naše vrle ženske take klobuke in obleke, kakor jih je dala delati »zvezda«!

Ko so Parižanke zvedele, da lepa Marlena obiskuje modne salone v gosposki ulici de la Paix in na Elizejskih poljanah, so kar navale na te salone, saj je hotela biti vsaka prva, da bi prva videla toalete à la Marlene. Videle so jih in dobile so jih. Nosile pa jih bodo še več mesecev. Za moške oči je kajpak uspeh tega pretiranega navdušenja hudo presenetljiv.

Marlenina moda vlada

Če vidite na kakšni čajanki skofovski plašč, pod njim pa obleko, prepa-

sano s širokim vijoličastim trakom, se nikar ne izpozabite v misel, da se je kakšen visok prelat pregrešil in začel v ta zloglasni kraj. To je le Parižanka, sužnja one mode, ki jo je uvedla »die gnädige Frau Dietrich«.

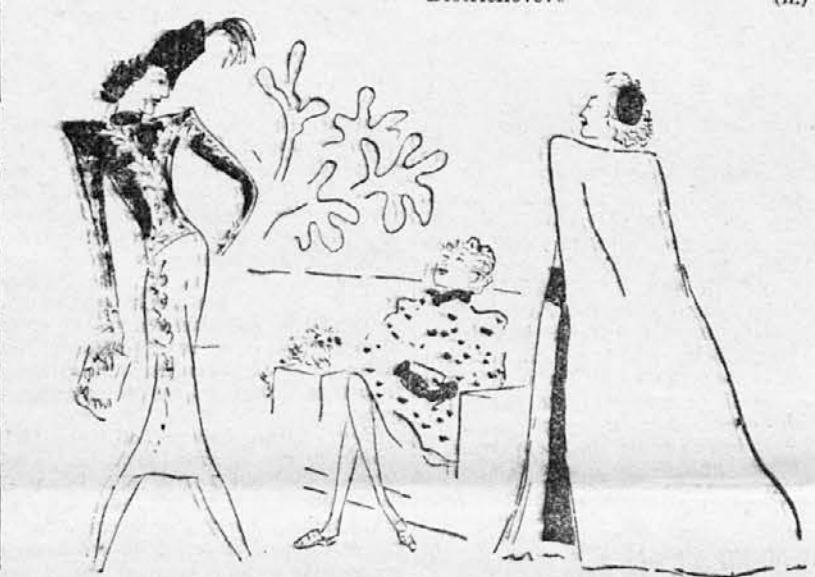
Če vidite lisčjo glavico, vgnezdjeno visoko na ogljavju nekake koničaste čepice, nikar ne mislite, da so se izkrcali na pariških bulvarjih divji lovci iz džungelskih predelov ob Missisipiju. In če zagledate silueto, zavito v klovnski kostum, z ošiljeno čepico na glavi, naj vam ne pride na misel, da se spreha po pariških ulicah sam François Fratellini ali Grock ali kateri drugi znameniti klovn...

Ne: vse to so obleke iz kraljestva Marlene Dietrichove.

One ženske, ki nimajo denarja, da bi hodile v drage salone, se zadovolje tudi z lepim maroškim krepom ob spominu na film »Mareko« in z očarljivim kitajskim krepom ob spominu na eksotični film »Sangajski ekspres«.

Naposled naj še pripomnim, da morajo imeti pristašnje Marlenine mode poleg dobrega krojača in klobučarja tudi še posebnega usnarja. Saj si je slavna zvezda omislila s srebrom pretkano usnjeno blazo, ki jo je naročila pri enem izmed najdražjih pariških kožuharjev.

Če ima zdaj pariški zakonski mož tako nepreviden jezik, da bo za praznike vprašal ženo: »Darilo ti rada?

Kaj usnjenega? bo dobil nežen odgovor, ozarjen z zapeljivim smehljajem: »Da, da, prosim — a le pod po-

gojem, da kupiš pri usnarju Marlene Dietrichove!«

Za naše malčke

Povest o udavu, slonu in želvi

Udav je bil pa strašansko lačen. (Odprl je žrelo in je skušal želvo požreti.)

To pa želvi ni bilo prav. Mislila si je: »Če me udav požre, sem za zmerom izgubljena!«

Iztegnila je prednje noge, se počteno razkročila in započila lačke v dva količka udavovega žrela.

Nato je iztegnila še zadnje noge in z njimi poččegetala udava po požiralniku. Udavu je prišlo slabo, začel je bljuvati in je želvo izbljuval.

Hotel jo je vloviti, toda bilo je že prepozno. Želva se je strkljala po bregu nizdol v vodo in izginila v njej. Na srečo je bila to vodna želva.

Nekaj mesecev pozneje je udav spet srečal želvo.

To pot je spala. Udav se je neslišno približal in jo je požrl tako hitro, da uboga želva ni utegnila iztegniti noge. Tako je zdrknila prav v kačji želodec.

Udav se je zvil v svitek in je zaprl oči. Imel je namreč lepo navado, da je po kosilu rad malo podremal.

Toda po tem obedu ni mogel zaspati. Začelo ga je ščipati v želodcu.

Slučajno je prišel mimo slon in mu je rekel:

»Glej, glej, saj si ves bleđ! Kaj ti mar ni dobro?«

»Želvo sem požrl. Obležala mi je v želodcu.«

»Želvo?«

Slon je radovedno pogledal udava po trebuhu:

»Kakšna grba je pa to?«

Potipal jo je s svojim rilcem, spoznal prijateljico želvo in mrzlo dejal:

»Izgubljen si, udav!«

»Izgubljen? Zakaj izgubljen?«

»Ker je ne boš prebavil. Umrla bo v tvojem želodcu in bo razpadla. In potem boš še ti umrl, ker te bo zastrupila s svojim strupom. Brž jo izbljuvaj!«

»Ne morem!«

»Tudi na drugi strani ne?«

»Še manj!«

»No, počakaj, ti bom pa jaz pomagat. Odvij se lepo in iztegni, kar se da.«

Humor

Zagovoril jo je

Ona (pogleda izza časnika): Pravkar berem, da je neki mož podaril svoji ženi ovratnico za deset tisoč dinarjev. Meni se kaj takega seveda ne zgodi.

On (pogleda izza časnika): Jaz pa berem tu, da je neki mož do krvi pretepel svojo ženo. Nu, kaj takega se tebi tudi ne zgodi.

Pred sodniki

»Obtoženec ste torej nastavili tožniku samokres na čelo? Prav! In kaj ste storili potem?«

»Potem... potem sem gospoda za vse na svetu prosil, naj mi da kakšno miloščino.«

Med kvartaci

Mož in žena kvartata v družbi. Žena ga venomer lomi. Kadar ga prav neopustljivo polomi, če mož nekam sanjavo: »O, ti lepi beli ptič!«

Ko se kasno v noči vracata domov, vpraša žena moža:

»Kaj si pa ves večer opeval belega ptiča?«

»V družbi ti vendar ne morem reči gos!«

Moderna

»Veš, ženka, s prihranki si bova sezidala hišico. Majhno, a udobno — in ko bom zvečer prišel z dela domov, potlej...«

»Potlej bova šla v kino.«

Dobrosrčnost

»Veš, Janez, v klavirju, ki smo ga špeli dali, so črvi!«

»O, uboge živalce!«

Vesten bolnik

»Zakaj, za pet ran božjih, navijate po slehernem obedu svojo uro?«

»Ali mar se ne veste: zdravnik mi je vendar ukazal, da se moram po obedu gibati.«

Poroča

»Gospod Zvitorepec, žul sem, da se je vaša najstarejša hči naposled vendar omožila.«

»Res! Rečem vam, svečanost je bila tako ganljiva, da si ne morete ganljivejšje misliti. Dekleta sem se oklenil z desnico, ko je stopala pred oltar.«

»In z levico?«

»No, z levico sem pa ženina krčevito držal.«

Ubožec

»Kako je pa tvoj sin maturo zdelal?«

»Padel je, po vseh predpisih je padel. No, pa saj ni čudež, ko so ga ti zlodji izpraševali po stvarih, ki so se zgodile že davno pred njegovim rojstvom.«

Prebrisani Marjanček

Marjanček pride na pošto. Marjanček se prerinje do okenca. Ljudje se razburjajo:

»Mladi gospod, kot zadnji se postavite v vrsto!«

»Ne morem!«

»Zakaj ne?«

»Kot zadnji stoji že onile gospod!«

Zvitorepec

Stiskač pride k nekemu profesorju in se da preiskati. Po pregledu de zdravnik pomirjevalno: »Zdravi ste ko riba, kar oblecite se spet!«

Ko je stiskač že obločen, pozdravi in gre, profesor ga pa pokliče nazaj in zahteva 100 dinarjev honorarja.

»Kaj?« vpraša začudeno stiskač, »sto dinarjev?! Toliko ne premore vsa moja družina!«

»Takšna predznost!« de zdravnik ogorčeno. »K profesorju pridete, preiskati se daste, pa še belica nimate, da bi račun plačali!«

»Prav imate,« de stiskač, »a česa vsega človek ne stori za ljubo zdravje!«

Preskus na zgledu

»Kdor se ne zna točno izraziti, je v mojih očeh tepec! Ali ste me razumeli?«

»Nisem.«

Najnovejša škotska

Škoto je rodila žena dvojčka — fotografirati je dal pa samo enega.

Ljudje, ki so postali pojmi

Grof Edvard Sandwich

Ta angleški aristokrat ni bil izbircnik, še ljubitelj dobre jedace in pijače ne. In vendar imenujemo po njem obložene kruhke.

Ta angleški grof je bil prav na slabem glasu. Kot poštni minister je posvečal le malo časa svoji službi; vedno se mu je mudilo kvartat.

In prav zato, da ne bi izgubil preveč časa, če bi prekinil igro in odšel k kosilu, si je dal servirati kar pri igrahni mizi obložene kruhke. Od tistih dob pravijo tem kruhkom po njegovem imenu »sandwich«.

(n.)

Otročki moji, povedal vam bom pripovedko o veliki džungelski kači, ki ji pravijo udav ali boa, o želvi premetenki in o slonu pravičnejši.

Ta zgodba ni izmišljena, povedala mi jo je opica Nju, ki so jo vlovili beli ljudje in jo zaprli v veliko kletko. Nju se še zdaj zelo toži po domu in si krajša čas s pripovedovanjem džungelskih zgodb. Pove jih vsakomur, kdor jih razume in ga jih je volja poslušati. Ko sem bil zadnjič pri njej, je trla orehe in mi je pripovedovala tole povest:

V pragozdu so živeli slon, udav in želva. V tistem gozdu je sicer živel še precej drugih živali, toda te nimajo opravka v naši povesti.

Slon in želva sta bila velika prijatelja. Udava pa ni maral nihč. Kadar je bil lačen, je pojedel vse in vsakogar, kdor mu je prišel pod zobe. Za to se mu ni nihče upal približati, kajti lačen je bil zmerom in nekaj je vendar moral jesti. Džungelski prebivalci so to vedeli in jim zato kajpada ni bil pri srcu. In tako so se ga bale in ga sovražile vse gozdne živali, vse razen slona, ki je bil tako velik, da ga požrešna kača ni mogla požreti.

Nekega dne je želva srečala udava. Hitro je skrila pod svoj roženi oklep nožice in vrat.

Udava ga je ubogal.

Slon je tedaj dejal:

»Zdaj pa glej, da se mi ne ganeš!«

Sopiha je stopil slon z vso težo svojega telesa udavu na rep in prestavljal nogo za nogo po ubogem udavu ter tako iznival počasi želvo naprej.

Ko je prišel do udavovega žrela, se je moralo odpreti. In glej, prikazala se je najprej želvina glava, nato rep in tačice in potem je želva stekla, kar so ji te tačice dale, proti bližnji vodi.

Tedaj je slon vprašal udava:

»No, ali ti je zdaj že kaj bolje?«

Udava mu pa ni odgovoril. Od repa do glave, vse povsod, kjer je stopal slon, je bil zmečkan, nepremičen, zmrvljen, mrtev.

Slon je polresel z velikima uhljema. Na ta način se je namreč imel navado smežati. In užaljeno je zarikal:

»Se hvala mi ni rekel! Takšno hvalježnost žanješ, če komu kaj dobrega storiš!«

Se enkrat je stresel s svojima velikima uhljema, potem jo je pa ubral čez drn in slon k vodi iskat svojo prijateljico želvo premetenko.

Možje, ki se niso bali smrti

Na urdu strazi

DOŽIVLJATI ANGLEŠKEGA ČASTNIKA V INDIJI

s. nadaljevanje

»Pojdite vendar že,« sem dejal Maharili. »V ostalem se vam pa evropska večerna obleka mnogo lepše poda, ko domačinska ženska noša. In zdi se mi, da bi se vam tudi ta mladi, plavalni mladenič, ki sem ga moral pravkar k vragu poslati, bolje podal ko vaš mračni pajdaš Lenhai. Zdravstvijte — in nikar se več ne prikažite v Indiji.«

Popolnoma nebržno in prostodušno je prikimala, ko da sem ji povedal, kdaj bo prihodnji turnir pola. Nihče okrog naju ni menda opazil, kakšen nevaran dvboj sva bila. Vsi so se prešerne volje pomenkovali in na vso srečo sta zakonca Allana v sosedni sobi vneto poslušala najnovejšo Gwirllove anekdote.

Strmel sem za Maharilo. Pri vratih je za hip osuplo obstala. Potlej mi je spet hladnokrvno pokimala in odšla.

Binns mi je potlej ponovil klasične besede, ki jih ji je prišepnil, ko je šla mimo njega. »Ako boste še kdaj prestopili indijske meje in se boste prikazali tod, vam bom s svojo roko zavih vaš priklupni tilnik.« Do besede tako je dejal, in rad priznam, da ni bilo kdo ve kako vpludno.

Vedel sem, da se bo Maharila pri vrtnih vratih še enkrat zdržnila, zakaj tam je stal polkovnik Strong. Kaj ji bo on rekel, sicer nisem vedel, in sam nam tega tudi kasneje nikoli povedal ni, toda bilo je prav gotovo najtrše in najokrutnejše, kar je slišala tisti večer in nemara v življenju sploh.

Ta zadeva je bila torej v redu. Kratak pomenek z Allonom je pjasnil njeno prisotnost. »Pri moji veri,« je odgovoril Allan, »hudirjevo lepa živalca, kaj? Moja žena se je pred nekaj tedni pri polu seznanila z njo. Povabila jo je za noč. Ti se torej tudi zanimaš zanj? No, kdo se zlomka ne bi.«

Potlej sem zavih v pivnico, kjer je Harcastle zagrizeno kupal jezo in izlival cocktaila drugega za drugim po grlu. Vstal je in mi dal spoznati, da bi rad stopil z menoj na vrt, da nekaj razčisti z menoj.

»Harcastle,« sem zamrmral, »ne počenjajte otročarij. Ta ženska je bila Maharila, Lenhajeve ljubica, tista, ki me je ukazala sneti z mravljišča... strela z jasne!«

Odprl je svoje vlažne ustnice in zabobal vame, potlej je pa tlesnil z vsemi desetimi prsti.

»Ali ste jo dali aretirati?« je hlastno vprašal.

»Nak, tokrat se je še smela izmuzniti iz zanke. Prihodnjič ji pa sam zlodej ne bo pomagal!«

Tajno geslo je bilo: »Nabi.«

Pomena te čudne besede ni poznal nihče izmed nas. Polkovnik Strong, Binns in jaz smo prišli kajpak točno na zborovanje. In vse so nas pustili mimo, kakaj geslo smo šepnili in oblečeni smo bili še imenitnejše ko kdaj koli.

Bil sem zadovoljen, ko sem videl, kje bo zborovanje. Bil je to podzemeljski prostor pod svetliščem, ki smo vsak dan brez zle slutnje jezili mimo njega. Ogromen prostor — in angleškim oblastem se do takrat še sanjalo ni, kaj se tukajle bržčas že dolgo dogaja, tukajle pod cesto, ki so po njej vsako jutro stopicali konji angleške vojske, noseči v sedlih gladko obrtne voze vedrih lic.

Tokrat se nismo ločili, temveč smo se tesno stisnili skupaj. Če bi se kaj zgodilo, bomo vsaj drug drugemu krili hrbet.

Glavni govornik večera je bil neki dolgin, oblečen v belo valjujoče oblačilo.

Gospoda sem dobro poznal. Bil je Lenhai!

Toda šele takrat sem od bliže spoznal skrivnost njegove neizmerne moči nad mohamedanci. Govoril je do poslednjega besede zanesito. Kar uklet me je in niti polkovnik Strong niti Binns, ta dva hladnokrvna moža, se nista mogla ubraniti velikega vtisa, ki ga je nanj napravil ta mož.

Kajpak je bila naša prva misel, da bi ga dobili zdi v svoje pesti. Koj ko sem ga opazil, sem opozoril nanj Stronga in Binnsa. Če bi se lahko eden izmed nas izmuznil od tod, bi se vsa ta čedna družba brez pol ure ujela v past, in Lenhaja bi imeli na vrvi.

Bili smo si tukaj edini, da bi se to lahko posrečilo. Toda tega si kratko in malo nismo mogli privoščiti. Da bi oživstili polk, to bi ne bila kdo ve kakšna umetnost. A kaj potlej?

Potlej bi tekla kri v potokih. In stavil bi bil tisoč proti eni, da bi temu krvoprelitju sledila splošna vsaja.

In to ni bilo v skladu z britansko politiko.

Bili smo si, kakor sem že rekel, o tem pripravi na jasnem, zato smo od tistega hipa dalje združili pač vso svojo pozornost na Lenhaja.

»Nabi se je vrnil.« S temi besedami je začel svoj govor in pri priči se je razvnela velika lomast. In ta stavek je ponavljal zmerom in zmerom in vsakokrat je radosten hrup stresel obokano dvorano.

Naposled je komaj še do besede prišel, tako zelo so vpihi.

Mi smo se drli kajpak pošteno z njimi. Zlasti Binns je tulil, da so mu kar oči stopile iz jamic. In ne brez škodoželjnosti sem opazil, da se je moral tudi polkovnik Strong na vso moč delati navdušenega.

Torej v redu — »Nabi se je vrnil iz Meke.«

To so nam lepo povedali, toda kdo je bil ta Nabi in kakšnega zlodja pomeni njegova vrnitev?

In potlej je pripovedoval Lenhai nekaj, kar je bilo za nas zelo dragoceno. Govoril je o ogromni armadi, ki čaka onkraj gor. Samo »klic« še čaka. Govoril je o celih gorah modernega orožja in streliva, ki bi ga lahko precej spravil semkaj, »kadar bo stvar dozorela«. In ko bo stvar dozorela, je zaklical, bodo šli vsi za Nabijem, za bodočim svetim in posvečenim kraljem vseh mohamedancev na svetu.

Nabi, strela z jasnega, kdo je ta ta Nabi?

Pogledal sem Binnsa, vprašujoče sem ga pogledal in skomignil z rameni, ko je spet zadonelo ime Nabi. Binns je lahko dvignil plosko desnico, obrniti dlan spod. Razumel sem takoj: označil je s tem določeno velikost — in takrat se mi je posvetilo v glavi.

Nabi je torej tisti mali, srčkani fantek, ki so ga hadžiji na belem konjčku peljali čez Kajbersko sedlo.

Ta je torej bodoči kralj!

No, prav.

Med pravovitim krikom in vikom se je zborovanje bližalo koncu.

Molče smo se napotili domov. Dobro je bilo, da smo bili tam; zdaj smo vsaj do malega vedeli, kako in kaj. Pošteno podcenjevali smo vso zadevo. To ni bil več navaden upor nezadovoljnega plemena ali več surovih rodov, to je bilo že pošteno hujše. Indiji je grozila nedogledna usoda.

Se tisto noč smo poslali šifrirane brzjavke podkralju in vsem nadrejenim oblastvom. Polkovnik Strong je navezal slike z vsemi obmejimi četami.

In spet je bila stotinja lovcev na ljudi na potu.

Kajbersko sedlo je bilo za nami in krevzali smo na severovzhod v tisto pokrajino, kjer sem takrat visel privezan nad mravljiščem.

Prekoračili smo meje britanskega upravnega ozemlja.

Na meji je bilo vse v redu. Redne in prostovoljne čete so spletile goste mreže vzdolž vse meje in niti kobra ne bi mogla neopazno smukniti skoz.

Naša naloga je bila drugačna. Vdila nas je v deželno brez gospodarja. In ni bilo samo zastran te naloge imenitno, da smo bili na potu. Bilo je tudi sicer imenitno. Pastolovščine vseh vrst, to je bilo tisto, kar smo za našo stotnijo brezpogojno potrebovali, ko riž in vodo vsak dan. Nikoli

nismo smeli naših ljudi pustiti predolgo pri miru. Takoj so bili pripravljani, da se na smrt dolgočasijo. In kadar so se dolgočasil, so bili takoj pripravljeni, da počno največje neumnosti.

Ta polk roparjev in razbojnikov je moral zmerom imeti kakšen opravke, šele potlej smo jih lahko krotili in vodili ko domače pse.

Ti nevarni in vsak hip za najhujšo surovost pripravljeni fantje bi bržčas napolnili jetnišnice in obremenili vislice, če bi ne bili v naši stotnji našli ventila za svojo neobzdržano nrv.

Na bojnih pohodih niso bili nič več roparji in razbojniki, temveč vrli in zvesti in do pičice zanesljivi vojaki. Pošteno presenetljiva trditve, vendar — pri Alahu — tako je bilo!

Polkovnik Strong je zasnoval temeljito dodelan pohod. Dneve in dneve smo stikali gredoč po vsej pokrajini, nenavadno hitro smo prodirali, a vendar nismo prezrli niti grmčica niti kolibe. Ko roj mušic smo lezi navkreber, neslišno in jadrno ko puščice.

Toda šele čez teden dni smo doživeli spremembo.

Daleč na obzorju, obrobjenem s kuliso snežnikov, smo opazili temen oblak dima. V prozornem jutrnem zraku je visel nepremično in pošastno ko črna stena.

In takoj je zadonel od blizu in od daleč, kjer koli so naše predstraže hodile, bojni krik stotnije lovcev na ljudi, tisti nečloveški krik, ki bi ga prav za prav lahko zagnalo samo divje grlo zveri.

Na vrsto smo prišli!

Res, pozabil sem povedati, da je bil Barney Binns seveda spet z nami. Tokrat smo izročili poveljstvo nad stotnicami njemu — in bil je nedopovedljivo ponosen na to poveljstvo. Z očitno strastjo se je oklenil tega strahotnega orožja in poslednje dni v Pešavarju se sploh ni več s svojimi »strojničarji« prikazal s strelišča.

Kar se je tu pred nami kadilo, je bila Lenhajeve sled; o tem smo si bili na jasnem. Goreča vas, Lenhajeve običaj, Lenhajeve besede, Lenhajeve sanjalo.

Hiteli smo dalje in se pretočli skozi grmovje, potlej smo pa vdrl v žareče pogorišče. Razvaline in ruševine in mrlič.

Naši ljudje so staknili nekega starca, tresočega se po vsem životu, da smo ga komaj držali pokone. Dolgo je trajalo, preden je spregovoril. Bistvene stvari smo tako sami videli. Vas je bila razdejana, prebivalci oropani. Starce nam je povedal, da se je Lenhai odpravil s svojimi tolpmami proti Nabaskeemu sedlu.

Ta gorski prehod sem poznal. Nekeč o priliki sem bil tam. Visoko v gorah je, skoraj nedostopen in zapuščen.

Polkovnik Strong me je dal poklicati.

»Mrlič zakopljite pošteno v zemljo, Graven,« je dejal, »potlej pa jo uberite z oddelkom za nami: smer Nabaki.«

»Dovolite, gospod polkovnik,« se je oglašil Binns, »da ostanem pri Gravenu.«

Polkovnik se je prešerno zarežal. Jaz kajpada tudi.

Odkar je namreč Barney Binns poveljeval stotnicam, je ogovarjal Stronga zmerom po predpihi, zmerom le z vojaškim naslovom in nikoli več z zasebnim »gospod Strong«.

Binns je smel ostati pri meni.

Zrla sva za stotnijo, ki se je pehala po soteski navkreber, potlej sva se pa lotila najinega žalostnega dela.

Za dva dni smo imeli živil in streliva dovolj. Obe težki in lahke stotnice je imel Binns kajpak s seboj. S polkovnikom Strongom smo se domeni, da se bomo nekje pri Halki Gandabu, kakšnih pet ur hoda oddal, esli s stotnijo.

Moj oddelček se je lotil dela in pošteno garal do trde teme, preden smo pokopali vse mrtvece. Mnogo žena in otrok je bilo med njimi in naš bes na Lenhaja je bil brez mej.

Ponoči nisem hotel marširati. Zato sem spravil svoj oddelček pod streho edinega poslopja v vasi, ki ga požar ni uničil. Bila je to hiša umorjenega kana; stala je na brežini vsa iz kamna sezidana in obdana s kamnitim obzidjem, ki so bile vanj zasekane strelne line.

Binns in jaz sva se zadovoljno zleknila. Postavili smo straže. Najedli smo se in naspili. Fantje so peli svoje pesmi — in to je bilo znamenje, da so s seboj, s stotnijo in z vsem svetom zadovoljni.

Toda nismo se menda pošteno zadremali, ko smo se zdajci zdržnili. Zunaj na dvorišču smo zaslišali razburjene glasove in potlej je počilo nekaj strelav.

»Imenitno!« je vzkliznil zmerom doživeti željni Binns, skočil s svojega ležišča, stekel k oknu in se zadri skozenj.

»K strojnimi puškami!«

Ko sva prišla na dvorišče, je bilo vse že kolikor toliko v redu. Vsi vojaki so se postavili natanko tja, kjer jim je bilo določeno mesto. Na ravni strehi so stale strojne puške, po Binnsovem ukaz u skrivale za preštenim nasipom pred radovednimi očmi.

Kako odvadite alkoholiha neopazno od pijače

Vam pove jugoslovanska izdaja knjige dr. Irvinga, člana društva za uničevanje alkoholizma. Nasveti in recepti domačih sredstev za drušine, ki hočejo svoje neopazno odvaditi pijanstva. Dr. Irving ni trgovec in ničesar ne prodaja. Knjigo razpošilja zgolj iz človekoljubnosti

Brezplačno

Pišite v svoji materinščini in priložite za poštnino dva mednarodna kupona za odgovor, ki jih dobite na vsaki pošti po din 6— (šest). Ničesar drugega ne plačate, tudi carine ne.

Naslov:

Société pr. le combat de l'alcool, dep. 60, Dr. Austin Irving, B. P. 32, Paris — X. (Na pisma v Pariz nalepite znamko za din 4—.)

Zadovoljen sem bil. Na svoje vrle fantje sem se lahko zanesel.

Poklical sem svoje podčastnike, da jih vprašam, kaj se dogaja. Toda komaj sem odprl usta, sem spet slišal strele od zunaj in sicer iz neposredne bližine.

Binns in jaz sva splezala na moč ročno na streho in se vlegla za nasip in tedaj sva kajpada pri priči spoznala, kaj se godi. Kamor koli sva se ozrla, povsod sva uzrla drobne silkoje plamenčke. Temne pošlave so se smukale ko senice okoli obzidja.

»Le pazi, prijatelj,« je bojažljivo vzkliznil Binns, »Lenhai se je vrnil in zbija zdaj svoje šale z nami.«

»Pusti ga pri miru,« sem vnamarao odgovoril, »potipajva jih najprej malo s svincem.«

Binns se je splazil na desno, jaz pa na levo in vsak izmed naju se je vlekel za svojo težko stotnico. Jaz sem se lotil zadnjega potkroga. Binns pa sprednjega in ko sem dvignil roko, sta najini strojni puški spregovorili.

Cenil sem sovražnike na kakšnih sto mož; nu, in če jih bo tudi več, bomo vseeno lahko nekaj časa vzdržali.

Ko sva malo prenehala, je spregovoril neki tresoč se glas za mojim hrbtom:

»Kuh dar nahn hai!«

Obrnil sem se in uzrl čepčega starca, režečega se na vse pretege in brekajočega z obema rokama po nabojnem pasu, ki je zdrknil iz zaboja za strelivo. Dalje orthodajie

Liubezen in zvezde

Napisala Bébé Danielsova

Sleheri moški in vsaka ženska ima svoj poseben način ljubezenskega osvajanja. Te posebnosti so določene po znamenjih živalskega kroga, v katerih je bila luna ob času njihovega rojstva.

OVEN (od 21. marca do 20. aprila): Osebe, ki so rojene v znamenju Oвна, so živahne, ljubosumne, strastne. Nešteto želja imajo. Ognjevit zaljubljeni so to, ki svojo ljubezen kažejo že na zunaj in od daleč.

BIK (od 21. aprila do 22. maja): Ljudje, ki so rojeni v tem znamenju, imajo svojevrstne čare, vendar so ravnodušni in vase zaprti. Bolj ko ljubijo, bolj so nerodni. Vendar viden večkrat vara. Na splošno so zelo čutni.

DVOJČKA (od 23. maja do 20. junija):

Odlikujete se po hitrih sklepkih, toda v vaših dejanjih se skriva vedno nekaj hladne preračunljivosti. Zapeljevali znate in izbrati si veste vedno pravi trenutek. Lahko bi vas imenovali »lovce za zlatom«. Drugi spol vas ne preamami lahko, posebno, če vam to ne gre v račun.

RAK (od 21. junija do 22. julija): Sentimentalni ste in vaša ljubezenska čustva so romantično navdahnjena. Radi se vživljate v pravilne kraljeviče. Če ste ženska, stremite za tem, da bi bile podobne tej ali oni junakinji iz ljubezenskega romana. Svoje ljubezni ne skrivate.

LEV (od 23. julija do 23. avgusta): V ljubezenskih podjetjih se večkrat uklopite ali ponižate. Toda če gre za res, se bo vaš partner moral ukloniti vašim ušesom in se vam pokoriti. V svojih dejanjih ste romantični in zelo strogi do tistega, ki vam v tem ne bi ustrezal. Vašemu ljubemu ni treba drugega kakor dobrihali se vaši nečimrnosti in paziti, da ne rani vašega samoljubja; potem bo Eros dosegel od vas, kar bo hotel.

DEVICA (od 24. avgusta do 24. septembra): Ljubimkanje je beseda, ki dobro označuje vaš način ljubezni: v svojih ljubezenskih podjetjih ste zelo lahko miselni. V dejanjih ste pa zelo praktični. S svojo spretnostjo zapeljevanja si znate izvoljena podjarmiti, toda kakor hitro naj pride do dejanj, zavzameste takoj nasprotno stališče.

TEHTNICA (od 25. sept. do 21. okt.): Tople in ljubeče npravi ste in mikate osebe drugega spola. V svoji ljubezni ste zelo spretni. Javni srčni izlivi so vam zopni.

SKORPIJON (od 22. okt. do 21. nov.): V vašem ravnanju je vedno nekaj skrivnostnega. Vaš nagon je silen, toda svojemu stremljenju po igrakljanju znate postaviti meje, posebno vprico

ljudi. Svoje ljubezenske zadeve radi skrivate, zato se pa darujete vsega. V ljubezni ste gorečni in zelo resno mislite pri dvorjenju.

STRELEC (od 22. nov. do 21. dec.): Nagnjenje imate za ljubimkanje, vendar ste, kadar ljubite, odkriti in poštini. Vaša pot do cilja je ravna in vaš drug ne bo dolgo v negotovosti glede vas in vaših namenov. Izgovorov se ne poslužujete in redkokdaj se bojite izroči to, kar mislite. Vaš ljubezenski drug vas bo občudoval najbolj zaradi vaše odkritosti.

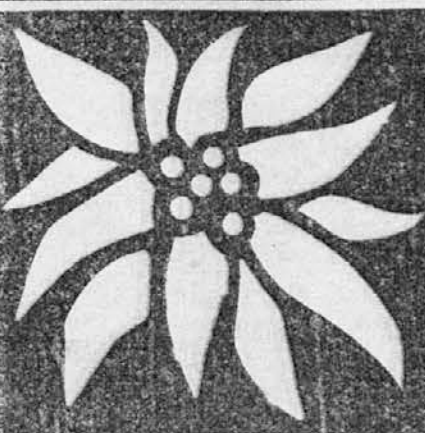
KOZOROG (od 22. dec. do 21. jan.): V vaši ljubezni ni kričavosti, pa tudi prežnost vam manjka. Kadar ljubite, se radi kažete malomarnega; zato se bo vaših vaše vedenje vašemu ljubezenskemu tovarišu zdelo prezirlivo. Za tiste, ki iščejo romantike v ljubezni, niste mikavni.

VODNIAR (od 22. jan. do 21. febr.): Vaš nastop je nekam mizel in zapet. Videni ste pretirano kritični. Vaša dejanja so premišljena in metodna in tudi v ljubezni malokdaj izgubite oblast nad seboj. Uravnoteženi ste in nikoli se ne razburite. Drviti vam je zelo težko.

RIBI (od 22. febr. do 20. marca): Polni nežnosti ste in čarljivosti. V vaših dejanjih je veliko čustva in zato tudi na ljubezenske izlive odgovarjate z velikim čutom in nežnostjo. Zelo radi se prilagodite ljubezenskim posebnostim svojega druga, ne glede na to, kakšna je njegova osebnost. Vedno ste gorečni in polni ljubezni. (Science and Astrology, London)

MR. BAHOVEC

Težka zimska hrana

PLANINKA ZDRAVILNI ČAJ

in premalo gibanja so v zimskem času čisto vzrok slabe prebave želodca, čustih omotič, zaprtosti in neregelnega črvesnega delovanja. Stare boleznice se vedno mraz zepet izraziteje pojavijo: hemoroidi, motnje v želodcu, zaprtje, zasrpljenje, črvesna obolenja, splošno in prehitro dobeljenje, glavobol, nespečnost, napetost telesa ter omotica. Peselno zrelo in stariše osebo so tem nadlogam podvržene.

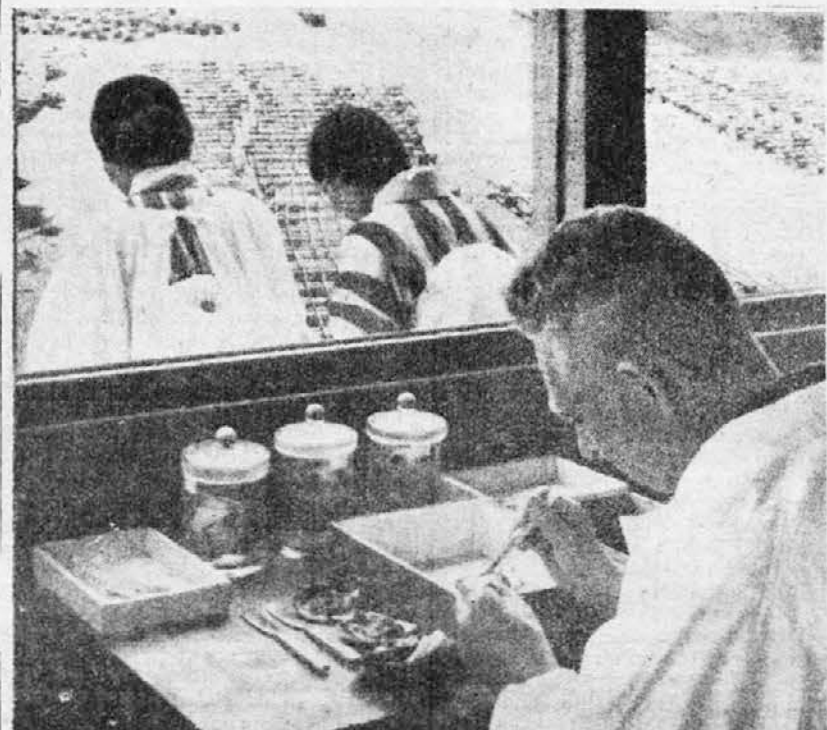
»Planinka« čaj — Bahovec čisti ter tako deluje blagodejno na vse telo in na vaše splošno zdravstveno stanje. Zuhvaljajte v apotekah izročeno »Planinka« čaj — Bahovec, ki se ne prodaja odprt, temveč le v zaprtih in plomiranih zavijkih po din 20—, polovčnih paketičih din 12— in poskusnih vrečkah po din 350—. Pijte po brezplačni vnoski proizvajalca:

Apoteka M. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12. S. br. 20.550-35.

Mikimoto, kralji biserja

Pearl Buckova, pisateljica slavnega romana „Mati“, opisuje svoj obisk pri enem izmed najbogatejših Japoncev.

TAKO »PRIDELUJEJO« PRAVE BISERE!

Peščeno zrnce vsaj strokovnjak v živo ostrigo. Potem obesimo ostrige v železnih mrežah spet v morje (glej v ozadju). Leta minejo, preden mekušnice oddajo peščenega vsiljivca z zaščitnim oklopom, in ta oklop je — biser!

sama ustvarja. Jaz zase sem popolna nevednica, kar se biserja tiče, toda prepričani smo, da sem se odpravila naravnost v Tobijsko zaliv, kjer so ta velika biserna gojišča na Daljnem Vzhodu.

Umetno gojišče bisere takole: ostrige odpreš, vtihotapiš vanjo peščeno zrnce ali nekaj drugega, kar živalco neprestano draži, potem pa vržeš vso zadevo spet v morje. Vendar ne na poljubnem kraju, temveč na določenem mestu, kjer boš ostrigo lahko kasneje po treh letih, po šestih ali po devetih letih spet vlovil. Tako dolgo namreč traja, preden se napravi v ostrigi biser. Zgodi se pa tudi, da ostriga shira, kakor da bi ji bilo samo do tega, da gospodu Mikimoto zagode objesten nagodek, ko mu čez devet let izdela le drobec bisera, vreden samo nekaj jenov.

Lovke na bisere na Daljnem Vzhodu so na dobrem glasu. V bližini Ceylona in v Behrensovem zalivu sem resda srečal gluhe in slepe ribiče, ki jim skrivaj upadla prsa prav gotovo do malega strohnela pljuca. Podobni so živim mrtvecem.

V Tobijskem zalivu bi zamenjal takšnih nesrečnih pokvec. V Indijskem oceanu in v Perzijskem zalivu se morajo ribiči dvajset ali trideset metrov globoko potapljati, medtem ko se lovke v Tobijskem zalivu potapljajo tri ali največ štiri metre. S premislekom pravim »lovke«, zakaj lovcev tam ne srečaš. Čudno je, a vendar resnično, da so se moški iz Tobijskega zaliva uprili in se nočejo potapljati, odkar si je gospod Mikimoto uredil ostrigarišča.

Mikimoto se je torej moral zateči k ženskemu spolu; najeti si je moral mlada dekleta, ki opravljajo službo potapljalke — in to je postala že tradicija, ki jo velja ceniti. Ko so punčke v Tobijskem zalivu tri leta stare, jih poženo matere v vodo, češ:

»Le plavaj, golobčica, lovka na bisere boš postala!«

Teh mladih smejočih se Japonk v njihovih belih uniformah kajpak ne smeš zamenjati z lovkami, ki love kaline v nočnih lokalih glavnega mesta Tokija. Trdo delajo ta dekleta, preden si zaslužijo dva ali tri jene na dan, in tolikšen denar je na Japonskem že celo premoženje! Za tehle par jenov mora dekle več desetkrat pod vodo in kajpak prinesiti mora na dan polne roke ostrig, toliko pač, kolikor jih more v teh kratkih sekundah nabrati.

In če bi takile revici prišlo na um, da bi obdržala kakšno dragoceno ostrigo? Tej nevarnosti je postavljen plot, zakaj te »morske deklice« morajo biti oblečene v uniforme brez gub in brez žepov — in še te morajo pred potapljanjem na obali sleči v posebni kabini. Tuji roparji bi jo pošteno

Sveža jajca, zajamčena. Kom. 90 par. Zaboji 720 komadov. Čeli orehi 50 kg Din 245.—. Prima bela jedra 5 kg Din 79.—. Suhe slive, debele 10 kg Din 64.—. Suhe hruške 10 kg Din 56.—. Franko voznina razpošilja.

G. Drechsler, Tuzla.

Od peka do milijonarja

skupili, če bi hoteli prekoračiti lovišča gospoda Mikimota. Zakaj gospod Mikimoto ima osebno policijo, ki patrolira pod zastavo kralja biserja z motornimi čolni po njegovih vodah.

Toda čeprav se lahko ta bogatin ubrani še tako zviti roparjev, se vendar ne more postaviti naravi po robu. Včasih se izlije namreč tako imenovani »rdeči tok« v Tobijsko zaliv in uniči za več let vso »žetev«. Takrat prihrumijo drobne mikrobe in pobirajo vso vodo rdeče. Ostriga ne prenese njihovega uničujočega učinka. Gospod Mikimoto se teh mikrob bolj boji kot svojih zavidnežev, ki umetno vzgojenim biserom ne priznajo pristnosti.

Ko sem si Tokijskega zaliva do siteda nagledala, se mi je porodila čudna misel. Spomnila sem se, da gospodu Mikimoto vera prepoveduje, da bi ubil ali uničil še tako droben bitje. In vendar mori že leta in leta po morju na tisoče ostrig! Kako le opravi s svojo vestjo? Ko sem vprašala ljubeznivega gospoda, ki mi je razkazoval skrivnosti tega dragocenega lovišča, kako je to ubijanje v skladu z njegovo vero, mi je moj vodnik pokazal belo hišico ob morju:

»Vidite, gospod Mikimoto je dal postaviti ta spomenik, ki mu pravimo »oltar ostrig«. Postavil ga je mekušcem v spomin, ki jih je dal vsa ta leta pomoriti!«

Osupnila sem. In potem sem tiho šla za Japoncem po stopnicah svetlišča pokore, kjer je pobožni mož brččas na tihem odmrmljal nekatero molitvico umorjenim ostrigam v spomin...

Misli o ženskah

Šele takrat bodo moški v resnici močnejši spol, ko se bodo ženske bale njih jeze tako, kakor se zdaj boje njihove slabe volje.

Ženska se ne bi smela s svojo materjo ne fotografirati, ne javno kazati. Kajti potem zveš, kakšna je bila in kakšna še bo.

Ženska naj bi nikoli ne pustila, da jo moški čaka. Kajti ko gledaš na uro, jo utegneš zgrešiti. Človek si tedaj manj želi, da bi prišla, kakor da jo ne bi bilo treba več čakati.

POTAPLJALKA

Gola se zažene japonska potapljalica v vodo po ostrige

OD PEKA DO MILIJONARJA

Mikimoto, najbogatejši japonski gojitelj in trgovec biserov, narekuje tajnici na ploščadi svojega bisernega otoka

SMRT PLESAVOSTI
PREKO UPORABO PO UPORABO
=MORANA=
NAPRAVI CUDEZ! Prepeljajte se sami do
Vam je potrebna. TAVOJIGINE PRILJAJ EK-
CERI LRAJ it d. Zepadanje las PRESTANE
TAKOVAJE ZASTIJO NA PLESASTEM MESTU
ZAHTEVATE V železnih salonih UMI-
VANJE glave samo z MORANA Posibemo
po povzročju steklenica din 40. poštnina
din 7. Dobiš se odgovarjajočih fotografij
in kodov ODERAKOZNETIKA MORANA SLEJ
TAKO NEBOJATE ZAVOZUJ VAM VINE V DENAR

Anekdote

Drži!

Angleški kralj Henrik VIII. (1509 do 1547) si je bil s Francem I. (francoski kralj 1515—1547) hudo v lasih. Zato mu je napisal prav surovo pismo. Knezoškofu Bonnerju je ukazal potlej, naj to pisanje izroči na francoskem dvoru.

Bonner je kar strmel spričo nešteti žaljivk v pismu.

»Sire,« je dejal kralju, »ako izročim to pismo, me bo stalo glavo.«

»Potlej bom dal vsem na Angleškem živečim Francozom odsekati glave!« je dostojanstveno odgovoril Henrik VIII.

»Imenitno, Sire! Toda bojim se, da za moj vrat nobena izmed njih ne bo prava.«

Drug za drugim

Odrežavi in šaljivi Henrik IV. (francoski kralj 1589—1610) je nekoč prišel v neko majhno mesto v Normandiji. Prebivalci so ga sprejeli svečano, kakor se za kralja spodobi. Zupan je bil že več dni koval svoj pozdravni govor, zato je sijoč od ponosa stopil pred kralja. Toda že po prvih besedah mu je nekdo skočil v besedo, nekdo, ki prav za prav ni imel kaj vmes povedati: neki osel je začel neusmiljeno rigati...

Med splošno zmedo je kralj vstal in zaklical v smer prevnetega županovega »sogovornika«:

»Gospodje, le mir! Drug za drugim!«

Negalantno

Ravnatelj dunajske državne opere Franc Schalk (1863—1934) je preskušal glas neke dame. Ker se ni zdel preveč navdušen, je pevka užaljeno menila: »Rekli so mi, da tiči v mojem grlu zlato, gospod ravnatelj!«

»Morebiti,« je odgovoril Schalk, »nemara prav zato ne morete peti!«

Filatelija

Finska. 1. novembra je poštna uprava zvišala pristojbine, zato izideta 2 novi znamki v starem vzorcu. Poština za tujino se zviša z 2½ marke (modro) na 3½ marke in postane la znamka poslej modra, modra za 2½ M pa pejde iz prometa. Znamke po 2½ M (karmin) in poštne dopisnice po 1½ M (karmin) bo poštna uprava takisto vzela iz prometa, namesto njih izidejo pa vrednote iste barve po 2 M. — Spomladi izidejo 3 nove velike portovne znamke po 1¼, 2 in 3½ M s slikami finskih krajev; namen nove emisije je propaganda za tujski promet. Za najboljšo osnutek je razpisana nagrada 5000 mark (finska marka je vredna približno toliko kakor dinar).

Holandske otroške znamke za leto 1937 bodo v veljavi od 1. decembra t. l. do 1. januarja 1937. Na znamkah je upodobljen angel s poštnim rogom.

Francija. 16. novembra je francoska poštna uprava izdala novo serijo dobrodelnih znamk za pomoč ubožnim duševnim delavcem. Serija ima štiri vrednote: rdeče-rjava znamka za 20+10 et s Callotovo sliko, zelena za 40+10 et (Berlioz), rdeča za 50+10 et (Victor Hugo), modra za 150 fr + 50 et (Pasteur).

Izpolnievanka

Počrni z mehkim svinčnikom vsa piko označena polja!

BAJNI ZAKLADI — KAR SEZITE PO NJIH!
Celo na fotografiji vidimo nekoliko čarobnega leska biserov: tukaj jih razvrščajo po velikosti in nizajo v ovratnice

Božični intervju

Radovednost za vas, drage čitateljice, me je gnala na božični intervju ali po domače, pomenek. Časi so tako čudni in mi postajamo čudni z njimi vred. Dobro bi bilo poizvedeti, kako je z našim Božičem. Ali ga še obhajamo tako, kakor smo ga včasih, na kmetih, pri polnočnici, v velikem prazničnem veselju?

»Kje in kako boste obhajali Božič?»

Lahko vprašanje. In odgovor?

»Ob drevescu in darilih,« je rekla premožna gospa.

»V cerkvi,« je zašepetala stara ženska.

»V gorah, v snegu, na smučih,« je zagostolela mlada dekle.

Bila sem razočarana. Moj intervju se je izjalovil. Vsi so govorili le to, kje bodo Božič praznovali, nihče pa ni povedal, kako ga bo praznoval. Rekla sem si: v ljudeh ni več prazničnega veselja, nič več hrepenenja po tihih praznikih in njihovi lepoti ni v njih.

Nekaj dni pred Božičem sem imela opravke v bližnjem trgu. In sem sedla v vlak. V vozu ni bilo ljudi. Pač. Dve klopi za mano je s hrptom proti meni sedela mlada žena; v naročju ji je slonel otrok v kosmatem plaščku.

O čem sta govorila? Tenki otrokov glas me je pritegnil, da sem pristihnila in se čez hip nehote nasmehnila sama pri sebi. Pa da ne bom ob božični intervju! Morda bom kar tako slučajno, kot tujka, slišala nekaj lepega o Božiču.

Otrok je vpraševal: »Povej, ali Božič pride k meni?«

»Pride.«

»Prav gotovo?«

»Prav gotovo.«

»In ne bo pozabil?«

»Kako bi pozabil nate, srček!«

»Oh, mamica, k nam na hrib je strmo in blata je. Toliko, pa si bo premislil in ne bo prišel.«

»Norček!« pravi mama. »Samo želeči je treba, samo hrepeneti po njem, pa pride, prav gotovo!«

Enakomerno drči vlak. Naslonila sem se v kot, zaprla oči in poslušala. Čudno, svojevrstno, našemu času približno božično pravljico, ki jo sopotnica pripoveduje svojemu otroku. Ko smo bili mi majhni, nam niso pripovedovali takih pravljic. Saj jih še razumeli ne bi bili. Morda tudi otrok v kupeju ni razumel nekam meglenih materinih besed, prav gotovo pa je vsaj iz materinega glasu uganil njih smisel. Tako nekako, morda samo malo bolj pristrano in domače je pripovedovala:

Nekje je mesto, sivo in pusto. Okajeni dimniki se stegujejo proti nebu. Ljudje so mračni in nemirni. Iz dneva v dan se gibljejo v ritmu dela, ko stroji, enakomerno, enakomerno. Nekje prhni star koledar, kjer so zarisani vsi prazniki, mali in veliki. Prah je sedel na rdečo, z zlatom obrobjeno zvezdo svetega Božiča. Ljudje so pozabili na praznike. Božič bi šel mimo, v njih srcih ne bi odjeknil.

Pa ni. Samotno otroče v podstrešnici blizu malega gozdiča nad mestom ga je priklicalo. Skozi okence je strmelo venkaj v mrak, ki se je razgrinjal nad mestom. In je zahrepenelo. Po igračkah, po materi, po zlatih kolačih, ki jih še ni okusilo, pa se mu je bogve kako zbudil spomin nanje.

Božiček je šel skozi samotni gozdič nad mestom. Bele breze so zatrepetale, da se takoj nato pogreznejo v sladki mir, v mir božičnega večera. Zato je šel božji otrok skozi gozd, da bi se izognil mestu, ki je bilo pusto in strahotno in ga ni pričakovalo. Takrat ga je poklicalo otrokovo hrepenenje.

Božji otrok je postal in se zamislil. Zamerilo se mu je bilo mesto, kjer so pozabili nanj. Pa ni dolgo mislil. Kar premagalo ga je in je z drobnimi koraki odhitel k otroku, ki prebiva v žalostnem mestu, pa je še hrepenenje v njem po Lepoti.

Takrat so padle na mesto prve snežinke. Rahle ko dihi. Skrivnostne v brezmadežni belini. Zato, da bi božji otrok ne videl zakajenih sten in blata na cestah.

Božji otrok nikoli ne vidi blatnih poti, nikoli ne vidi blata v očeh ljudi, samo v duše gleda in tehta hrepenenje, ki je v njih.

Božji otrok je prišel k otroku v podstrešni sobici. Otrok ga ni videl, samo začutil je. Z nožicami je zacepetal od sreče, glavico je pritisnil ob steklo in zastrmel v večer. Tiho, negibno; opojila ga je božična pesem. Samo on jo je slišal, a glej čudo!

Po njem je prešla v vsa srca. Ljudje so popustili delo in šli domov praznovat. Veselje je zajelo njihova srca.

»Samo verjeti in hrepeneti je treba, pa pride,« je rekla mati v vlak.

Takrat se je otrok vzdramil iz poslušanja in zavriskal, da je čudno zapelo po vlak:

»Poglej, mamica, sneg, sneg naletava zunaj!«

Verjeti in hrepeneti je treba...

Vsem, ne samo malim...

Lep Božič vam želi

Damijana.

Kaj bomo jedli za Novo leto

Na Silvestrovo ima dobra gospodinja navado postaviti na mizo kaj posebno okusnega, da se njena družina med čakanjem na polnoč malo posladka.

Svečanost se začne že pri večerji. Tudi v družinah, kjer zaradi skromnih razmer uvodno jed izpuščajo, dobiš pred pravo večerjo še kaj pikantnega na krožnik.

Poceni uvodna jed je na primer žolca z obložnimi kruhki. Dobra podlaga na kruhkih je presno maslo ali liptavski sir.

Liptavski sir

Vzemi 1/2 kg presnega masla, 1 sar-delico, nekaj šalotk, 1 žličko kaprov, ščepec kumne, 1 žlico gorčice, 3 hlebčke (1/2 kg) kravjega sira, 1 žličko sladke rdeče paprike in 1 jedilno žlico olja. Najprej zmešaj presno maslo, da se speni, potem pa dodaj kravji sir. To dobro zmešaj in dodaj še vse dodatke, ki si jih dobro očistila in sesekljala. Soli malo, serviraš lahko takoj.

Po uvodni jedi se prične dušena bržola, ki jo zaliješ s kozarčkom dobrega vina ali škodelico jabolčne bove.

Dušena bržola

Meso potolči, posoli in opopraj ter ga pusti nekaj časa ležati, nato ga povaljaj v moki in daj na vročo mast. Meso naj se opeče od obeh strani. dodaj v kotliček precej zrezane čebule, 2 ali 3 velike paradižnike (lahko tudi paradižnikovo mezgo) in kislo kumari-ce, zrezane s kislimi gobicami na tenke rezine. Dobro zalij, pokuhaj in duši, nazadnje dodaj kislo smetano in ščepec sladke paprike.

Jabolčna bova

Vzemi 12 jabolk ananas, steklenico rdečega in steklenico belega vina. Jabolka očisti in zrežeš na tenke rezine, ki jih daš s sladkorjem in nekoliko vina v lonec. Tako jih pustiš stati čez noč, malo preden serviraš, dolij še ostalo vino in postavi lonec za nekaj časa na hladen prostor.

Tradicija zahteva, da vsakdo na Novem letu dan poje vsaj kosček prašičjega mesa, češ da to srečo prinaša. Zato serviraj pri kosilu prašičjevo meso, bodiš mizešno pečenec, bodiš pečeno glavo mladega pujska. Sedes ne sme manjkati močnate jedi; ker so

orehi poceni, lahko narediš orehov zavitek.

Orehov zavitek

Vzemi šest rumenjakov, 10 dkg zmletih lešnikov, sneg beljakov in 6 dkg moke. Dobro zmešaj in namaži testo na papir 1 cm debelo in speci. Nato ga zavij in ohladi, razvito testo napolni s sladke smetano, prevleci s kavno glazuro in polagaj sem in tja razpolovljene orehe.

Tudi gospodinja se mora na novega leta dan odpociti, sicer bi bila po stari veri vse leto trudna. Na novoletni večer je torej v navadi mrzla večerja. V postev pride narezek ali kaj vložnega.

Saška

Star časopisni papir izvrstno služi

Prebranega časopisnega papirja nikar ne zmetavaj!

Nešteto krat ti bo izvrstno služil. Posebno pri selitvi ali velikem čiščenju v stanovanju. V steni se je razmaja žebelj. Zabiš ga globlje v luknjo, potiš se pri tem, jeziš se — zaman! Žebelj ne stoji, stena se je odkrčila in tvojega potrpljenja je konec.

Pusti jezo, ker lepota škoduje, in vzemi nekaj časopisnega papirja. namoči ga v vroči vodi, pusti ga, da se malo odmoči, potem ga trdo iztisni. S to gmočo zatlači luknjo do dna. Zamašeno odprtino še dobro potolci s kladivom ali drugo pripravo. Potem moreš zabiti vanjo žebelj ali kljukico. Ko se je papirna gmoča do dobrega osušila, bo žebelj držal in mu mirne duše moreš zaupati najlepšo sliko ali dragoceno zrcalo.

Noži in vilice ne bodo zarjavili in jih tudi ne bo treba tako pogosto snaziti s smirkom, če jih vsakič po uporabi obdrgneš s časopisnim papirjem.

Veš, česa se molji najbolj boje? Tiskarskega črnila! Volnene in krzne na oblačila boš obvarovala pred molji takole: Predmete dobro pretresi in skrtaj. Zavijaj jih v časopisni papir (biti mora še precej svež, da je duh tiskarskega črnila posebno prodoren) in jih nato omotaš v ruto.

Če te rado zebe v noge (od tal prihaja večkrat strupen mraz), deni pod preprogo časopisnega papirja. Videla boš, da ti bo topleje.

z.

V svetem pričakovanju...

En kroj za dve obleki

Če nimaš denarja na prebitek, moraš biti čim bolj iznajdljiva, da v obleki ne zaostajaš za premožnejšimi tovarišicami. Take majhne prevare, če jih lahko tako imenujemo, ti pomagajo, da si vidiš večkrat nova, kakor si v resnici.

Ne morem ti dovolj zabiciati, da imej vsaj eno črno krilo in več bluz, ki jih oblečeš za razne priložnosti. Bluze imajo to dobro lastnost, da jih lepo opereš in da učinkujejo svežeje kakor marsikatera elegantna volnena obleka.

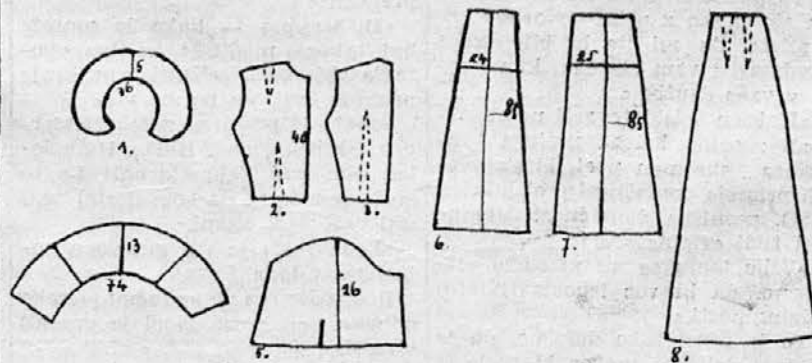
Danes se bomo pomudile pri ljubki popoldanski in večerni obleki, katere kroj je tako preprost, da si jo res lahko sama narediš.

Pri gumbih in cveticah pusti torej prostora domišljiji. Najnovejša moda so umetniško izdelani gumbi iz kovin, posneti po starinskih zlatih gumbih, ki imajo zaradi natančne izdelave umetniško vrednost. Pravih starinskih gumbov si ne moreš kupiti, ker jih je malo in so dragi, lahko pa na vijolično obleko našiješ dobro posnete srebrne gumbe, ki po učinku ne bodo zaostajali za pravimi.

Če že imaš večerno obleko, si lahko k bluzi urežeš krilo iz drugega blaga, k rožnati bluzi črno krilo, k zeleni rjavo, pa boš imela večerno obleko iz bluze in krila.

Kroji so preprosti; krilo za popoldne je brez gub, večerno je pa zvončasto. Vsaka naj si po svojem okusu ureže bolj ali manj valovito večerno krilo.

Rokave ureži natanko po kroju, prav tako krilce. Krilce prešiješ na bluzo, pas urežeš posebej. Ovrtnik je deški, k vratnemu izrezu pa lahko ure-

Če ste pogledale sliko, ste gotovo že same opazile, da je med prvo in drugo obleko neka podobnost. Se več, jopica prve obleke je tudi na dolgem krilu, v katerem tvori mladostno večerno obleko.

Za tako sestavljeno obleko vzemi kakšno lažje svilenko blago. To obleko si predstavljamo kot najlepšo iz prestignjenega krepa, ki je letos tako v modi. Barva naj bo precej živa, da ne bo obleka, ki je v črtah res preprosta, preveč dolgočasna. Edini okras obleke so gumbi in morda šopek cvetic, ki jih vtakneš za pas pri jopici.

žeš tudi drugačnega; če imaš doma stare čipke, ne odlašaj tako dolgo, da prepere, temveč jih čim prej uporabi. Mislim, da sem napisala dovolj, vse drugo prepustam tvojemu okusu in tvoji spretnosti.

Saška

KUHINJSKA POSODA VSEH VRST
Franc GOLOB
LJUBLJANA, WOLFOVA ULICA

Porabni nasveti

Preizkušeno sredstvo za ozeblino

Ni treba nič drugega ko za dinar loja in pol dinarja salicila. Loj raztopiš, ko se ohladi, vmešaš vanj salicil. To namažeš na krpcico in deneš na ozeblino. Pustiš dva dni in odmočiš krpo v topli vodi. Če ni prvič zaleglo, ponovi! Pomagalo bo gotovo.

Kapljanje svečic lahko preprečiš tako, da svečke eno uro preden jih našeješ, položiš za 2 do 3 minute v osoljeno vodo in jih nato dobro posušiš.

Izvrsten način čiščenja mastnih steklenic. Mastne steklenice osnažiš najlepše tako-le: v steklenico vrzi nekaj noževih konic hrastovega žaganja, naliž vanjo kar moči vroče vode (steklenico seveda dobro pogrej, preden naližeš vročo vodo, ker bi drugače počila) in nekajkrat steklenico močno pretresi. Steklenico nato izpereš s čisto vodo, in glej, o maščobi in slabem duhu ni sledi!

Sola za ljubkost

V Ameriki nimajo samo nešleto sol za lepo vedenje, za dobro kuhanje, gospodinjstvo in nego telesa, temveč tudi sol za ljubkost.

Ne smemo misliti, da je to le suhoparna, dolgočasna šola, kjer se ameriške dame uče lepe hoje in kretenj; to je pravi tečaj, ki naj bi ga absolvirala še tako lepa in elegantna Amerikanka. Le kadar je ljubkost odsev duše, je naravna. Zato si mora ženska urediti svoje notranje življenje, če hoče doseči svoj mir in z njim notranje ravnanje in s tem pravo podlago naravne ljubkosti.

Dve mladi, podjetni Amerikanci sta začeli ljubkost smotrno proučevati. In ta ideja se jima je obnesla.

Pri lepi in nežni Almi Archerjevi se zbirajo žene in dekleta ne samo iz Newyorka temveč tudi z dežele. Miss Archerjeva, ki mora imeti pač dovolj dober okus, razdeli ženske v več tipov. Vsaka izve pri njej, kakšno lestevico barv se ji najbolj poda, kakšno vedenje je primerno njenemu tipu, kakšne telesne vaje ji bodo najbolj koristile, in še tisoč drugih malenkosti. Dalje razlaga Miss Archerjeva damam modne zakone in pravila, opozarja jih na njih upravičenost ali pretriranost.

Tisoč in tisoč žensk se vsak dan obrača na Miss Archerjevo; toda najprej mora vsaka izpolniti veliko vprašalno polo. Evo vam nekaj vprašanj s te pole: Kako preživite večino svojega življenja? Ali želite drugače živeti? Ali vas hitro kaj užali? Katere pisatelje imate najraje? Ali ljubite živati? Ali ste spretni v pogovoru in ali hitro človeka prepričate? Kakšno vzgojo ste imeli? Poklic vašega moža? Njegovo zanimanje za družbo? Ali vam manjka notranjega ravnanja?

Vidimo, da so to vprašanja, ki segajo globoko v življenje vsake žene. Kajti miss Archerjeva je prepričana, da je prava ljubkost sozvočje telesa in duše.

Njena tovarišica miss Wilsonova je druga ameriška strokovnjakinja za ljubkost. Tudi ta lepa in razumna dama trdi, da je le ljubkost naravno pravilo, toda da se moramo tudi prirodnosti priučiti. Njeni tečajji niso nič manj obiskani od tečajev miss Archerjeve, saj ima okoli 300.000 učenk!

Zanimivo je, da hodi k njej tudi več moških intelektualcev, zdravnikov in odvjetnikov.

Pa tudi zdravniki sami so priznali, da ti tečajji dobro vplivajo na histerike, in na vse tiste, ki jih daje buda živčnost in radi padajo v potrost.

Za tiste, ki bi se radi kar čez noč naučili ljubkosti, daje miss Wilsonova privatne ure, toda le so za naše razmere in pojmovanje pretelo osoljene; saj plačaš za eno uro reci in piši 1.500 din! A česa vsega ne žrtvujemo prenapeti in zaljubljeni ljudje, samo da dosežejo svoj namen!

oo

Cvetke s pariških modnih vrlov

TE PRESAJENKE MORDA NISO VSE UPORABNE, VSEKAKO SO PA ZANIMIVE!

TKANINE, ki so pravkar prišle v prodajo in ki posnemajo različna krzna, so tako izpopolnjene, da se danes tudi najelegantnejša Parižanka ne brani plašča iz astražanove imitacije...

PASOVI iz usnja ali blaga se ti bodo lepo prilegali samo tedaj, če so ukrojeni nekoliko po postavi...

EN SAM KLOBUK se bo zdel vedno drugačen, če ga boš za različne priložnosti okrasila z različnimi peresi in pernatimi okrasi...

ZNANA STVAR, KI PREMALO PAZITE NANJO: če imate okrogle ali široke obraze, bi se morale odpovedati uhanom...

IZ ZADREGE SI POMAGA PARIŽANKA, če je povabljena na meninno večerjo ali k slavnostni predstavi v gledališče, pa nima večerne obleke, takole: vzame svojo enostavno popoldansko obleko iz volnenega blaga in jo okusno in umetno pošije z zlato ali srebrno bleščico...

DEBELE VOLNENE NOGAVICE so mnogo lažje in elegantnejše od svilenih — seveda le k športnemu kostumu, ki ga nosiš za izlete...

APARTNO IN POCENI: če nosiš pas tako, da je žaponka včasih spredaj, včasih zadaj...

Se nekaj priporoča Parižanka. Meni se upira, najbrž se bo vam tudi. Skodolajo pa ne bo; če izveste, da imajo Parižanke rajši tri vrste velikih nepravilnih biserov okrog vratu, kakor pa enojno ovratnico iz prstnih, a majcenih biserov, (trdijo vsaj), da zbujaajo one elegantnejši videz od teh!

VSEENO JIM JE, tudi, ali nosijo na rokah obroče iz bakra in medu, ali pa iz dragocenih kovin.

Da, da, bo že držalo tisto, da sila napravi človeka iznajdljivega!

Zakon na poskušnjo

Roman iz naših dni
Po francoščini priredil Ž. O.

13. nadaljevanje

Marcela je komaj še utegnila planiti pokonci in ga potegniti za rokav.

»Kam, Noel?«

»Casopise moram kupiti... Poiskal vas bom v hotelu.«

»To so otročarije!« se je nekam živčno zasmejala.

Se nikoli ni bil nasproti njej tako trd in odločen. Razen tega se je danes njegova volja prvič križala z njeno. In vrhu vsega še zaradi tolikanj nedolžne otročarije!

Z enim samim bliskovitim pogledom je preletela na videz nebržni obraz svojega moža. Potlej je nekam srdito stisnila žareči ogorek cigarete ob pepelnik in menila:

»Zdaj lahko ostanete... Pripomnila bi samo, da je to tiranstvo!«

Njene črne oči so trdo pogledale mlademu možu v obraz. Noel je sedel.

»Nikoli si ne bi bila mislila, da ste tak starokopitnež.«

»Bode me v oči, če vidim dobro vzgojeno damo, kako po opičje posnemam mlade gizdaline ali tako imenovane samostojne ženske... tem bolj, če ta dama nosi moje ime!«

»Doma vas to ne bi prav nič bodilo! Občutljivost vas prime le tedaj, kadar vas drugi vidijo.«

»Saj sem vam rekel, da nerad zbujam pozornost.«

»Strašno!... Človek ne bi verjel, da imajo ljudje take nazore!«

Drugega ni rekla ničesar več, toda od tistega trenutka je z začudenostjo opazovala in proučevala svojega življenjskega tovariša.

Res čuden človek: ne mara se kazati in luksuznih kavarnah in restavracijah, boji se elegantnega sveta in ogiba se vseh krajev, kjer bi ga kdo utegnil srečati... Ali se mar boji, da ne bi zbudil pozornosti? Ali ji je nemara samo zato prepovedal javno kajenje?

Mladi ženi je postalo nekam nerodno. Le kaj naj to pomeni?

Vsakič kadar sta trčila skup zaradi njenih bogataških navad in razvad, se je Marcela na novo vznemirila. Začelo jo je skrbeti, kakšna je neki preteklost njenega moža. V kakšnem okolju je živel dotlej? In zakaj, le zakaj se je tako bal, da ne bi zbudil pozornosti, če bi se pomešal med odlično družbo boljših lokalov?

Že nekajkrat je bila priča skandalov, ki so se pripetili ljudem iz njene družbe — ljudem, ki so se ponašali z velikimi imeni in bleščnimi naslovi, v resnici so bili pa navadni pustolovci. Spomnila se je teh doživljajev in nehoti jo je obšel strah, ali nima morda tudi njen mož na vesti kakšnih skritih grehov, ki bodo nekoč, ko se bo najmanj nadejala, udarili na dan.

Naj si je še tako prigovarjala, da je mladi mož iz boljše družine, da so podatki »Selekcijske agencije« tehtni in zanesljivi, da ima odvetnik nedvomno dobre manire — to je vsak dan iznova imela priložnost ugotavljati — ji vse to ni desti zalego: zahrbtni nemir je ni več minil.

Vsaka malenkost je ta nemir na novo predramila. Če je na primer Noel pogledal drugam, kadar je prišla mimo njega skupina ljudi; če je nabral čelo, kadar je moral med goste zasedenimi mizami na svoj prostor v restavraciji; če ni mogel skriti nejevolje, ko mu je povedala, da poljeta zvečer spet na kak ples — skratka, sleherni izraz njegovega nezadovoljstva z nastopanjem v javnosti, nastopanjem, ki se je zdela mladi ženi ne samo neizogibno, nego tudi potrebno, če ni marala postati popolna samotarka, jo je zmerom iznova navdal s čudno skrbjo.

In nekega dne je mlada žena opazila še nekaj drugega: da namreč nekateri tujci posebno pozorno

gledajo njenega moža, kakor da bi se ga spomnili od nekdaj.

Tako se je na primer marki Béraud, ki ga je Marcela komaj poznala, osuplo obrnil za mladim odvetnikom; toda Noel se je delal, kakor da ga ne bi bil opazil, in je nebržno nadaljeval svojo pot. Marcela je nehoti obstala in pogledala za starim aristokratom.

»Mar poznate markija?« je malo pozneje vprašala svojega moža.

»Kaj vem! Ne spomnim se ga, le njegovo ime mi ni neznano.«

»On vas pa pozna, ne?« je silila vanj.

»Mogoče... Na sodišču nas vidi toliko ljudi, ki se mi ne utegnemo zmeniti zanje.«

»Saj ste vendar pravili, da niste še nikogar zagovarjali!«

»Drži, zato sem pa hotel druge poslušati: to je menda še več vredno, ne?«

Zmajala je z glavo; njegov domišljavi odgovor jo je bil popolnoma zmedel. Na ustnicah mladega moža je zalgal neopredeljiv nasmeh.

Nekega dne je že mislila, da bo prišla resnici na sled. Sedela sta v Monte-Carlu na terasi velike kavarne blizu znamenite igralnice.

Bilo je nekoliko hladnejše kakor prejšnje dni in Marcela se je prezebaje zavila v svoje dragoceno krzno. Noel je snel potovalno čepico, da bi si popravil lase in si jo potem poveznil niže na čelo, ker je bril neprijeten veter.

Nekaj metrov v stran je sedel neki neznanec. Ko je zagledal Mercierjevo odkrito glavo, je osupel vstal.

»Mercier!« je vzkliknil in stopil k mlademu možu.

Le-ta se je zdrznil in obraz mu je preletel bežen izraz nejevolje. Toda takoj se je zbral; vstal je, ponudil došlecu roko in se po sili nasmešnil:

»René Dupont! Kakšno naključje!«

Toda pri teh besedah se je tako obrnil, da je obračal Marceli hrbet, kakor da bi mu bilo neljubo, če bi slišala njun pogovor.

Neznanec očitno ni opazil te taktilne. Ves vesel je govoril o srečnem naključju, ki ju je pripeljal skupaj, in ni kazal volje, da bi kmalu prenehal. Tedaj se je Noel vljudo obrnil k svoji ženi in se opravičil, ne da bi ji bil predstavil neznanca:

»Saj dovolite? V dveh minutah se vrnem.«

To reši je meni nič tebi nič krenil z znancem nekaj korakov v stran. Mlada žena je užaljeno ugibala na vse strani, a ni našla pojasnila za takšno možovo početje.

Ko se je Noel vrnil, si ni mogla kaj, da ne bi bila pripomnila:

»Ni vam bilo prav, da bi me predstavili svojemu prijatelju, kaj ne? Opazila sem, da ste zato vstali, da ste lahko z njim govorili.«

»Zato, da mi ne bi bilo treba predstaviti vam človeka, ki ne sodi v vašo družbo.«

»Kakšen šolski tovariš nemara?«

»Ne; samo kolega mojega bratrance... skromen poet, ki ga včasih primejo domačnosti občutki...«

»O, pesniška domačnost utegne biti tudi originalnost!«

»Vzlic temu se mi ni zdelo primerno, da bi vas izpostavljali tej originalnosti.«

To je rekel tako določno, da je odrezal sleherni ugovor. Marcela je še mnogokrat razmišljala o tem edinem tovarišu, ki ga je srečal njen mož in ga je tako neusmiljeno odtrgal od nje.

In vselej kadar je mislila na to, je videla v duhu čudno porogljivo nasmešek, ki mu je ob njeni pripombi razklenil ustnice — in vselej jo je tako čudno stisnilo za srce, kakor da bi neznan grožnja vstajala pred njo.

XVII

Nekega dne — Marcela si je bila ravno izprosil, da jo njen mož spremi na tenišče — je mlada žena zdajci opazila, da je neka skupina ljudi nekam radovedno opazovala Mercierja, ko je šel mimo njih, nato so pa staknili glave in nekaj sušljali.

Mladi ženi je bilo, kakor da bi jo bil kdo z nožem dregnil.

Razdražena je zadržala korak, da bi videla, kaj bo njen mož storil; tako je Noel prišel kak korak pred njo.

Stopal je nebržno kakor prej, z vzravnano glavo in z oholim obrazom, kakor da bi izžival nevidne nasprotnike, ali pa da jih sploh ne bi maral videti.

Kakšne misli je zbudilo njegovo zadržanje v glavi mlade žene?

Podvzvala je korak in ga dohitela.

»Mislim,« je rekla polglasno, kakor da bi govorila sama s seboj, »da so med ljudmi, ki jih tod srečujemo, taki, ki so zares poštenjaki — pa tudi taki, ki najbrže niso vredni tega imena.«

Tako govoreč je pogledala od strani svojega spremljevalca. Ali je

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetilolika srajce, ovratnike, zaplestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

Noel opazil orlovski pogled, ki je prežal nanj?

»Kako vam pride takšna misel na um?« je vprašal, začuden nad njeno pripombo.

»Kar tako,« je odgovorila, ne da bi ga bila izpustila iz oči. »Včasih pogledam malo preveč od blizu te prazne obraze nekaterih ljudi... In zazdi se mi, kakor da ne bi imeli prav čiste vesti.«

Odvetnik je prasnil v smeh. Morda je izpregledal čudno sklepanje svoje spremljevalke.

In prijelo ga je, da bi si jo nekoliko privoščil.

»Zares poštenih ljudi sploh ni,« je je bil hudo resno razlagati, »takih namreč, ki bi se lahko ponašali, da niso še svoj živ dan prestopili zakonov. Poštenjak je čist le do tistega dne, dokler ne odkrijejo, da je lopov kakor drugi... Med tema dvema skrajnostima pa niha golo naključje. Enega na primer zalotijo pri stvari, kjer je drugi — slučajno ali po prirojeni prekanjenosti — lahko nezakazovano izvršil svoje nepošteno dejanje... In od teh dveh je oni, ki ga izsledijo, dostikrat manjši grešnik, ker je pač manj prekan!«

»O, strašno — kako le morete kaj takega misliti?« je živo oporekla Marcela. »Kajti vprašanje nastane, kaj ste potem vi?«

»Jaz?« je prešerno zategnil Mercier, »mislim, da... Hm!... Hudodelec sem pač kakor drugi! Le to sredo sem imel, da sem doslej znal uiti zaslužen kazni.«

»Lepa reč!« je vsa zmedena zajecljala mlada žena.

Pogledala ga je z očmi, široko odprtimi od groze. Noel je prasnil v smeh.

»Odvetniki se posebno dobro spoznajo, kako preslepe zakone in ubeže nezaposnostim postav... Upam, da vas ne pohujšujem?«

»Še vprašate!«

»Dajte, Marcela, samo premislite malo. Vzemimo na primer vas...«

»Oprostite! Jaz sem pošena ženska!«

»Upam! In vendar, draga moja, ali za gotovo veste, da se niste še nikoli pregrešili zoper postav?«

Prijel jo je za roko in ji jo je prijateljsko stisnil. Toda ona mu jo je z gnusom iztrgala.

»Ne dotikajte se me!« je kriknila. »Po tem vašem priznanju... po teh besedah... Oh, še mirno spati ne bom več mogla! Le kaj ste takega storili, da ste zašli med hudodelce in se zdaj tresete, da vas ne bi kdo spoznal?... Kolikokrat sem se že izpraševala, zakaj se tako ljudi bojite... Moj Bog, strašno mi je le misliti, kaj vse ste utegnili zagrešiti!«

»In še moje ime nosite povrh!« je pritegnil Noel, imenitno zabavajoč se ob njenem ogorčenju. »Ne pozabite, Marcela, da ste moja žena in da delite mojo usodo, tudi če je še tako nečastna.«

»Strašno!«

»Grozotno!«

Pogledala ga je in nabrala obrvi. Njegova veselost jo je dražila.

»Le kako se morete iz takih reči norčevati?« je rekla nekoliko mirneje, zakaj odprle so se ji bile oči, da jo ima za norca.

»Ko je pa vaša jeza tako zabavna!... Saj sem vam rekel, da sem hudodelec kakor vsi drugi: nič več, pa tudi nič manj!«

»Ljudje, ki jih jaz poznam, so sami poštenjaki!«

»Potem sem tudi jaz — če vam zadošča, ako vam povem, da nisem še sedel.«

»Še!... Lepo mi izbirate besede!«

»Ker mislim na vse tisto, kar se za pojmom 'poštenjaka' skriva utajenih in kaznivih prestopkov! Kako malo je treba storiti, da prestopite zakone! Dovolj je, če skočite iz tramvaja, ne da bi bili kupili listek; da greste na lov brez lovskega lista; da oddaste ponarejen kovancec, ki se vam je vtihotapil v denarnico; da se preselite in pozabite poravnati nedolžen dolg; da popijete kozarec krščenega vina na dan volitev — kaj vem, kaj še vse! Dan za dnem kršimo vsi postavbe. Če bi nas za vsako tako dejanje kaznovali, bi kmalu zmanjkalo papirja in črnila za zapiske naših grehov na policijski... Glejte, na primer, tudi midva...«

»Kaj?«

»Ali mar mislite, da je najin zakon v skladu s postavami? Ljudje se imajo ženiti in močiti, da si ustanove družino, ne pa da dajejo na varnem pred postavbo duška svoji domišljiji. Ali nisva zlorabila dobre vere župana, ki naju je združil?... Razžalila sva uradnika v njegovi službi, ko sva se vendar — in še s prisego povrh! — obvezala, da bova izpolnjevala stvari, ki sva vedela, da jih ne bova marala izpolnjevati? Ali se imate mar za čisto pred zakoni, vi ki plačujete moža, da vas krije s svojim imenom? In mislite, da sem jaz kaj manj kazni vreden, jaz ki sem na to kupčijo pristal? In gospod Morel? In vaš notar? Ali se onadva moreta izgovarjati, da sta ravnala v dobri veri?... Nu, vidite, Marcela, nikar me torej tako nemirno gledati, kadar skušam hitro priti mimo ljudi, ki naju opazujejo: morda mi ne gre za drugo kakor zgolj za željo, da me ne bi ustavil kateri poštenjak iz vrst vaših prijateljev, čigar skriti grehi so nemara še grši od mojih.«

Marcela je vsa zmedena molčala. Noelovo modrovanje ji je prišlo preveč nepričakovano. Premišljala je o tem, kar ji je pravkar govoril, in iskala, kaj naj mu odgovori.

»Torej res nimate,« je naposled spregovorila, »res nimate na vesti nobenega hujšega greha od teh, ki ste mi jih pravkar naštel?«

»Ali se vam mar še ne zdi dovolj?«

»Ne, prav zares, ti grehi zame nič ne pomenijo!«

»In vendar... Če bi naju obtožili kakšnega hujšega zločina — rekli sem obtožili, ne obsodili! — bi se javno mnenje s hinavskim zgražanjem polastilo teh malih

Vam bo pripomogel, da spet dosežete zdravje s pomočjo zdravilnih svojstev, ki jih vsebujejo rastline.

Ne bodite sovražnik samemu sebi!

Bolečine v PREHODNIH LETIH in pri MESEČNEM PERILU (menstruaciji) Vam bo ublažil HERSAN čaj.

Ali Vam je nadležna DEBELOST? Ali hočete postati VITKI? Potem pijte HERSAN čaj!

Zakaj bi trpeli za REVMAZIMOM in PUTIKO (gihom), če to ni potrebno. HERSAN čaj je sredstvo, ki more olajšati Vaše bolečine.

HERSAN čaj pomaga pri ARTERIO-SKLEROZI in HEMOROIDIH (zlati žili).

Ali res ne veste, da je HERSAN čaj dobro sredstvo pri BOLENIJU ZELODCA, JETER in LEDVIC?

HERSAN čaj dobite samo v ORIGINALNIH OVIKIH v vseh lekarnah.

ZAHTEVAJTE brezplačno BROŠURO in VZOREC pri:

»RADIOSAN« ZAGREB

Dukljanova ulica 1.

Reg. S. št. 19334-33.

prestopkov, ki jih vi le preveč podcenjujete, in bi naju postavilo na sramotni oder kakor prava razbojnika.«

Njen lepi obrazek je zasenčil oblak.

»Mislite, da bi najin zakon —?« je vprašala obotavljaje se.

»Časopisi in javnost vsi vprek obsodili? Menda!«

»In vendar sem prepričana, da nisva storila ničesar slabega.«

»Že mogoče — z vašega stališča! S stališča domovine in človeške družbe sva pa velika hudodelca, ker se izmikava svojim državljan-skim dolžnostim, dolžnostim, ki nam velevali, da dajemo otroke domovini.«

Čelo mlade žene se je zdajci zvedrilo, kakor da bi bila na lepem izpregledala, kam meri njen mož. In z nekam hripavim glasom je rekla:

»Dovolj, Mercier! Če ste mislili tako speljati pogovor, da boste laže izlišili intimnejše razmerje med nama, ne da bi vam mogla očitati, da ste prekršili dano besedo, vam povem, da ste na hudo krivi poti! Kar koj vas moram opozoriti, da s tem samo čas tratite. Javno mnenje mi ni nič mar in tudi tisto ne, kar imenujete najino državljansko dolžnost!«

Mercier je ostmel. Spritno take zavrnitve ni našel besed. Tako se je bil vživel v snov, ki jo je razlagal svoji ženi, da si ne bi bil niti v sanjah mislil, da bo Marcela tako obrnila njegove besede.

Ko se je zavedel, kakšen smisel jim je mlada žena podtaknila, je udaril v prešeren smeh.

»Bogme, hudo zabavno je, kar ste zdajle povedali!« je menil veselo. »Nerazumljivo mi je, kako pridete na tako misel... Zanesite se, ljuba moja, da ni bila vaša čednost še niti trenutek v nevarnosti. V zabavo mi je bilo le to, da sem mogel pred vami razgaliti svetohlinsko pročelje tega, kar imenujemo 'poštenjake', ne izvemši ne mene ne vas; toda nikoli me ni obšla želja, da bi ovekovečil svoj rod... posebno ta trenutek ne!«

Njegov glas je dobil tako porogljiv prizvok, da je Marcela od zadrege rdečica obšla. Ne vedoč, kako bi prikrila svojo zmedenost, se je zatekla k visokostnemu prezir.

Glavno je, da so „OKI“!

Ali mislite, da je mogoče dobiti boljše testenine, kakor so »OKI« testenine, napravljene po lastniku-strokovnjaku z dolgoletno izkušnjo in iz moke prvovrstnih potiskih mlinov in samo izbranih jajc?

Razen polnočajnih, ki so itak že dobro znane, se izdelujejo tudi poljajčne in navadne, ki so po sodbi konzumentov zelo okusne.

Samo kdor jih kupi, ve, koliko dobi pri kuhi iz 1/2 kg paketa.

Zato zahtevajte pri nakupu povsod in vedno le »OKI« testenine,

Marcel Allain in Pierre Souvestre

Krivnostni Fantomas

Detektivsko - kriminalni roman

43. nadaljevanje

»Gospod Fandor?«
»Da, gospod!«
Gospod Mahon je povabil Fandorja naj vstopi.

Časnikar je hotel zaviti v salon, ker so bila vrata vanj odprta, toda stari gospod je odmahnil z roko in pokazal druga vrata, ki so držala v sobo s spuščeni rebrati. V sobi je gorel mogočen lesenec.

»Zakaj me neki vabi v to estransko sobo? Zakaj so rebrati spuščeni? Zakaj ima zastira okna in žge po nepotrebnem luč?« se je nekam s strahom izpraševal Fandor.

Mišnica?
Tedad se je za njegovim hrbtom ogledal zvonki in dobro mu znani glas: »Tak vstopi vendar, čema čemasta!« Fandor je dobil pošten suneč med rebra in se je pri priti znal na sredini sobe.

Stari gospod je vstal s svojega bolniškega stola, razprostrl je roke in se na ves glas zagrohotal.

»Juvel! Juvel!«
»Da, sinko moj!«
Tedad se je tudi Fandor sprostil v smehu.

»Zakaj pa počenjaš takšne komedije?«
»Bodi prepričan, da imam vzroka dovolj. Kar sedi, pa ti bom vse povedal.«

Sedel je nazaj v svoj bolniški stol in si prižgal cigareto.

»Ko si mi pripovedoval o srečanju z lady Belthamovo, ki sem bil zanj prepričan, da je že zdavnaj mrtva, sem skoraj ponorel... Od besa se mi je želodec obračal narobe! Kaj češ, užaljeno samoljubje, dragi prijatelj. Volilna nitka se je pretrgala; in tedaj sem se zaklel, da jo moram spet zvezati. Po vsaki ceni, da se približam resnici! Moral sem se odločiti, da si poiščem novo osnovo za svoja raziskovanja.«

»Kje si pa ves ta čas bil?«
»Potrpljenje je božja mast, prijateljček!«

»Najprej sem dal nadzorovati Američana, ki je v isti sapi nadaljeval Juve. Ne zato, ker se mi je zdel sumljiv, temveč zato, ker sem se prepričal, da se je do ušes zaljubil v Jozefino. Jaj, kakšni tepeci ste mladi ljudje! Prepričan sem bil, da bo Dixon storil vse, samo da bo spet videl dekle. In res mi je lepega dne Michel sporočil, da sta se zaljubljenca spet našla. Med jokom in priegami sta si padla v naročje... Dekle ti je prava pravata komedijantka! Michel je dognal dalje, da je Jozefina obljubila Dixonu večno ljubezen... Boksarji ji je uredil lepo stanovanje in jo zdaj tam sleherni dan obiskuje. Ona ne živi tam morda ko kakšna razvpiha kokota, temveč kot poštena meščanka... Njen naslov: Boulevard Pereire-Sud 33. III. nadstropje — in midva, prijatelj, sva na istem bulvarju, na severni strani, točno njej nasproti...«

»In ti si se s tem kaj vselil samo zato, da lahko lepo Jozefino občuduješ?«

»Malo si mimo udaril!«
»Kaj... S čim se ukvarjaš potlej?«
»Tako boš izvedel, nestrpneži! Toda zdaj ne smem nič več ostati v tej sobi, temveč se moram pokazati spet svoji okolici. Saj vidiš, ubog invalid medijo jim bom zaigral.«

Juve si je skrbno pokrival noge in zapotegnili obraz. Ko star, bolehav gospod se je sklonil v stolu in prosil Fandorja naj ga potisne v salon. Ko mu je časnikar sedel nasproti, je z jokavim glasom dejal:

»Mladi prijatelj, prosim, berite mi dalje...«

Pokazal je na knjigo, ki je ležala na mizi odprta. Komaj je začel Fandor brati, ki je Juve brž nataknil na oči, da v zapleten pogled na cesto.

»Gospodična Jozefina,« je bilo dejal komisar, »si v poslednjem času skrbno neguje svoje nohte. Pravkar si jih lošči z lakom...«

»Kaj mi pripoveduješ?« ga je prekinil Fandor.

»Poročam ti, kaj Jozefina počne.«
»Kako le to vidiš? Jozefina stane vendar nasproti — tako si mi vaj dejal — ti pa strniš vzdolž bulvarja...«

Juve si je položil naočnike na kolena in se nasmehnil.

»Oglej si ta instrument bliže... Leče, ki jih vidiš spredaj, so samo navidezne. Taki za njimi je sistem prizem in s tem daljnogledom si lahko ogledujem nasprotno stran ceste in celo stranske hiše. Z drugo besedo, kadar uprem pogled vzdolž bulvarja, vidim vse, kar se dogaja v nasprotni hiši.«

Fandor je čestitil prijatelju. Precej nato ga je Juve spet presenetil.

»Povej mi, prijatelj, ali si si dober z vojaštvom?«

»Kajpak, gospod Mahon! Kaj le tako bedasto sprašuješ?«

»Ker se mi zdi, da boš ta dva vojaka, ki se tam dol sprehajata...«

»Tebe obiskala!« je dokončal Fandor. »Zlonika, odkod pa ti to veš?«

»Vratar mi je povedal! Pred obiskom sem se temeljito pozanimal za gospoda Mahona.«

Juve se je pristržno zasmejal: »Zvit si ko kozji rog!«

Tedad je že pozvonilo. Fandor je odprl in povabil vojaka v salon.

Juve je oba pristržno pozdravil in vprašal Fandorja:

»Ali še poznate gospoda Michela in Leona? Dobro jima pristoji uniforma, ali ne?«

»Imenitno! Uganka mi je samo to, zakaj se ta dva resna gospoda tako šemita?«

»Zato, ker civilista ne spoznaš tako lahko, če se kar na lepem preobleče v uniformo... Sicer pa pustimo prazno besedičenje! Michel, povejte mi, kaj je novega?«

»Vажne stvari, gospod komisar. Predvsem sem ugotovil, da se prednica nogentkega samostana vozi vsak torek zvečer v Pariz.«

Juve in Fandor sta strigla z ušesi. »Kaj pa počne in kam hodi?«

»V redovniški internat na bulvarju Jordan 180. Tam prenoči in se vrača v sredo popoldne. Ugotovil sem tudi to, da je tam nihče ne obišče — in da celo nihče zanje ne vpraša.«

Juva to poročilo očitno ni zadovoljilo.

»Druga niste ničesar izvedeli?«

»Ne, gospod komisar. Ali naj ostanem pri tej sledi?«

Juve je nekaj trenutkov premišljal, potlej je pa dejal:

»Ne! Ni vredno. Ne potrebujem vas več. Javite se spet v službo.«

Raport je bil pri kraju. Ko je zaklenil Fandor za obiskovalca vrata, se je spet obregnil ob gospoda Mahona:

»No, Juve, kaj sklepaš iz tega poročila?«

Juve je skomignil z rameni.

»Da je Michel osek... Druga ni ničesar izvedel, ko da hodi prednica... naša lady Belthamova... ob torkih v Pariz in prespi noč na Jordanovem bulvarju 180... Tako bebasto poročilo je od sile...«

»Kaj bi še rad? Ali bi ti naj mar zvezdo z neba prinesel...?«

»Tega ne razumeš! Hiša na bulvarju Jordan 180 bi morala biti policijski trn v peti, zakaj tam se je pred dvajsetimi leti zgodil skandal, ki je razburil ves svet... To je za nas sicer nepomembno, vazo je pa, da ima hiša dva izhoda. Enega na Jordanov bulvar, drugega pa na nezazidano stavbišče... Dva izhoda... Ali si lahko misliš, Fandor, kaj to pomeni?«

»Da lady Belthamova spet na drugi strani iz hiše popiha...«

»Tako je! In prav zaradi tega sem tako besen, da Michel ni tega uganil... Ta lažna prednica hodi v internat samo zato, da se preobleče... Prav gotovo ima kje na skritem cestanke s kom drugim!«

»Zakaj pa nisi Michelu naročil, naj v tej smeri nadzoruje lady Belthamovo?«

Juve je odkimal.

»Bog me varuj!« je dejal. »Takšno važno zadevo moram sam vzeti v roko. Sicer se mi niti ne sanja, kam zahaja lady Belthamova, preprečiti pa moram po vsaki ceni, da mi Michel zadevo pokvari.«

Fandor je nekaj časa razmišljal, potlej je pa dejal:

»Juve, morda je neumno, toda zdi se mi, da bi ne bilo napak, če bi nadzirali hišo v Neuillyju.«

Komisar je pogledal časnikarju ostri v oči:

»Ni neumno, Fandor! Pogodil si v črno. Od današnjega dne dalje si moramo ogledovati to čedno hišico... Sicer je zadeva nevarna, potrebna je pa bolj ko kaj drugega!«

Ko je Fandor odšel od komisarja, se Juve ni mogel otresti ganjenosti.

»Dober deček!« si je mislil Juve. »Ne žene ga samo časnikarska strast

v nevarnosti, temveč mu je predvsem moja malenkost v mislih. Na vseh koncih in krajih me podpira v boju zoper Fantomasa...«

Komisar je še zmerom sedel v svojem bolniškem stolu, samo bliže k oknu ga je primaknil, da bi bolje videl, kaj Jozefina dela.

Fant ima prav, vilo v Neuilly bo treba opazovati... Sosedje sicer prise-gajo, da nihče tam ne stanuje... lahko je pa mogoče, da lady Belthamova in njeni prijatelji svoji sosesčini samo pesek v oči mečejo...? No, bomo že se videli...«

Zvečerilo se je in na nebu so se zbirali črni oblaki.

Juve je kiel:

»Vrag naj vzame vse skupaj! Moj daljnogled mi ne bo kaj prida koristil, zakaj Jozefina je rada v mraku in niti luči ne prižge!«

Kljub temu se je spet vrnil na svoje opazovališče.

»Zdaj pospravljaj... dobra gospodinja je. Nad kaminom in na klavirju postavlja rože v vaze... Ali nemara svojega ljubčka pričakuje, našega prijatelja Dixona?«

Nenadano je postal Juve živčen.

»Stoj! pozvonilo je; zdaj gre odpirati!«

V tistem trenutku se je kakor nalašč pretrgal oblak. Vilo se je ko iz skaf! Juve ni videl ničesar več.

Ko se je čez nekaj minut spet vrnil k oknu, je opazil pri Jozefini nekega moškega, sedečega s hrbtom proti oknu. Postava in gibi njenega obiskovalca so se zdeli Juvu znani.

»Ali prav vidim... Saj to ni vendar mogoče... Da bi se le obrnil!... Ta prekleto dež mi zastira vse razgled. Po postavi in po gibih je on!... In način, kako z Jozefino govori, me vendar ne more slepiti!... O, ti nepridiprav! Obrni se vendar!... Stoj! Kaj pa je to? Kovčeg je postavil na stol... In črke so na njem, prebrati jih pa ne morem... Ali namerava mar odpotovati? Kar zdelo se mi je, da ga bom nekoč uzri pri Jozefini! To presega vse meje... Če bi bil Louparta pri Jozefini zagledal, se ne bi čudil, toda njega!... njega!...«

Komisar si je belil glavo, kako bi nedvomno dognal, ali je pravi ali ni. Morda bi ga s strelom preplašil? Ah, samo po nepotrebnem bi razburjal sosedo in naposled bi mu mož še ušel...!

Juve ni niti za hip izpustil Jozefinog obiskovalca iz oči. Zda je ves razburjen zamrmral:

»Ah, zdaj je vstal... zdaj se je obrnil... k oknu je stopil!... Da, pravi je! Torej je Jozefina prijateljica doktorja Chaleeka! Vraga, kaj to spet pomeni? Kaj naj storim?«

Juve je stopil k telefonu.

»Gospodična, zvežite me s policijskim ravnateljem! Halo! Policijska direkcija? Juve tu! Prosim, pošljite nemudoma agenta Leona in Michela na bulvar Pereire-Sud 33. Tam naj čakata pred vežnimi vrati in naj avertirata osebi, ki ju poznata pod številkanama 14 in 15, precej ko stopita na ulico... Niti minute naj ne odlašata! S takšnim se naj pogneta do tja!«

Juve je odložil slušalko in se vrnil na svoje opazovališče.

Opazil je, da sta se Jozefina in Chaleek resno sporekla. Jozefina je bila jezna in se bržčas ni hotela ukloniti Chaleekovim željam. Komisarja se je zdelo, da ji nekaj ukazuje...!

Zdajci je opazil, da se je ubogo dekle vrglo pred skrivnostnim lopo-vo na kolena... Torej se nista prepirala... Ali je nazadnje Jozefina v Chaleeka zaljubljena?

Komisar je še nekaj trenutkov opazoval skrivnostno dvojico.

Leon in Michel še nista bila prišla... Saj bi tudi ne mogla; četrt ure bo že še minilo do njunega prihoda. Tedaj se je zdajci zgodilo, česar se je Juve bal... Chaleek je vstal in odšel... Komisar je brž prenehal.

Ali naj steče na cesto in skuša lopova dobiti?

Ne, zaman bi bilo, saj ga ne bi več ujel... Medtem je Chaleek že zavil za vogal...!

Hudo ogorčen, ker se mu je izmuznila tako imenitna prilika, je posvetil Juve svojo pozornost Jozefini. Dekle je sedla za mizo in se zatopila v branje.

»Morda se malopridnež še vrne,« si je dejal Juve, »saj je pustil kovčeg pri njej.«

Pravkar je hotel že oditi od okna, ko je opazil, da je Jozefina dvignila glavo, ko da bi prisluhnila... Nič se ni zgodilo in dekle se je spet zatopila v branje...!

Zdajci je postal Juve spet pozoren. Zagledal je, kako je Jozefina skočila pokonci in z glasnim krikom stekla k oknu. Obraz ji je skrivenil obupen strah. Strmela je v črni kovčeg, ki ga je pri njej pustil Chaleek. Z obema rokama je krlila po zraku, kakor da bi se hotela nečesa ubraniti. Morala je videti nekaj strašnega, sicer bi ne bila tako do smrti preplašena.

»Kaj ji je?« si je mislil Juve; »saj ni žive duše v sobi... Zakaj je le tako obupno prestrašena? Česa se neki boji?«

V tem trenutku živčne napetosti je Juve pozabil na vse... Pozabil je, da je hrom vojšak! Ko kakšen mladenič je skočil pokonci in stekel na balkon. Naloni se je na ograjo in s pridruženim dihom opazoval prizor v Jozefinini sobi.

Jozefina je sprva stala nekaj minut negibno s hrbtom naslonjena ob okno; zdajci se je pa vpele na podoknico in se z rokami krčevito oprleja prenice. Zdelo se je, da hoče po vsaki ceni ven iz te sobe, ki ji v njej grozi strašna nevarnost.

Nenadano je rezko in obupno kriknila, spustila prenico z rokami in se pognala v praznino. V zraku se je obrnila z glavo navzdol in čez nekaj sekund je telebnila na trdi obcestni hodnik.

Ves razburjen je stekel Juve po stopnicah navzdol mimo osuplega vratarja, ki je z razprtimi očmi zrl za »hromece«.

Juve je stekel čez cesto, toda medtem se je pred Jozefinino hišo že zbrala množica ljudi.

Komisar si je brž utrl pot skozi množico, sklonil se je nad nesrečnega dekleta in prisluhnil, ali ji še srce utripa.

»Mrtva?... Ne!...«

Komaj ališno stokanje, bolj hropenju podobno, se je izvilo ranjenki iz grla... Juve je pri priti uganil, da se je morala Jozefina med padcem ujeti na kakšno drevo, zakaj vzdolž bulvarja je bil na obeh straneh zasajen drevored. Zaradi tega je bil tudi padec precej omiljen. Noge je imela zlomljene, a tudi ena roka ji je visela ob telesu... toda živela je še!

Juve je brž poklical avtomobil in poslal nesrečnico v bolnišnico.

Ko je storil človeško dolžnost, se je pri priti posvetil še policijski dolžnosti. Pomislil je: »Kaj se je le godilo v njeni sobi? Kaj je le Jozefino tako ogražalo, da se je zagnala z okna? Saj nisem žive duše opazil v njeni sobi! Ali se ji je mar zbledlo?... Ali je pa mar kovčeg, ki ga je Chaleek pustil pri njej...«

L

Strie in nečak

»Ali si se res odločil, stric, da se preseliš v Neuilly?«

»Res! Ali bolje, teta je okolica tako všeč... Velik vt bomo imeli in posestvo bo v ceni gotovo tudi kmalu poskočilo. Ta misel, da kupimo hišo prav v Neuillyju, je hkratu tudi posrečena spekulacija!«

(Dalje prihodnje)

Radio Ljubljana

od 24.—30. dec. 1936

ČETRTEK, 24. DECEMBRA

12.00: Daljni vzhod v glasbi (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored obvestila ■ 13.15: Orgelske skladbe na ploščah ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Božično zvonjenje ■ 18.10: Našim malim za sv. večer (vodstvo in recitacije, ga M. Šaričeva, članica Nar. gled. v Ljubljani) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 19.30: O jashiah (megr. Viktor Steška) ■ 20.00: Zvonovi z naših cerkva pojo... ■ 20.20: Trnovski cerkveni zbor poje božične pesmi ■ 21.00: Köhler: Pastirski idila za flavto in klavir (g. Korošec Slavko, Marjan Lipovšek) ■ 22.00: Nagovor ■ 22.10: Božični akordi ■ 24.00: Prenos polnočnice iz cerkve sv. Cirila in Metoda.

PETEK, 25. DECEMBRA

9.00: Koncert »Sloga«, godbe na pihala ■ 9.45: Verski govor (g. dr. R. Tominec) ■ 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolne cerkve ■ 11.15: Božični zvoki (plošče) ■ 11.30: Božični otrok (gdč. Slavica Vencajzova) ■ 12.00: Operne speve s spremljevanjem Radijskega orkestra poje ga, Zlata Gjurgjenac ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Koncert Radijskega orkestra (Oddaja je od 14. do 16. ure prekinjena) ■ 16.00: Koncert lamburaškega zbora ■ 16.45: Narodni slavijo Božič I. (plošče) ■ 17.30: Paul Claudel: Marijino oznanjenje. — Misterij v štirih dejanjih, igrajo člani Radijske igr. družine ■ 19.00: Čas, spored ■ 19.05: Narodni slavijo Božič II. (plo-

Kini prinašajo

SOKOLSKI DOM ŠISKA
telefon 33 87
v petek, soboto in nedeljo ob 11. uri
dopolodne matineja
»NE PUSTI ME SAME«
V gl. vlogi: Norma Shearer in
H. March
ob 15., 17., 19. in 21. uri
»LJUBIMCI«
V gl. vlogi: Renate Müller in
Gustav Fröhlich.

KINO MOSTE

Za božične praznike dva sporeda!
25. in 26. decembra
Veleopereta mojstra Geze Bolvary:
»SEN BOŽIČNE NOČI«
Magda Schneider, Wolf-Albach Retty,
Hanna Moser, R. Romanovsky in Theo
Lingen, ki skriži za smeh!
Snučarji! Ta film vsa popelje v
zinski raj Garmisch-Partenkirchen.
27. in 28. decembra
Don Jose Mojica kot
»PRINC RAJSKIH OTOKOV«
Predstave za Božič ob 15., 17., 19. in
21. uri.

KINO ŠOSTANJ

predvaja za Božič ob 15., 18. in 20.
uri velefilma
»PETROGRAJSKI SLAVCEK«
V gl. vlogi: Svetoslav Petrovič
Dodatek: nov Foxov tehnik
Na praznik sv. Stefana in v nedeljo
27. t. m. vsakokrat ob 15., 18. in
20. uri
»MA KONČNI POSTAJI«
V gl. vlogi: Paul Hörbiger, Maria
Anderson in Hans Moser
Dodatek: nov Foxov tehnik

ZVOČNI KINO SEVNICA

predvaja za Božič 25. in 26. t. m.
vsakokrat ob 16.30 in 20. uri
Največji Foxov umetov
»MAZURKA«
V gl. vlogi: Pola Negri in A. Schönhafe
V nedeljo 27. t. m. ob 16.30 in 20. uri
in v ponedeljek 28. t. m. ob 20. uri
»PRIPOVEDKE IZ WIENERWALDA«
V gl. vlogi: Magda Schneider, Wolf-
Albach Retty, Truss v. Aalten, Georg
Aleksander in Leo Slezak.
Vsakokrat nov dodatni program.

šče) ■ 19.50: Zvonjenje ■ 20.00: II. del J. S. Bachovega božičnega oratorija ■ 20.50: Grieg: Sonata v G-duru op. 13 za violino in klavir ■ 21.20: Za božično razpoloženje (igra Radijski orkester) ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: J. S. Bach: Maša v h-molu — Gloria ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 26. DECEMBRA

8.00: Vesel pozdravi (plošče) ■ 8.30: Telovadba (15 minut za ženske, 15 minut za moške) ■ 9.00: Čas, spored ■ 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve ■ 9.45: Verski govor (dr. Guido Rant) ■ 10.00: Koncert Radijskega orkestra ■ 11.30: Otroška ura (gdč. Manica Komarova) ■ 12.00: Koncert vojaške godbe ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Koncert vojaške godbe (Oddaja je od 14. do 16. ure prekinjena) ■ 16.00: Prenos z razstave kanarčkov in pevcev vrvicev ■ 16.20: Pisan spored: Šramel kvintet ■ Hmtadraz, pevski kvartet ■ Fantje na vasi in Radijski jazz ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Srbska kraljica Jelena Anzuvinska ■ 19.50: Pregled spreda ■ 20.00: Radio Ljubljana v l. 1896. — Piann večer iz starih časov. Besedilo sestavlja Ivan Rob ■ 21.45: Čas, vreme, poročila, spored — 22.00: Večer za naše izseljenke ■ 23.30: Svoji pošiljajo pozdrave in čestitke izseljenem.

NEDELJA, 27. DECEMBRA

8.00: Vesel nedeljski pozdravi (plošče) ■ 8.30: Telovadba (15 minut za ženske, 15 minut za moške) ■ 9.00: Čas, poročila, spored ■ 9.15: Veselo nedeljsko jutro (Radijski orkester) ■ 10.45: Verski govor (g. prior Valerian Učak) ■ 11.00: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve (otroško petje) ■ 11.30: Otroška ura: Striček Matiček kranjca in prepeva ■ 12.00: Franz Krüger igra na ksilofon (plošče) ■ 12.10: Opoldanski koncert Radijskega orkestra ■ 13.00: Čas, vreme, obvestila ■ 13.15: Kar imamo, to vam damo (plošče po željah) (Oddaja prekinjena od 14. do 16. ure) ■ 16.00: Fantovska ura: Kako pridobivajo komunisti pristaše (vodi Rudolf Smersu) ■ 17.00: Kmet. ura: Kmečka mladina in mesto (g. Ludvik Puš) ■ 17.20: Operetna glasba. Sodelujejo: ga. Dragica Sokova, g. Jean Frel in Radijski orkester ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Naša dramska produkcija (Ga. Mesarič) Zagreb ■ 19.50: Slovenska ura ■ 20.30: Koncert pevskega moškega zbora z Ježice ■ 21.15: Beethoven: Simfonija št. 7 v A-duru (plošče) ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Lahka glasba (Radijski orkester) ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 28. DECEMBRA

12.00: Šramli igrajo (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Venčki vsake vrste (plošče) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Zdravniška ura: Množina potrebne hrane (g. dr. Anton Breclj) ■ 18.20: Slovenske narodne pesmi (plošče) ■ 18.30: Slovenska narodna pesem (g. France Marolt) ■ 19.00: Čas,

Ne samo čaj...
»Naš čaj«
je najboljša domača
zeliščna krepliva pijača.
NAS ČAJ
dobite v spec. trgovinah

KMETIJSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac ura: Kako je Vuk Karadžić prišel do narodnih pesmi (Višeslav Čurčić) Beograd ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Verdijeva ura, ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Instrumentalni dueti (Izvajata gg. Antunović in Haršlag) ■ Konec ob 23. uri.

TOREK, 29. DECEMBRA

12.00: Solist. koncert lahke glasbe (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Uvertura (plošče) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Pester spored (Radijski orkester) ■ 18.40: Filozof. predavanje: Zmaga nad beduinim poganstvom (g. Fr. Terseglav) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Iz Boke Kotorske (Mila Janković, Beograd) ■ 19.50: Zanimivosti (uvodna beseda) ■ 20.00: Venčki narodnih pesmi ■ 21.00: II. ura varijacije: ga. Marta Ostere-Valjalo (klavir), g. Slavo Merin (violin), g. Srećko Kopore (uvodna beseda) ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Za ples in oddih (plošče) ■ Konec ob 23. uri.

SREDA, 30. DECEMBRA

12.00: Glasbene igranje (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Vesel koncert (Radijski orkester) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Mladinska ura: Berač in smrt — zvočna igra. Po narodni pripovedki napisal gosp. Arnost Adamič ■ 18.40: Pomen našega rudarstva za narodno gospodarstvo vseučiliški prof. g. inž. Viktor Gostiša ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Meštrovic — herojsko-epski moški liki (Branko Mašić) Zagreb ■ 19.50: Sahovski kotiček ■ 20.00: Dvospevi — pojeta ga. Pavla in gđ. Majda Lovsetova, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek, vmes Radijski orkester ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Koncert pevskega zbora »Sava« ■ Konec ob 23. uri.

MALI OGLASI

Mali oglasi socialnega značaja računamo po 25 par za besedo, trgovski in podobni pa po 50 par za besedo. Prekliči in trgovsko-obrtniški oglasi, ki nimajo prodajnega značaja, stanejo po 1 Din za besedo. — Za vsak mali oglas je treba še posebej plačati davek v znesku 150 Din. Kdorkoli odgovor, dostavo po pošti ali če ima oglas šifro, mora doplatiti še 3 Din. — Mali oglasi se plačajo vedno vnaprej, in sicer po pošti nakaznici, po pošti položnici na ček, račun »Družinski tednik« uprava, Ljubljana 15.393, ali pa v znanih oblikih z naročilom.

Dopisovanje

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

MLADENIČ SREDNJE POSTAVE želi poznanstva z mlajšo gospodino z nekaj kapitala radi eksistence, bodočnost sigurna. Zanimljivo lahko takoj ali pozneje. Dopise na upravo »Družinskega tednika« pod šifro: »Sigurna bodočnost«.

GOSPODICA, preprosta po stanu, z lepim značajem, želi dopisovati in spoznati istotako plemenitega gospoda od 35 do 40 let, s stalno službo. Dopise na upravo tednika pod šifro: »Ob tihih večerih«.

KONJENSKI STOTNIK, Slovenec, r. k. vere, živi v beograjski garniziji, soliden, eleganten, popolnoma zdrav, se želi poročiti z gospodino slovenskih odličnih staršev, ki ima tudi doto. Pojasnila proti znankam za 10— din pri: »Rezors, Zagreb, pošta 3«.

DR. MEDICINE, OBČINSKI ZDRAVNIK, 59 let star, pravoslavne vere, se želi poročiti z bogato Slovenko vzorne preteklosti. Pojasnila proti znankam 10— din pri: »Rezors, Zagreb, pošta 3«.

MLADI TRGOVCI, lastniki dobro uspevajih trgovin, hišni posestniki in posestniki la posestniki, Slovenci med 28 in 35 letom, solidni, nezadolženi, se žele poročiti z Slovenkami z dotamni zaradi povečanja trgovin. Pojasnila proti znankam za 10— din pri: »Rezors, Zagreb, pošta 3«.

DR. PRAVA, OKRAJNI SODNIK, r. k. vere, manjše postave, 40 let star, strogo soliden, službuje v Sloveniji, se želi poročiti z bogato Slovenko, gospodino ali gospo s premoženjem Pojasnila proti znankam za 10— din diskretno pri: »Rezors, Zagreb, pošta 3«.

VELEPOSESTNIK IN TRGOVEC, vdovec, Slovenec, 50 let star, premožen, se želi poročiti z gospodino ali vdovo, Slovenko, staro od 30 let dalje, solidno, marljivo in varčno. Pojasnila proti znankam za 10— din diskretno pri: »Rezors, Zagreb, pošta 3«.

DRŽAVNI URAĐNIK, 32 let star, Zagrebian, r. k. vere, soliden, popolnoma zdrav, se želi poročiti z imovito Slovenko iz boljše družine. Pojasnila proti znankam za 10— din diskretno pri: »Rezors, Zagreb, pošta 3«.

INTENDANTSKI ČASTNIK, 28 let star, Slovenec, r. k. vere, krasna pojava, soliden, eleganten, se želi poročiti z imovito Slovenko iz boljše družine. Pojasnila proti znankam za 10— din diskretno pri: »Rezors, Zagreb, pošta 3«.

KMETOVALEK-EKONOM, posestnik, vdovec, 55 let star, se želi poročiti z vdovo ali ločenko med 40 in 50 letom s 15.000— din dote. Pojasnila proti znankam za 10— din pri: »Rezors, Zagreb, pošta 3«.

DR. PRAVA-SODNIK, 29 let star, r. k. vere, prikupen, eleganten in simpatičen, se želi oženiti z bogato Slovenko. Pojasnila proti znankam za 10— din pri: »Rezors, Zagreb, pošta 3«.

PEK Z LASTNO DOBRO USPEVAJOČO PEKARNO v Ljubljani, Slovenec, 28 let star, r. k. vere, zelo inteligenten, marljiv, soliden, se želi poročiti z Slovenko z doto. Pojasnila proti znankam 10— din diskretno pri: »Rezors, Zagreb, pošta 3«.

ZAGREBSKI ODVETNIK, samec, dr. prava, z imenitno vplejano pisarno, r. k. vere, 42 let star, soliden, simpatičen, se želi poročiti z Slovenko, gospo ali gospodino, ki ima premoženje. Pojasnila proti znankam 10— din pri: »Rezors, Zagreb, pošta 3«.

ZELIM SPOZNATI GOSPODICA, primerno mlademu podjetnikovu sinu. Ponudbe na upravo pod »Zenitve«.

LJUBLJANSKI TRGOVEC, r. k. vere, vdovec, 60 let star, hišni posestnik, imovit, se želi poročiti s primerno gospo Slovenko s premoženjem. Pojasnila proti znankam 10— din diskretno pri: »Rezors, Zagreb, pošta 3«.

POLICIJSKI STRAZNIK, samec, 43 let star, r. k. vere, strogo soliden, visok, simpatičen, imenitna duša, se želi poročiti z dobro situirano slovensko gospodino primerah let in simpatično. Pojasnila proti znankam 10— din diskretno pri: »Rezors, Zagreb, pošta 3«.

OROŽNIŠKI NAREĐNIK, r. k. vere, 34 let star, krasna pojava, soliden, se želi poročiti z slovensko gospodino z dežele z doto. Pojasnila proti znankam 10— din diskretno pri: »Rezors, Zagreb, pošta 3«.

ZENITVE IN MOŽITVE v najboljših krogih posredujemo z največjo vestnostjo. Informativne prospekte razpisujemo diskretno, če pošljete pošto znani v znesku Din 10—. Imamo veliko izbiro odličnih dam in gospodov. Dopisujemo v slovensčini: »Rezors Zagreb — pošta št. 3«. Mnogo slovenskih gospodov in gospodov se je že srečno poročilo s pomočjo »Rezors«. Pišite še danes tudi vi po prospekte!

MLADA SIMPATIČNA gospodica, privatna uradnica s zen znanja s simpatičnim gospodom a stalno eksistenco. Ponudbe na »Družinski tednik« pod šifro »Resno 222«.

MLADA GOSPODICA, simpatična, vajena vseh hišnih del in dobra kuharica, išče mesto pri boljši družini. Ponudbe pošlji pod »Simpatična na upravo »Družinskega tednika«.

FRANJO — Prosim za ponovni naslov — Tednik —

DVIGNITE PISMA POD: »Hrepenenje po tihih večerih«.

Prodaj

Vsaka beseda 25 ali 50 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

TRGOVINE, INDUSTRIJE, TRAFIKE, buffete, hotele, gostilne kavarne, vinoteče, mlekarne in vse druga obrtna, trgovska in industrijska podjetja prodajamo in posredujemo pri nakupu uspešno, vestno in hitro: Poslovnica Pavletović, Zagreb, Ilica 144.

HIŠE, VILE, POSESTVA, parcele, zdravilišča, letovišča, veleposetva, gozdove, mline, žage in vse druge nepremičnine prodajamo in posredujemo pri nakupu solidno, hitro in uspešno: Poslovnica Pavletović, Zagreb, Ilica 144.

Informacije

Vsaka beseda 1 Din. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

»DRUŽINSKI TEDNIK« daje vezati Antonu Podhostniku, Gorisnica štev. 5, p. Sv. Marjeta niže Ptuja. Pošljite en letnik kot tiskovino na poskušnjo. Cena vezave je Din 20—, in sicer samo v tej zimski sezoni in brezposelnosti.

Službe

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

MIZARSKI POMOČNIK in šofer v izpitom, zmogel vseh stavbenih del in političar, star 28 let, išče službo. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod: »Nekadilce«.

IŠČEMO PO VSEH SREZIH poštene in marljive zastopnike. Posli zelo prikladni tudi za upokojence. Samo taki naj pošljejo ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod »Dober zaslužek«.

AGILNE IN POSTENE ZASTOPNIKE-ZAUPNIKE sprejme: »Onirams Mojstrana. Vsak zaslužek«.

SLUŽBENIKO, zdravo, pošteno in zanesljivo, ki zna kuhati in negovati dobrostručnega dvehletnega fantiča in ki je porabna za vsa ostala hišna dela, išče majhna družina za takoj. V poster pridejo samo take, ki nameravajo stalno ostati. Ponudbe pod značko: »Dobra in stalna služba na upravo Družinskega tednika«.

Kozmetika

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker s šifro »Oro-barvo za las«. ki jo dobite v črni rjavi, temno-rjavi svetlo rjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stabilen barve zadržane 1 garnitura z navodilom stane Din 30—. Po pošti razpošilja parfumska Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

TRIGLAV

industrija perila in obleke

LJUBLJANA — lastnik J. OLUP

se priporoča za božična darila, ako želite sebe in svojo družino poceni in dobro oblačiti. — Pridite in se prepričajte v poslovnih prostorih Stari trg 2, Pod Trančo 1, Kolo-dvorska ulica 8.

Obleke in perilo izvršujemo tudi po meri po najnovejši modi in najceneje. — Trgovci znaten popust.

Lep klobuk

za praznike in novo leto dobite po ugodnih cenah in v veliki izbiri pri

Franc Bernik

Ljubljana

Florijanska ulica št. 19

Sprejemajo se tudi vsakovrstna popravila

Pfaff — Singer

skoraj novi šivalni stroji vseh vrst in kolesa poceni naprodaj (tudi obročno) edino pri »PROMET« (nasproti križanske cerkve). Tudi ob nedeljah dopoldne na ogled!

Pri nakupu

oblačilnega blaga

se priporoča

domača manufakturna trgovina

JANKO ČEŠNIK

Lingarjeva 1

Primerna božična darila

priporoča

ROBERT GOLI

specialna zaloga platna, belega in pralnega blaga

LJUBLJANA

Šelenburgova ulica št. 3

POZOR GOSPODINJE!

Najceneje ste postreženi s **KURIVOM** pri trdki

RUDOLF VELEPIČ

trgovina s kurivom

LJUBLJANA VII.

Sv. Jerneja cesta 25

TELEFON 2708

Prvi poskus stalni odjem!

Vse vrste oblek, nepremočljivih Hubertusov, plaščev, perila itd., si nabavite po zelo nizki ceni pri

Preskerju

Sv. Petra cesta št. 14

Cene naših malih oglasov so zmerne in času primerne!

Za vsa zavarovanja

se Vam priporoča

„SLAVIJA“

jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani

Gospodsk. ul. 12, telef. 21-76 in 22-76

Vesel Božič in srečno Novo leto!

ZAHTEVAJTE TAKOJ BREZPLAČNI BOŽIČNI KATALOG KASTNERJA I ÖHLERJA v ZAGREBU!

V BOŽIČNEM katalogu dajemo pregled najlepših božičnih daril za Vas in Vašo družino. Izbrali smo vse, kar je lepega in praktičnega, da je naše blago v svoji izbiri in kvaliteti zares poceni, ni treba posebej omeniti

KASTNER I ÖHLER, ZAGREB

Proizvaja:

barvano in tiskano blago

iz bombaževine in

umetne svile.

Zahtevajte samo izdelke te domače

tovarne!